1886 HUSZADIK ÉVFOLYAM. 132. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 13.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A kolozsvári sajtóper.

A kolozsvári esküdtszék tegnap és ma hozott itéletet egy román lapnak izgató üzelmei fölött. Az itélet nem felmentő, hanem marasztaló. A «Tribuna» szerkesztője el fogja veszteni egy időre szabadságát.

Az esküdtszék itélete fölött nekünk innen a távolból bajos dolog szilárd véleményt alkotni. Az a czikk, mely a tegnapi sajtópörnek tárgyát képezte, meglehetősen ártatlan dolog. A szerb, tót, román és szász lapokban, kivált régebben, ennél sokkal mérgesebb és izgatóbb czikkek szoktak megjelenni, melyekre azonban közvádlóink és biróságaink nem fektettek semmi sulyt. Oly gyenge az egyik beperelt czikk; oly kevés anyagot képezett a vádlásra, hogy maga a közvádló is czélszerünek vélte rámutatni arra, hogy az esküdtek ne csak azt vegyék figyelembe, a mi a sorokban irva van, hanem azt is, a mi a sorok között olvasható. Ezenkivül a közvádló tegnap inkább következtetésekből alakitá meg vádját s nem a peres czikk pozitiv állitásaiból.

A mi esküdtszékeink nem könnyedén hoznak bünösségi itéletet. Jellemzi őket az a törekvés: fölmenteni mindenkit, a menynyire lehetséges. S ha ennek daczára mégis vétkesnek mondták ki a «Tribuna» szerkesztőjét, az indokok közt oly indokoknak is kellett szerepelni, melyek magában az itéletben alig lesznek olvashatók.

Aligha csalódunk, ha az indokok közt a legsulyosabbnak véljük a «Tribuna» czimű román lap általános irányát. Az esküdtek valószinüleg ugy vélekedtek s az itélet megállapitásánál valószinüleg az a vélemény vezette őket, hogy a román napi sajtónak nem egyik vagy másik czikke, hanem e sajtó összes működésének egész iránya veszélyes és veszélyes természetesen az a hangulat, melyet a román ajku népben ez az irány támaszt, fentart és erősit. S a «Tribuna» szerkesztőjének nemcsak a beperelt czikkért kell most lakolnia, hanem általános politikai működésének irányáért.

De a kolozsvári esküdtszék előtt még más tekintetek is lebeghettek.

Semmiféle sajtó s a sajtónak semmiféle iránya és működése nem lehet veszélyes, sőt még aggályos sem, ha az a nép nagy tömegében nem kelt veszélyes vagy legalább aggályos hangulatot. S irhatna a «Tribuna» büntetlenül ezerszerte mérgesebb czikkeket is, ha az erdélyrészi románságban már egész rétegek és áramlatok nem volnának, melyek a magyar állam iránt ellenségesek. Ez áramlatok, ha kitüzött czéljukra érnének, igenis veszélyeztetik az erdélyrészi magyarságot s általában az egész magyar államot s a kolozsvári esküdtszék csakis a magyar állam önvédelmi jogát gyakorlá, midőn a vádlott vétkességét megállapitá.

Azt mondá tegnap a vádlott, hogy a közvádló nem őt személyesen, hanem a románságot akarja elitéltetni. Külsőleg és látszólag e védekezésben van némi igazság. Lényegileg azért nem igaz a védekezés, mert a román nemzet egészen — szerencsére — nem ért egyet a «Tribuná»-val és iróival. Sőt a románság nagy része ép oly jó hazafi, mint a mily jó román.

Más tekintetben felette érdekes nyilatkozatokat tettek a bevádolt román irók.

Kimondák, hogy ők igenis óhajtják az erdélyi részeknek Romániával való egyesülését s ezt husz, ötven vagy száz év mulva remélik is elérni. Kimondák, hogy ez egyesülésre ez idő szerint tettlegesen nem törekesznek, mert erre se önmagukban elég erő nincs, se alkalmas szövetségest nem találnak. Ime a nyiltság és őszinteség hiányát csakugyan nem lehet szemükre vetni.

De őszinték voltak más irányban is. Rámutattak arra, hogy Oroszország igenis alkalmas szövetségesök volna, de nyomban hozzá tették, hogy ők látják és érzik, hogy a románságnak s különösen a szabad Romániának is nincs veszélyesebb ellensége a világon, mint Oroszország.

Ebben igazuk van. Ebben egyetért velük az egész magyar nemzet.

Mi világosan látjuk, hogy azt a pillanatot, melyben Magyarországot az orosz hatalomnak sikerülne elnyomni, jóval megelőzné az a pillanat, a melyben ugyanaz az orosz hatalom már az egész románságot elnyomta a Feketetengerig.

Söt többet mondunk. Mind Romániának, mind a balkáni kisebb szabad államoknak az orosz elnyomatás ellen egyedüli vagy legalább legközvetlenebb védfala Magyarország. S a ki e védfalat aláásni s összedönteni törekszik: az egyenesen arra törekszik, hogy Oroszország legközelebb Romániát nyelje el.

Átkozattul vak az a román publiczista, a ki ezt nem látja. Ha pedig látja s ennek daczára is ellenünk törne, az csakugyan nem érdemli meg a kiméletet s elnézést.

S nemcsak a kolozsvári esküdtszéktől, de magától a román nemzettől se érdemli meg. Előbb-utóbb be fogják ezt látni maguk a románok is.

Budapest, május 12.

Az osztrák és magyar kiegyezési javaslatokról irva a *müncheni Allgemeine Zeitung* a többi közt igy nyilatkozik: A javaslatokban meg vannak az osztrák kormánynak roppant iparvámjai, a melyek csak az ő javára szolgálnak, a magyar kormánynak ott vannak az agrárvámok: a fogyasztó közönség adja meg az árát a kiegyezésnek s a vámpolitikai békének. Világos, hogy az ipartermékek a magyar fogyasztók számára megdrágulnak, mert az idegen olcsóbb áru szorosan elzárt határra talál s a közös vámterületen készült áruknak eddigi elengedő áruk biztositva van. Egy adó sem sujthatná a fogyasztókat egyenesebben s biztosabban. Hozzá emelkedjék még a bankjegyek tömege, a melyet a bank kibocsátani jogositva van, ez az árak ujabb emelkedésével fog járni, mert a fedezetlen bankjegyek szaporitásának hatása az árak emelkedésével egyértelmü. Ebben az áremelkedésben részesülni fognak ugyan Magyarország mezőgazdasági terményei is, de alacsonyabb értékükhöz képest csak csekélyebb mértékben. Ausztriának Magyarország oly piacza, a melyen ugyszólván monopoliumszerü árakat érhet el, s a magyar fogyasztókra az osztrák iparnak nyujtott kedvezmények sulyos hátrányt rónak. A kárpótlást ezért Magyarország az agrárvámokban nyerné, a melyeknek hatása azonban legkevésbbé sincs oly világosan feltüntetve, mint az iparvámoké, mivel az agrárvámokba a külföldnek is van beleszólása ármegszabásával s a szállitási költségeknek leszállitásával. Kérdéses tehát, hogy a magyar termények ára emelkedni fog-e; feltétlenül nem lehet számitani a gabonaárak emelkedésére, kivált azért nem, mert nem is lehet előre látni, hogy az Európán kivüli termelés a jövő évtizedben mily mértékben fog növekedni. Magyarországra s Magyarország érdekeire nézve csak arról van szó, hogy az osztrák piaczot megtartsa s ennek megfizeti az árát az iparvámok felemelésében.

A milliárdok országa.

A milliárdok csodája másodszor ismétlődik Francziaországban. Ötszáz milliónyi kölcsönt keresett a franczia kormány a pénzpiaczon és a kivánt összeg nem kevesebb, mint huszonegyszer lett tuljegyezve. Számok bizonyitják, hogyan kormányozzák a világot. Ez a tiz milliárdot felülmuló jegyzés a legnagyobb ékesszólással hirdeti, hogy daczára mindazon jeleknek, melyek a kormányzati viszonyok állandóságát kétes világitásba helyezik, daczára a gazdasági válságnak és a megromlott állami financziáknak, a közvélemény magában Francziaországban és a külföldön törhetlen bizalommal van a franczia nemzetnek jövője és hivatása iránt.

Hiába, a pénzhitel legérzékenyebb hévmérője annak a becsülésnek, melyben egy államszerkezet szilárdsága részesül és most fényesen bebizonyult, hogy a köztársaság tizenhat éve alatt Francziaországnak sem morális állása, sem materiális ereje meg nem csökkent. Hogy elhalványulnak ez eredmény előtt azok a szomoru jóslatok, melyek Francziaország jelenlegi helyzetét a legvészesebb válságok előestéjének tüntették föl.

A pénzvilág, a nagy és kis tőkék birtokosai, a napi munkájuk keresményéből takarékoskodó kispolgári és földmivelő osztályok ugy látszik mindnyájan hisznek abban, hogy a köztársaság diadalmasan fog kibontakozni az ellene feltornyosult veszedelmekből. Ha ez a hit nem is jelenti azt, hogy a köztársaság kormányformáját véglegesnek és megdönthetlennek tekintik, de bizonyit legalább annyit, hogy nem tartanak a radikálizmus felforgató viharaitól és a társadalmi forradalomtól, mely mindennap a köztársaság kapuján dörömbözik.

Csakhogy ez nem azt bizonyitja, hogy Francziaországban a hirdetett szocziális bajok nem birnak komoly alappal. A kölcsön eredménye kétségtelenül tanuskodik arról, hogy Francziaországban roppant tőkék vannak felhalmozva, de épen ez a körülmény, hogy daczára a tőkegazdagságnak, az alsóbb osztályok kereseti viszonyai megromlottak és a munkások megélhetése sokkal küzdelmesebbé vált, legjobban czáfolja meg a manchesteriánus tételt, hogy a vagyonmennyiség szaporodása már magában biztositja a vagyonosság általános terjedését is. Csattanós példán láthatjuk, hogy a tőkemilliók és milliárdok folytonosan növekedhetnek, a nélkül, hogy a nagy tömegek jólléte ez által valamit nyerne. A franczia köztársaságot első sorban megilleti az a feladat, hogy a szocziális kérdések békés megoldását keresse, a folyton növekvő vagyonaránytalanságnak legkiáltóbb következéseit elháritsa. Francziaország határain tul is csak örömmel láthatják, hogy a köztársaság kormánya mind behatóbban terjeszti ki figyelmét a gazdasági szolgaság bajainak enyhitésére. Minden látszólagos nyugtalanság daczára, melyet az ily törekvés a tőkevilág köreiben fölkelthet, ezen az uton fogja a köztársaság teljesen igazolhatni azt a bizalmat, melyet állandósága és szilárdsága iránt a jelenlegi kölcsönmüveletnek fényes sikere kifejezett.

Rossz hatást fog azonban a kölcsön nagyszerü eredménye Berlinben tenni, hol most ujra különös kedvteléssel agyarkodnak Francziaország ellen. Bismarck csak néhány nappal ezelőtt hiresztelte officziózus lapjaiban, hogy a német tőkepénzeseknek meg fogja neheziteni részvételöket a franczia kölcsönben. Nos, Francziaországnak nem is volt szüksége a német tőke támogatására. De hát ez csak egy okkal több lesz rá, hogy a német farkas a franczia bárányba belekötni igyekezzék és a viznek felzavarásával vádolja. A «*Journal des Débats*»-nak aligha nincs valami igaza benne, ha a hatalmak legutóbbi magatartását Görögország irányában, az ultimátumnak erőszakolását arra az ellenkezésre viszi vissza, melylyel Németország Francziaország minden lépését keresztezni törekszik. Bismarckot aggasztja Francziaország jövő fejlődése és szeretné, ha most eldöntésre kerülne a revanche kérdése, mikor még a nemzetközi viszonyok egészen Németországnak kedveznek. De a franczia államférfiakat sem hagyja el az óvatosság szelleme, hogy ha jönnie kell a leszámolásnak, hazájokat legjobban előkészitve és a legkedvezőbb körülmények között találhassa.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése máj. 12-én.

I.

A képviselőház mai ülésében bevégezte a népfölkelésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Csak a 9-ik és 10-ik §§-oknál voltak felszólalások, a hátralevő négy szakaszt észrevétel nélkül fogadták el. A 9-ik §-nál *Ivánka* Imre és *Irányi* Dániel adtak be elvi jelentőségü módositványokat, a melyekhez *Fejérváry* br. miniszter is hozzájárult, s a ház azokat egyhangulag elfogadta. A 10. §-nál *Szemnecz* Emil hosszabb indokolással módositványt nyujtott be, *Thaly* Kálmán pedig a népfelkelés nyilvántartása körül a közigazgatási hatóságokra és a községekre váró teendők mértéke felől intézett kérdést a miniszterhez. *Fejérváry* Géza br. miniszter válasza után *Szederkényi* Nándor bizonyos aggályoknak adott kifejezést, mire *Fejérváry* br. miniszter ujabb felvilágositó nyilatkozatokat tett. A ház ezután a Szemnecz módositásának mellőzésével az előadó stiláris módositásával fogadta el a 10-ik §-t. A javaslat utolsó négy szakaszát észrevétel nélkül fogadták el. A mai ülésnek érdekes mozzanata volt az az interpelláczió, melyet *Horváth* Gyula az erdélyi hitelviszonyok tárgyában az összes kormányhoz intézett. A ház ugy a Horváth indokoló beszédét, mint *Tisza* Kálmán miniszterelnöknek erre adott válaszát, s az interpelláló és a miniszterelnök közt ezután kifejlett eszmecserét általános figyelemmel kisérte. Horváth elismerésre méltó nyiltsággal szólott a kérdésről és sok olyan igazságot mondott el a kormány magatartásáról, a mi a jobboldalra ugyancsak kellemetlen hatást tett, annyival inkább, mert azok az igazságok a saját kebeléből hangzottak fel. *Tisza* Kálmán miniszterelnök válaszában igyekezett a merev szükkeblüséget mindenféle hangzatos nyilatkozattal lehetőleg enyhiteni, azonban a *Horváth* Gyula viszonválaszából nyilván kitünik, hogy a miniszterelnök biztatásainak kevés értéket tulajdonit. *Tisza* Kálmán miniszterelnök ujabb észrevételei után, melyekben a pénzügyminiszternek is védelmére kelt a Horváth Gyula támadásával szemben, a ház többsége tudomásul vette a miniszterelnök válaszát. Holnap a ház nem tart ülést. latot kezdik a póthitelekről szóló két törvényjavas-Pénteken tárgyalni. Előreláthatólag nagy viták lesznek az általános tárgyalás során. Eddigelé a következő képviselők vannak szólásra feljegyezve: Helfy Ignácz, Horánszky Nándor, Enyedi Lukács, Ábrányi Kornél, Andreánszky Gábor br., Orbán Balázs, Hoitsy Pál, Ferenczy Miklós, Herman Ottó, Törs Kálmán, Lukács Gyula.

II.

Elnök: Péchy Tamás; *jegyzők*: Rakovszky István, Zsilinszky Mihály, Ábrányi Kornél.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Fejérváry Géza br., Szapáry Gyula gróf, Bedekovich Kálmán.

Az elnökségnek előterjeszteni valója nincs.

Zsilinszky Mihály jegyző jelenti, hogy az interpellácziós könyvben a következő bejegyzés foglaltatik: május 12-éről Horváth Gyula az erdélyi hitelviszonyok tárgyában az összes kormányhoz.

Az interpelláczió az ülés végén fog előterjesztetni.

Következik a napirend: **a népfelkelésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának** folytatása és pedig a 9-ik §-nál.

A 9-ik §. igy hangzik:

«A népfelkelés tisztjeit ő felsége nevezi ki a honvédelmi miniszter előterjesztésére, a ki azokat már béke idején évről-évre kijelöli; a népfelkelés altisztjei pedig — esetleg a polgári hatóságokkal egyetértőleg — azon

A székely csillag.

Jöttenek a hajnallal keletről,
És az ormon vettek lakhelyet,
Hol merész nap az eget tetőzi,
És a földet sasszemök megőrzi,
Napimádó ősi székelyek.

Mint a három napkeleti bölcset
Üstökös-láng Bethlehem felé:
Úgy a székelyt, magyar testvér bátyját,
Népek harcza vérzivatarán át
Hazájokba nap vezérelé.

S a napisten legmagasb oltára,
A Székelykő, mint egy máglya ég,
S ősz rabonbán körül seregelve,
Ontva vérét az eskü-kehelybe,
Etelének vére esküvék:

Hogy mig nappal a nap jár az égen,
S éjjel az éj ama napjai,
Melyek méhét hunnok lelke lakja
S vissza nem hozza a Hadak utja:
E hazát meg fogják tartani!

Ezer éve állnak már szavoknak,
S csillagok még nem homályosul.
Nem többen, mint egykor Thermopylén,
Leonidásként megáll mind helyén,
S tengert visszaver szikláirul!

Nincs szava, ha kérni kell, székelynek,
Karja van, ha tenni, vivni kell.
Állva egymagán tenger veszélyben,
Tartja őt e fényes csillag ébren
S magyar horkolásra igy felel:

«Boldog és hatalmas öcs a rónán,
Ringatózz csak nyugtod lágy ölén!
Téged Álmos vezetett hazádba,
El sem oszlik szemed hosszu álma,
S csak a holdé, mely tiéd, a fény!

Dicsőséged majd telik, majd elfogy
Mint a holdapály és holddagály;
S bár szarvával nagysokszor megöklel,
Hozzá hü vagy, nem hagyod te őt el,
Ki mint a hold, annyit változál!

Hej, pedig rég egy istent imádtunk,
Egy tüzzel dicsértük a napot;
Összetartva tartjuk a hont épen . .
Csak felejts el! régen is volt, régen!..
Székely nem feled, bár elhagyod!

S bár magunkra hagysz, mi nem hagyunk el,
Megtartjuk e hont számodra mi.
Es nem türjük, őt hogy bántalmazzák,
Sok mostoha gyermek édes anyját!..
Aludjatok, Álmos fiai!»

Erdély, Erdély! bérczeid ölében!
Mint mosolygó gyermek kél a nap;
Arczunk égeti, mutatva képed,
S népünket, kik elsőnek jövének,
S legtovább itt fönnmaradtanak.

Csillagunk nem a sápadt hold lészen,
Ha piros nap a mi istenünk.
Te örök láng, lángja szabadságnak,
A nagy ősök néked áldozának,
Mint az ősök, mi is ugy tegyünk!

Bartók Lajos.

Van-e veszett ember?

Pasteur veszettség ellen való oltási kisérletei óriási szenzácziót és érdekeltséget keltettek mindenfelé. Az egész világ figyelme Párisra van irányozva, a hol az ősz tudós a világ minden részéből hozzá sereglett egyéneken próbálja ki sokat vitatott módszerét, a melylyel az eddig feltétlenül halálos kimenetellel járó betegséget: a veszettséget akarja gyógyitani. Minden nagyobb horderejü felfedezésnek a nyomában jár a kételkedés s igy Pasteur kisérletei sem kerülhették ki ezt a sorsot. Akadtak, kik kritika tárgyává tették Pasteur eljárását, sőt jelentékeny számmal vannak olyanok is, a kik tagadták azt, hogy az embernél egyáltalában létezhetik veszettség. Az utóbbi vélemény egy képviselőjének erre vonatkozó nézeteit közli az ismert beszélyiró Guy de Maupassant a Gil Blasban. Ebben a levél szerzője kijelenti, hogy veszettség embernél nem létezik. Az érdekes levél szó szerint igy hangzik:

Szerkesztő ur!

Nem vagyok orvos, csak egyszerü állatorvos a vidéken. Előrebocsátom azt, hogy olyan vidéken lakom, a hol sokat vadásznak s a hol természetesen tömérdek kutya van, a melyek közt több veszettségi esetet láttam, mint akárhány hirneves párisi orvos. Feljogositva érzem tehát magamat, hogy mint az önök hires tanárjai s akárhány kollegája, én is elmondjam a véleményemet arról a borzasztó és különös betegségről, a melyet Pasteur ur lehetséges, hogy valamely csodával, de semmiesetre sem valami gyógyeljárással orvosolni tud.

Világosabban fejezem ki magamat. Benső meggyőződésem az, hogy a veszettség embernél nem létezik, éppen ugy, mint a hogy ez az eset áll sok más egyébb csupán állatokat megtámadó betegségnél, valamint sok olyan különleges emberi bajnál is, a melyek viszont állatokat nem támadnak meg. Ezzel azt akarom mondani, hogy a veszettségi méreg, akár kutya vagy farkas, vagy Pasteur ur tüje oltsa is azt be, az emberi szervezetre semmiféle befolyást sem gyakorol. A veszettséget, mely nem ragályos, az emberre sem tudományos, sem természetes uton átvinni nem lehet, habár számos ember hal meg veszettséghez hasonló tünetek közt, a melyek azonban inkább valamely rögeszméből származnak, azaz valamely agybetegségből, vagy pedig tetanushoz hasonló ideges bántalomból.

Állitásom bebizonyitására számtalan bizonyiték áll rendelkezésemre; ezek közül azonban csak néhányat fogok felhozni, a melyeket részben saját tapasztalásomból, részben Boulay, Brecher, Portal, Magendie, Tardieu, Bondin, Vernois, Sansen, Renaud tudós müveiből s Faugère-Dubourg 1866. «A veszettségről szóló előitélet,» czim alatt megjelent érdekes kötetéből meritettem.

Meg vagyok tehát győződve arról, hogy veszettség embereknél nem létezik, nem is létezett soha.

Két eset lehetséges.

Azok az emberek, kik valamely veszett vagy annak tartott kutya harapása következtében meghalnak, vagy tetanus következtében pusztulnak el, a mely épp ugy származhatott volna valamely más által pl. macska, patkány, tengeri nyul, ürü, ló harapása, valamely más seb pl, ütés, szurás, vagy vágás következtében, vagy pedig ideges rohamok folytán, melyek a veszettséghez nagyon hasonlitanak s egy rögeszme uralma alatt könnyen létre jöhetnek.

De lássuk a bizonyitékokat. Először is konstatálnom kell, hogy sok egyén, kiket egészséges kutya harapott meg, a veszettség vagy legalább annak tünetei közt halt meg.

Magam három ilyen esetet észleltem s a szóban forgó ebeket két évig tartottam zár alatt, miközben a megharapott áldozatok meghaltak.

Mindenki emlékszik még egy párisi körökben ismerős fiatalemberre, ki a veszettség tünetei közt halt meg, mig a kutya, a melyik megharapta, még mai napig is él. Ugyanez eb egy másik személyt is megharapott, a kin a veszetség tünetei nem törtek ki. Hogyan volna lehetséges az, hogy olyan állatról vitessék át a veszett anyag, a mely maga nem veszett?

Ime egy másik eset:

1853. év január 6. két fiatal ember bucsuzott el egymástól Havreban, miután az egyik Amerikába utazott. Mind a kettőt ugyanakkor kutya harapta meg.

Az, a ki Francziaországban maradt, egy hónap lefolyása alatt meghalt; a másik mind erről semmit sem tudott s tizenöt évig maradt Amerikában, nem tudva a barátjával történteket. 1868-ban visszaérkezik Európába, tudomására jut barátjának végzete, meglepi a félelem s három hét mulva meghal a veszettség tünetei közt.

Mindkét esetben a morális megbetegedések egy nemével van dolgunk. Dr. Caffe erről a tárgyról következőleg nyilatkozik: Csupán csak az önkénytes veszettséget lehet gyógyitani, mert a képzelő erő tudja csak szétrombolni azt, a mit alkotott.

Tehát létezik képzelt veszettség, a melyet a másiktól nem lehet megkülömböztetni, s mely halálos, ha a képzelő erő, a mely létre hozta, megint meg nem gyógyitja, s a mely egész lefolyásában a valóságos veszettség tüneteit mutatja.

Én azonban azt mondom, hogy a betegségnek csupán csak ez a képzelt alakja létezik, ha ugyan nem tetemes az, a mi itt közre játszik, a melyet harapás, vagy más sebzés is előidézhet.

Első sorban is arra a körülményre támaszkodom, hogy ez a betegség állatoknál egészen más tüneteket idéz elő, mind embereknél.

A bonczolás kutyánál a tüdők és az agyban jelentékeny változásokat mutat, továbbá a bronchusok, a tápcső, a gyomor, a méh s a hólyag vérbőségét tünteti fel. Ezenkivül véres infiltrácziók vannak jelen egyes szövetekben, a nélkül, hogy a baj eredeti okát fel lehetne födözni.

Az embernél mindezekből alig találunk valamit. Az idegközpontokban némi csekély változatok, esetleg vérömlények az agyban képezik a sovány eredményt. Egyáltalán jellemzi az idegbajokat az, hogy halál után a bonczolás alig mutathat fel valami pozitiv eredményt.

Ez azonban még nem minden.

A kutyáknál a veszettség létrehozza a külhám (epidermis) teljes érzéketlenségét. Ütni, tüzes vassal égetni, késsel metélni lehet őket a nélkül, hogy fájdalomérzetet árulnának el, pedig egészséges korban a korbácsütés öt perczig eltartó vonyitást idézett elő náluk.

Az embernél azonban az u. n. veszettség oly ideges állapotokat hoz létre, hogy az illető egyén a legenyhébb érintésre is reagál, ugy hogy még a légvonat is rohamokat vált ki, sőt erre elégséges az óra ketyegése, fénybenyomás, vagy szag is.

Lássuk csak, vajjon más okok is idéznek-e a veszettséghez hasonló tüneteket elő?

Portal báró egy fiatal lány esetéről emlékezik meg, kit ideges bántalom lepett meg s a melynek következtében és a veszettség tünetei között azután meg is halt. A bonczolás kideritette, hogy a gége a bronchusok s a bárzsing egész hosszukban meg voltak gyuladva s több helyen elüszkösödve.

Ime még Faugère Dubourg egy észlelete: Egy a harminczas években levő ember forró juliusi napon munkában kimelegedve, megfürdött a folyóban, a melynek a vize hideg volt; másnap reggel ideges fájdalmakat érzett karjaiban s merevséget a nyakában, a harmadik napon pedig a nehézség érzete szállotta meg testét némely lázas tünetek kiséretében. A karfájdalom hánytató alkalmazása után megszünt, a nyaknak merevsége, a fejfájások, a láz s a szomjuság fokozódtak. Éjjelre a rohamok növekedtek erőben s a tünetekhez viziszony járult. Valahányszor poharat vagy kanalat vitt ajkaihoz, vagy ha eme tárgyak valamelyikét csak megpillantotta is, reszketés, majd később görcs fogta el. Az izgatottság s a szorongás óráról-órára növekedett, ugy hogy a beteg arra kérte környezetét, hogy kössék meg. 11 órakor meghalt.

Ezt a hirtelen viziszonyt a rheumatikus inger idézte elő, a mely átruházódott a garat izmaira s a bárzsingra. Itt tehát a rheumatizmus idézte elő a viziszonyt, — a mint hogy az sok esetben következménye is ez agybántalmaknak.

S ilyen példa tömérdek van.

Összegezzük tehát a mondottakat, embereknél csak az idegrendszer zavarairól lehet szó, a melyek majd halálosak, majd gyógyithatók, a szerint a mint az ok tetanus, mely valamely seb következtében állott be, vagy pedig az érző értelmi élet körében beállott zavarok.

Hogy a képzelő erő minő hatással van olyan egyénekre, a kik állitólag viziszonyban szenvednek, bizonyitja a következő példa: Flaubert orvost, a hires regényiró atyját La Bouilla faluba hivták viziszonyba esett beteghez, a ki beleegyezett abba, hogy az orvos a saját kocsiján vigye a városi kórházba. Midőn a fele utat már megtették, a beteg nyugtalan lett s arra kérte az orvost, hogy hagyja el a kocsit, mert bizonyos leküzdhetlen vágyat érez magában őtet megharapni.

Flaubert nyugodtan válaszolt:

Akkor kedves barátom maga nincs megveszve. A dühös kutya azért használja állkapcsait, a macska körmeit, az ökör szarvait, mert más támadó szerszámja nincsen. Magának tehát ebben az esetben az ökleivel kell hadonásznia s ha engem megharap, akkor világos dolog, hogy nem veszett, hanem őrült.

A betegnél utközben nem jelentkeztek a görcsök; mikor azonban a kórházba értek, óriási roham lepte meg őt, miközben olyan erős ökölcsapásokat osztogatott a körülállók közt, mintha egész életén át bokszolni tanult volna. Nehány nap mulva azután meghalt.

Ezek után tehát azt állitom, hogy legjobban megóvja az embert az ugynevezett veszettségi méreg káros befolyásától, ha nem hisz benne.

Ami engemet illet, már négyszer harapott meg kutya, s ismertem két állatorvost, a kiken ez többször megesett a nélkül, hogy valami óvó rendszabálylyal éltek volna. Állitólag létezik egy Stevens nevü amerikai, a ki 47-szer s egy Fischer nevü német, ki 19-szer haraptatta meg magát veszett kutyával, hogy a veszettség átvihetlenségét bebizonyitsa.

Mi következik tehát ezekből:

Hogy veszett állat által megharapott ember áldozatul eshetik, de ez megtörténhetik más sebnek a következtében is.

Ez az eset van jelen az orosz parasztoknál, a kiket Pasteur a harapási sebek mélysége miatt nem tudott meggyógyitani.

Áldozatul eshetik valaki oly ideges rohamoknak is, a melyeket valamely rögeszme idézett elő. Ebben az esetben elegendő az a bizalom, a melylyel valaki egy bizonyos szer iránt viseltetik, mert dr. Caffé állitása szerint csak a képzelő tehetség tudja elrontani azt, a mit alkotott.

Ez a bizalom valamely szerben képezi a titkát

honvéd-zászlóalj vagy honvédhuszár-ezredparancsnoka által jelöltetnek ki évről-évre, és neveztetnek ki szükség esetében nyilvántartási körletébe a népfelkelés illető csapata tartozik.

Ezen tisztek és altisztek kinevezése a népfelkelés felhivásakor és csak a népfelkelés mozgósitottságának tartamára történik és alkalmaztatásuk s müködésük kizárólag csak a mozgósitottság tartalmára terjed ki és a népfelkelés feloszlatásával megszünik.»

Münnich Aurél előadó: E szakasz második alineájában nem kevesebb, mint 5 «és» fordul elő! Ennélfogva inditványozza, hogy a második, harmadik és ötödik «és» kihagyásával ezen szó után «feloszlatásával» ezen szó létessék «pedig».

Ivánka Imre a következő módositványt adja be. E szakasz második bekezdésének második sorában e szavak közé «és» «csak» beszurandó «rendesen». A 9. §. végéhez pedig hozzáadandó lenne: «Oly egyének, a kik vitézségük vagy más hadi szolgálat által kitüntették magukat, tiszti rangjukat a honvédelmi miniszter utján benyujtandó kérelmükre ő felsége engedelmével béke idején is megtarthatják. (Helyeslés.)

Irányi Dániel: Mindenesetre szükségesnek tartja, hogy a népfölkelés tisztjei magyar honpolgárok legyenek. (Helyeslés a szélsőbalon.) Már a rendes hadsereget illető törvényeink is azt kivánják, hogy annak magyar részében, a magyar ezredekben tisztekül magyar honpolgárok alkalmaztassanak, nevezetesen az 1790. 9. az 1807. 1. és az 1830. 7. és 1840. 2. t. cz. világosan azt követelik, hogy a magyar hadsereg illetőleg a hadseregnek magyar része magyar honpolgárokból álló tisztikarral láttassék el. Ez pedig annál szükségesebb a népfölkelésnél, mert ezen része a fegyveres erőnek már a polgári életbe visszavonult egyénekből állván, az ily egyén tagadhatatlanul nagyobb bizodalommal fog viseltetni azok iránt, kik ugyanezen hazának fiai, mintha idegenek fogják vezetni az ellenség ellen. Azt nem lehet rossz néven venni, hogy a magyar ember idegenséggel viseltetik olyanok iránt, kik nem e hazának gyermekei, kik nyelvét talán nem is birják, kik vele nem éreznek, (Ugy van! a szélső baloldalon), kiknek a haza dicsősége nem egyszersmind az ő dicsőségük, a haza gyásza, szerencsétlensége, nem az ő gyászuk és szerencsétlenségük egyszersmind. Ugyanazért azt kéri, hogy a 9. §. első sorában ezen szavak után «a népfölkelés tisztjeit» beiktattassék: «a magyar állampolgárok közül.» (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Fejérváry Géza br. miniszter kijelenti, hogy ugy az Ivánka, mint Irányi módositványait szivesen elfogadja. (Elénk helyeslés.) Mert nemcsak igen helyesnek és üdvösnek tartja azok czélzatát, de magától értetőnek, a mennyiben már a honvédségről szóló törvényben is ugyanazon határozmány benfoglaltatik, hogy t. i. honvédtiszt is csak magyar állampolgár lehet, vagy ha kinevezése alkalmával még nem az, köteles magának a magyar állampolgárságot megszerezni.

A ház elfogadja az előadó styláris módositványát, továbbá az Ivánka és Irányi módositványait.

A 10-ik §. igy hangzik:

«A népfölkelésre kötelezettek nyilvántartása, valamint osztályainak harczászati egységekbe való beosztása is, a honvéd-parancsnokságok által eszközöltetik.

Nyilvántartást a közigazgatási hatóságok is kötelesek vezetni, melyeknek e részben az anyakönyvvezetők az 1868. évi XL. törvényczikk 43. §-a értelmében segédkezet nyujtani kötelesek.

A népfölkelés keretei már béke idejében jelöltetnek ki.»

Szemnecz Emil utal azokra a nehézségekre, a melyek a népfelkelés nyilvántartására vonatkozólag felmerülnek; felemliti az óriási munkahalmazt, melylyel a honvéd parancsnokságok terhelve vannak. Áttér ezután a honvéd tisztikar helyzetére, mert a törvényjavaslat életbeléptével ugyancsak a honvéd tisztikar lesz megterhelve. A szónok polemizál a miniszterrel azokra nézve, a miket a minap mondott, mikor a roszsz előléptetési viszonyokat szóba hozta, majd áttér a 10. §-ra. E kifejezést «harczászati egységekbe» nem tartja korrektnek és ajánlja helyette e kifejezést: «szervezeti egységbe.»

A miniszter, mint rendesen tenni szokta, ideges mosolylyal és mozdulattal akarja elütni a dolgot, a szónok azonban ezt magára nézve, sem megfélemlitőnek, sem meggyőző erővel birónak nem tartja, mert az a viszony, mely közötte és a miniszter között a harcztéren fennáll, semmikép sem való a háznak szintere elé. Igy a miniszter a minapában nyilatkozott arról, hogy a szónok a honvédség szabadságolt állományában tiszti rangot visel. Azt hiszi, hogy ennek felemlitése oly felesleges dolog, mint a minő felesleges volna szólónak nyilatkozni arról, hogy a miniszter e házban mandátummal nem bir, és mégis nem tudja micsoda jogokat akar itt gyakorolni.

Az elnök: Meg kell jegyeznem a t. képviselő urnak, hogy ő mint az országban mindenki tudja, egyetlen képviselőre nézve sem lehet befolyással, midőn itt mint képviselő beszél, azon állás, melyet máskülönben elfoglal. (Helyeslés.) De viszont azt is tudja az egész ország, hogy a 48-iki törvények értelmében a miniszternek ebben a házban szava van, söt bizonyos esetekben köteles is nyilatkozni. (Elénk helyeslés.)

Szemnecz Emil: Köszöni az elnöki figyelmeztetést, de kéri az elnököt, hogy erre a honvédelmi miniszter figyelmét hivja fel, mivel ő volt vele szemben az, a ki befolyását gyakorolni akarta. (Helyeslés a bal és szélső bal egyes padjain.) A szónok ezután konkrét eseteket hoz fel, melyekben tényleg megtörtént, hogy a honvédek átlépték a határt, s végül kéri módositványának elfogadását.

Thaly Kálmán észrevételeket tesz a Szemnecz Emil beszédére; épenséggel nem helyesli azt a propoziciót, hogy a honvédtisztek is áthelyezhetők legyenek a közös hadseregbe. A honvédséget oly hazafias nemzeti intézménynek tartja, a melynek hordereje és sulya éppen nemzeti missziójában fekszik és abban, hogy az alkotmánynak fegyveres őre és nem az a főtekintet, hogy a tisztek gyorsan vagy nem gyorsan lépjenek elő. Nem helyesli a Szemnecz módositványát sem, mert a «harczászati egység» kifejezés itt helyesen van alkalmazva, s azt Szemnecz nem jól magyarázza. Áttér ezután felszólalásának tulajdonképeni tárgyára.

A második bekezdésben az mondatik, hogy a nyilvántartást a közigazgatási hatóságok is kötelesek vezetni. Tekintve a szolgabiróságoknak az ország legtö[bb] részében tulhalmozottságát, nem fog ártani, ha [illegible]délyek megnyugtatására nyilatkozik, hogy miképen érti a gyakorlatban a közigazgatási hatóságok teendőit a népfölkelés nyilvántartása körül. Mert ez tetemes munkát fog igényelni, a mennyiben a lelkészekkel az anyakönyvvezetési és családi értesitők kiállitása iránti korrespondencziák magukban véve is sok dolgot adnak és természetes dolog, hogy ehhez még több eljárás is fog járulni. Azt hiszi, hogy meglehetős teendők lesznek azok, melyekkel a szolgabiró hivatalok, ha nem is,mindegyik, de a sorozó vagy kiegészitő területek szerint terheltetni fognak. Azt az eszmét ajánlja a miniszter figyelmébe, hogy az ilyen szolgabiróságoknak, nem mindegyiknek, de a melyik meg lesz avval a teendővel bizva, kisegitésére és kizárólag a népfölkelési nyilvántartási teendőkből álló segitségükre, egy-egy honvédtörzsőrmester rendeltessék ki, ki a nyilvántartási irodai teendőit végezné. Ez csak eszme, lehet, hogy a miniszter czélszerübbet ajánlhat. Mindenesetre szükségesnek tartja ez irányban a megnyugtató nyilatkozatot. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Fejérváry Géza br. miniszter kijelenti, hogy a Szemnecz inditványát nem fogadja el. A mi a Thaly Kálmán kérdését illeti, hogy a közigazgatási hatóságok mennyiben lesznek terhelve a nyilvántartás által, felemliti, hogy már első felszólalása alkalmával e törvényjavaslat pénzügyi hatását jelezvén, felemlitette azt, hogy fokozatos felszerelés és felruháztatásból egyrészt, másrészt a nyilvántartásból is némi költségek fognak felmerülni. A törvényben nincs megmondva, hogy a honvéd pótcsapat parancsnokságok által eszközlendő a nyilvántartás, hanem csak az mondatik, hogy «a hnnvédparancsnokságok által». A honvéd parancsnokságok mellé segédközegek lesznek beosztandók. A most rendelkezésünkre álló erők a keretrendszer csekély létszámánál fogva, erre nem elegendők, mert átlag minden honvédzászlóalyparancsnokság területén körülbelől 33,000 főből álló népfölkelési állomány tartandó nyilván.

A nyilvántartásból eredő munkának oroszlánrésze a honvédparancsnokságokat fogja terhelni. A közigazgatási hatóságok csak annyiban lesznek terhelve, a mennyiben most kezdetben, midőn a lajstromokat fogják összeállitani, igénybe vétetnek. Később azonban, midőn már az első összeirás meg van, a hatóságok nem lesznek másképp igénybe véve, minthogy a közös hadsereg és honvédség részére a most is a községeknél vezetett nyilvántartás szerint az ugynevezett változási naplót küldik be a parancsnokságoknak. Az a jelentkezési kötelezettség, mely a hadkötelesekre nézve fennáll, a népfelkelés kötelezettekre nézve nem lesz irányadó s ezért a közigazgatási hatóságok csak a lajstromok elkészitésével lesznek most megterhelve, később pedig e tekintetben vajmi kevés lesz a munkájok. A munka oroszlánrésze, mint mondá, a honvéd parancsnokságokat fogja terhelni s ezért jeleztem, hogy a nyilvántartásból némi költségek fognak származni, melyeket annak idején, midőn a fedezetről kell gondoskodni, az erre vonatkozó jelentés kapcsában kellőleg fogja indokolni. (Helyeslés jobb felől.)

Szederkényi Nándor azok után a miket a miniszter mondott, már most is konstatálhatja, hogy költségek lesznek, a melyeknek nagy része azonban nem az országos költségvetésben, hanem a városok és községek költségvetésében fog szerepelni. Ha azon teendők, a melyek a nyilvántartásból a városok, községek és megyék hatóságaira fognak hárulni, tisztán hatóságilag fognak kezeltetni és az a kombináczió, a melyet Thaly némi részben megérintett, teljesen mellőztetik, akkor azok a teendők nagyok lesznek, mert a nyilvántartás, a mely kezdetben óriási munka lesz, évről-évre fogja a maga egyéneit foglalkoztatni. Ha a miniszter nem fogja a teendőt ugy szabályozni, hogy a teendő a honvédség körében levő egyének segélyével végeztessék: nagyon fél a szónok, hogy nem ugyan a budgetben, de a községek és városok háztartásában nagy költségszaporulatot fog előidézni. Egyelőre csak azt akarta jelezni, bár örülne, ha nem teljesednék be, valamint örülnének Magyarország városai is. (Helyeslés a szélső balon.)

Fejérváry Géza br. miniszter felvilágositásokat ad a községekre váró teendőkről. Az egész dolog abból áll, hogy az 1869 óta meglévő állitási lajstromokon végig mennek s azokat, a kik tartózkodási helyüket máshová tették át, bejegyzik. Maguk a lajstromok pedig a parancsnokságtól, a mennyiben meg vannak, meg fognak küldetni a polgári hatóságoknak. Ez lesz a munka kezdetben. Későbben aztán mindig csak arról lesz szó, hogy egyes embereknek, kik tartózkodási helyüket állandóan máshová tették át, uj tartózkodási helye a lajstromokba bevezetessék. (Közbeszólás a szélső baloldalról: Ez nagy dolog, némely helyen!)

A ház a szakaszt az előadó irályi módositásával fogadja el; a javaslat hátralevő szakaszai észrevétel nélkül fogadtatnak el. A törvényjavaslat végleges megszavazása a legközelebbi ülés napiréndjére tüzetik.

Az elnök: A ház tegnapi megállapodása szerint holnap ülés nem tartatik. (Általános helyeslés) A pénteken d. e. 10 órakor tartandó legközelebbi ülésnek pedig első tárgya lesz a most megszavazott törvényjavaslat harmadszori felolvasása, továbbá a pénzügyi bizottságnak jelentése «a közmunka- és közlekedési miniszterium részére az 1885. évre szükséges póthitel engedélyezéséről» benyujtott törvényjavaslat tárgyában; a pénzügyi bizottság jelentése «a mult évekből származó pénztári hiányok fedezéséről» szóló törvényjavaslat tárgyában, melyek általánosságban együttesen fognak tárgyaltatni.

Következik a **bejelentett interpelláczió** előterjesztése.

Horváth Gyula mielőtt interpelláczióját előterjesztené utal arra, hogy ha taktikailag kellett volna az időt ez interpelláczióra megválasztania, ezt bizony helytelenül tette most, mikor egy 20 milliós tulköltekezés van napirendre kitüzve. Azután a szónok áttér tárgyára, s igy folytatja beszédét: A legutóbbi időben a különben is sulyos helyzet, a mely az erdélyi részekben különben is volt, csaknem elviselhetlenné vált. Az utóbbi évek rossz termései nemcsak a lenyomott gabonaárak, hanem a rossz termések, a melyekről hogy egy képet nyujtsak, felhozom a Kolozsvár kerületi, gazdasági előadójának hiteles számadásokkal kitüntetett azon jelentését, hogy a mult évi termés az azelőttivel összehasonlitva az árcsökkenési különbségtől eltekintve, magában 18 millió forint értékkülönbözetet mutat ki. Hogyha még reá utalok arra, hogy az előbbi évek, nem rohamos haladást, hanem rohamos visszaesést mutatnak, akkor a t. ház előtt a jelenlegi helyzetnek az erdélyi részeken igaz, hü képét nyujtom. Es habár elismerem, hogy a gazdaközönségnek a jelenlegi válságos helyzetben komoly segitségre van szüksége és pedig nemcsak az erdélyi részekben, hanem általában az ország minden részeiben, csaknem kivétel nélkül egyformán; habár elismerem, hogy már 2—3 év óta hangoztatják az ország minden részében, de leginkább itt a központban, hogy ezen komoly gazdasági helyzettel szembe kell végre-valahára nézni és rá kell mutatni azon eszközökre, a melyekkel ezen állapotokat meg kell és meg lehet szüntetni, habár én sem kételkedem az igen t. kormánynak jóakaratában az iránt, de nem hallgathatom el, hogy az egész gazdaközönséggel szemben tapasztalt jóakaraton kivül vajmi kevesett tett, sem az emlitett eszközökre rá nem mutattak, sem azok a fenyegető válság elkerülésére kézbe nem vétettek.

Es hogy ha ez a bekövetkezett válság itt Magyarországon, az ország vagyonosabb, gazdagabb részeiben is oly sötét állapotokat teremt, melyekből a kibontakozás elé mindenki a legnagyobb aggodalommal tekint, kétszerte sujtó az erdélyi részek helyzete. Mert vegyük a valódi szituácziót. A valódi szituáczió az, hogy a gazdaságilag előhaladottabb, jobb termőviszonyokkal biró Alföld és a Dunántul terményein át kell a roszszabb hitel és kulturális viszonyok közt levő roszszabb földdel biró erdélyi részek terményeinek világpiaczra hatolniok. Es a mennyiben az iparnak legkisebb lendülete is volt, most a jelenlegi helyzetben, midőn kelet felé, hova egyedül volt és lehetett kivitel, a kereskedelmi és vámszerződések felmondásával csaknem kétségtelenné vált, hogy eme piacz is el fog veszni és az a válság, a mely az ottani ipart és kereskedelmet közvetlenül fenyegeti, másodsorban legerősebben fog a gazdaközönségre visszahatni, — ebben a helyzetben lehetetlen az ottani viszonyok komoly mérlegelése mellett rá nem mutatnom arra, hogy a gazdasági válság által ott a magyar fajnak ama szupremácziája is, melyet ezer éven át magára hagyva, meg tudott őrizni, a legerélyesebben és legkomolyabban fenyegetve van. (Igaz!) Ezek amaz indokok, melyek engem arra birtak, hogy az országnak jelenlegi igen komoly helyzete daczára is tudva azt, hogy ugyaneme bajok, ha nem is oly mértékben, de az ország minden részében megvannak, daczára annak, hogy itt a képviselőházban ugy szólván csak ma tüzetett napirendre oly törvényjavaslat, mely az ország erejét ujra nagy mértékben fogja igénybe venni, daczára mindezeknek nem speciális, nem szeparatisztikus irányzatból, mely tőlem távol áll, hanem a magyar faj és ez az ország jól felfogott érdekében fogom az interpellácziót az igen t. kormánynak megtenni. Es ha megengedi a t. ház, mielőtt ezt az interpellácziót fölolvasnám, még rövid szavakkal arra is leszek bátor kiterjeszkedni, hogy egyáltalán az a müködés, a mit mi erdélyrészi képviselők bizonyos irányban tettünk kivül és sok helyen szeparatisztikus irányzattal konfundáltatott, mert nem akarom hinni és nem akarom azt mondani, hogy egyáltalán az erdélyi részekben lakó magyar emberekről feltehető volna, hogy szeparatisztikus tendencziákat éreznének és komolyan gyakorolni akarnának: (Ugy van! balfelől.) hanem a helyzet, az a különös helyzet, a melyben a külön gazdasági, külön ipari és külön hitelviszonyok vannak, az igenis teremt egy szeparatisztikus helyzetet. Es nagyon komolyan meg kell fontolni és mérlegelni kell azokat a bajokat, hogy csakugyan ezek elharapózása, megnövése által azokban a részekben ha nem is ir kérdés, hanem ir állapotok ne teremtessenek. (Ugy van! balfelől.) Es én azt hiszem, hogy az országnak jól felfogott érdeke az, hogy ott, a hol a komoly baj meg van, és a komoly bajjal szemben komoly eszközöknek igénybe vétele szükséges, azok az eszközök a maga idejében vétessenek igénybe. (Helyeslés balfelől.) Hogy egy példával illusztráljam ezt, 1879 előtt, 1878-ban Szeged város tanácstermében a fölött tanácskoztak,hogy: hogy hogyan kell Szeged városa körül a körtöltést megcsinálni. En nem kutatom, hogy vajjon a tanács, vagy a törvényhatósági gyülés, vagy pedig a kormány mulasztása volt az a . . . (Egy hang a szélsőbalról: A főispán!) vagy a főispán egyáltalán nem tudom, nem is akarom kutatni, hanem azt tudom, hogy általában arról volt szó, hogy egy 70—80 ezer frtos vagy százezer forintos kiadás kellő időben megtétessék. Ez nem történt meg, a kellő eszközök a kellő időben kézbe nem vétettek, s a következménye az lett, hogy azt az árviz által a másik évben elboritott várost 10 millióval vagy még sokkal többel kellett megmenteni és azt az elvesztett, elpusztult vagyont többé visszaadni nem lehetett. (Ugy van! balfelől.) En az árvizveszélyt is igen komolynak tartom; de abból feltámadás lehetséges; de az a veszély, a mely financzialiter, az a veszély, a mely hitel tekintetében, az a veszély, a mely közgazdaság tekintetében egy vidéket, egy országrészt pusztit el, abból a feltámadás nagyon késő időre jön és azon késő idő után is nagy kérdés, hogy azoknak a fiai és unokái támadnak-e fel, a kik elpusztultak ott, vagy pedig feltámad egy egészen ismeretlen, egészen idegen faj. (Helyeslés balfelől.)

Mindezeknél fogva én azon nézetből indulok ki, hogy akkor, mikor egy ország résznek komoly érdeke, mikor egy országnak, egy ugy mondbatni századokon át küzdő fajnak a komoly érdeke jön itt a magyar képviselőház elé, azért, hogy ez itt a képviselőházban megbeszéltessék, azért, hogy ha van orvosság rá, az a baj orvosoltassék, nem lehet ez országnak oly komoly, oly nehéz állapota, a mely mellett mérlegelés alá ezt ne vegye és az ország és a nemzet jól felfogott érdekében meg ne hozza ama javaslatokat, melyekkel megmenthető az az országrész, de megmenthető ezzel együtt a magyar nemzet és a magyar fajnak igazi érdeke. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Engem itt egyéb nem vezetett, — őszintén, nyiltan kimondom, akár szemben állok valakivel, akár együtt megyek vele — mint egyes egyedül az, hogy e baj elháritására, elintézésére és megszüntetésére egyfelől a magyar kormánynak, másfelől a magyar törvényhozásnak segitségét kikérjem. Erre vonatkozik interpellácziom, melyet bátor leszek felolvasni. (Halljuk!) Olvassa:

Interpelláczió. 1. Van-e tudomása az igen t. kormánynak, hogy az erdélyrészi hitelviszonyok általában és különösen a földhitelviszonyok rendkivül dezolált állapotban vannak?

2. Szándékozik-e a kormány, tekintettel arra, hogy e viszonyok rendezése és a nyomasztó helyzet könnyitése nélkül az erdélyi részek lakói komoly válságok elé vezettetnek, mely fajunk és nemzetünk szupremácziáját, melyet csaknem egy ezredéven át a legválságosabb viszonyok között meg birt őrizni, megtöréssel fenyegeti, oly intézkedéseket tenni, melyek eme bajok orvoslatára vezethetnek?

3. A mennyiben törvényhozási intézkedések lesznek szükségesek, hajlandó-e a kormány ez irányu javaslatát oly időben beterjeszteni, hogy azok, még ez ülésszak berekesztése előtt tárgyalás alá legyenek vehetők.

Kérem, méltóztassék interpellácziómat a t. kormánynyal közölni. (Helyeslés.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Ugyanazon indok, melyet t. képviselőtársam a legközelebbi napirendre tüzött javaslatok alkalmából felhozva, bizonyos föltevések elleni tiltakozásra használ, késztet engem arra, hogy interpellácziójára ma válaszoljak. (Halljuk.)

Midőn ezt teszem, mindenekelőtt megkivánom jegyezni azt, hogy nem fogadhatom el ama vádat, mintha a kormány a gazdaközönség érdekében semmit sem tett volna. (Egy hang a szélső baloldalon: Hát mit tett?) Majd mindjárt meg fogja hallani a t. képviselő ur.

Azt nem tette ugyan, hogy az állampénztárból egyeseken segitsen, az igaz, de épen az interpelláló t. képviselőtársam által felemlitett törvényjavaslatok, melyek legközelebb a t. házban tárgyalásra kerülnek, fogják igazolni azt, hogy igenis tett e részben a kormány. Mert azt csak nem fogja nekem tagadni senki, hogy a vasutak épitése és a vasuti vonalak czélszerübb szervezése — melynek rohamos volta pedig egyik inditó oka ama javaslatok előterjesztésének — a gazdaközönség érdekében van. (Helyeslés. Ugy van! a jobboldalon.) Es nem fogja senki sem tagadni azt sem, hogy a jelenlegi bajok, melyek a gazdaközönséget általában sujtják és melyek — azt hiszem, azt talán ott is el méltóztatnak ismerni — nem egy kormány befolyásától vagy hatalmától függnek, épen a vasuti befektetések következtében könnyebben elviselhetők.

Másik megjegyzésem az, hogy meg fognak győződni ugyanabból az alkalomból arról, hogy az egyéb tulkiadásoknak is egy jelentékeny része épen ama kiadásokból ered, a melyek a gazdaközönség érdekének előmozditására szükségesek. (Ugy van! a jobboldalon. Mozgás a szélső baloldalon.)

Mindenekelőtt ki akarom jelenteni, reflektálva t. barátom előadására, hogy szeparatisztikus tendencziával én egy oly mozgalmat, melyben ő és mások, olyanok, kiket ismerek, részt vesznek, vádolni bizonyosan nem fogok. De egyáltalán senkiről, magyar emberről nem is tehetem fel, hogy ha Erdélyben lakik, vagy az ország viszonyait ismervén, az ország ama részeinek érdekében felszólal, szeparatisztikus tendencziákat ápolna. A magam részéről is határozottan tagadásba nem venném tehát, ha valaki ilyen tendencziákat keresne t. barátom és a többi erdélyi képviselők fellépésében. (Helyeslés.)

De áttérve most különösen az erdélyi részek viszonyaira, talán az is alig vehető tagadásba, hogy az erdélyi gazdasági viszonyoknak a magyarországiakkal szemben bizonyos fokig rosszabb voltára a kormány és törvényhozás volt is figyelemmel. (Ugy van! a jobboldalon.) Volt figyelemmel a többek közt a legujabb kataszter megállapitásánál, az adóteher kirovásánál is. Ez is egy tény, a melyet tagadni nem lehet — (Ugy van! a jobboldalon.) és a minek állandóan érezhető — hozzá teszem: igazságosan — jótékonysága; de a mi másfelől egyszersmind egyik indoka épen az erdélyi birtok hitelképessége csökkenésének, miután mint méltóztatik tudni, a földhitelintézetek, legalább egyik alapjául az érték kiszámitásának az adót szokták venni. (Ugy van jobbfelől.)

Mindamellett megjegyzem még azt is, hogy Szegeden a bekövetkezett katasztrófának nem az volt az indoka, hogy a város biztositására forditandó pénzt nem akarták a szegediek elkölteni, hanem az, hogy bizonyára itt nem fejtegetendő magánérdekek összeütközése jött létre ama vonal felett, melyben a zárgát vezetendő. Itt tehát nem pénzkérdés, hanem magánérdekek összeütközése okozta a késedelmet, a mely a veszély bekövetkezését lehetővé tette. (Ugy van! jobb felől.)

A mi már magát a dolgot illeti, legyen meggyőződve a t. képviselő ur, és a t. képviselőház, hogy senki jobban, mint én és mondhatom a kormány minden tagja nem óhajtja Erdélyben a közép és kisbirtokos osztálynak és ezzel a magyarságnak fentartását; és érzi, hogy azt, a mit a kormánytól és törvényhozástól általában kivánni lehet, emez érdekben kötelességszerüen meg is teszi. (Helyeslés a jobb oldalon.)

De bocsánatot kérek, az, ha valaki mindjárt a követendő utra nézve nem követi ugyanazt, a mit más helyesnek tart, ez még nem teszi azt, hogy nem kiván a jelező bajokon segiteni. Mi a magunk részéről tettünk, tenni fogunk és oda hatunk minden tőlünk kitelhető erélylyel amaz irányban, hogy az erdélyi birtokos osztály hitelt közelebbről és ennélfogva olcsóbban kaphasson és ez uton magán segithessen. De azt hiszem, addig, mig reményünk lehet e czélt ujabb az országtól követelt áldozatok nélkül elérni, senki sem fogja helyteleniteni, ha azonnal rögtön az országtól nem kérünk áldozatokat. Már pedig ama memorandumban, a melyre t. barátom hivatkozott — és a melyet igen nagy érdekkel olvastam — és a melynek sok adata igen elszomoritó — mindjárt az elején a czél elérésére egyedüli eszközül ama kivánság állittatik oda, hogy egy külön hitelintézet megalapitásához az állami kincstár 500,000 forinttal járuljon.

Nem kétlem, hogy ha más módon e bajon segiteni nem lehet, bármilyen legyen a mai helyzet, a magyar törvényhozás ez irányban is fog áldozatot hozni, de nézetem szerint hibáznánk, ha ezt akkor proponálnók, mikor a fennálló intézetekre gyakorolható jóakaró befolyás által — mert rendelkezésről itt szó sem lehet — remélhetőleg a bajon ez áldozatok nélkül is segithetünk. (Helyeslés jobbfelől.)

Mindezeknél fogva ama megtoldással kérem válaszomat tudomásul venni, hogy az erdélyi gazdasági viszonyoknak és az erdélyi közbirtokosok hitelügyeinek javitására nézve minden tőlünk telhetőt megtenni kötelességünknek fogjuk ismerni. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

---

a kuruzslóknak; különösen a vidéken a naiv parasztokkal szemben áll ez az eset, a kiknél a gyógyulást mindig valami bizar szer: kőrisbogár por, töknek a héja, olajban főtt varjuszem, stb. hozza létre. Csakhogy ezt a lehetőségét a gyógyitásnak közönséges kuruzsló ember nem hitetheti el az emberiséggel.

Találkozott tehát egy igazi nagy tudós, kinek bámulatos dolgozatai az egész világot bámulatra ragadták. S ez az ember, a kiben az egész világ megbizik, igy szól: «Én gyógyitom a veszettséget! A természetnek egy nagy titkát fedeztem fel.» S tényleg nagy müvet alkotott, mert az emberiséget kigyógyitotta, ha nem is a veszettségből, de legalább veszettség félelméből.

Sötétségem mélységéből üdvözlöm tehát Pasteur urat. Ha valamely veszett kutyának eszébe jutna engem megharapni, én is az ő ápolására biznám magam, mint az atheisták, kik az utolsó pillanatban lelkészt hivatnak. S tényleg, ha a kutyának a foga nem tudja a veszettséget belém oltani, ugy Pasteur ur tüje sem képes arra s engem akkor a statisztika ereje megtart az életnek, mert az oroszok kivételével a gyógykezeltek közül senkisem halt meg. S hányan haltak meg különben? Igen kevesen: «19-en egy évben» mondják a hivatalos számok s mégis tudjuk azt, hogy a statisztikai adatok szerint Francziaországban 1500—2000 emberen esik meg évente harapás.

Fogadja stb. *Egy öreg állatorvos*

A másolat hiteléül *Guy de Maupassant.*

SZENVEDÉSEK ISKOLÁJA.

REGÉNY

FRANCZIÁBÓL J. B. 12

MÁSODIK RESZ.

A KIS HERCZEGNŐ.

II.

Régi ismerős.

— S kész belépni Saint-Maurice grófnéhoz?

— Igen.

— Én a Giraud orvos leánya vagyok.

— Mindjárt sejtettem, a mint megláttam önt, s rögtön azt a rokonszenvet éreztem iránta, melyet atyja tanusitott én irántam.

— Kérem, jöjjön a belső szobába.

Átmentek a szalonon s beléptek egy kisebb, barátságos külsejü szobába, melynek kandallójában pattogó tüz égett.

Helyet foglaltak egymással szemben s pár percz mulva olyan barátnék voltak, mintha évek óta ismerték volna egymást.

Juliette megváltozott, a mióta utólszor láttuk. Fejlő szépsége most már egész teljében ragyogott. Tömött fekete haja, piros ajka, bálvány arczszine, csillogó, de nem merész kifejezésü szeme volt. Modora egyszerü, csaknem tartózkodó, magaviselete szerény, beszéde szelid.

A két leány bizalmasan beszélgetett egymással.

— Ismerem multját, mondá Eveline. — Tudom, hogy sokat szenvedett.

— Az ön atyja igazán nagyon kegyes, hogy emlitett. Életem olyan volt, mint a legtöbb szegény leányé, a ki elég szerencsés vagy szerencsétlen volt ahhoz, hogy némi nevelésben részesüljön.

— Tudom, hogy sok erélye van s nagy bátorsággal viselte el szenvedéseit. Ha apám érdeklődik iránta, bizonyos, hogy ön méltó is erre az érdeklődésre. A minap valósággal szomoru volt ön miatt.

— Miért? Hiszen épen az ő jósága biztositott számomra állást.

— Igaz, de vajjon tetszeni fog-e önnek az az állás?

— Nincs választásom. Éltem már idegen házban, s tudom, hogy az mi. Mihelyt biztositva leszek arról, hogy gondoskodhatom magamról és enyéimről, nem fogom magamat följogositottnak érezni arra, hogy panaszkodjam.

Evelinet meghatotta ez az önmegadás és egyszerüség.

— Apám, folytatá, — azt remélte, hogy egy ide közel lakó főuri családhoz juttathatja önt be; de a nevelőnő, a kit önnek helyettesiteni kellett volna, megmaradt. Ekkor aztán apám a végszükségben Saint-Maurice grófnéra gondolt.

— Ott társalkodónőnek kell lennem, nemde?

— Igen, s kevés dolga lesz. A grófné egyedül él, nem igen fogad vendégeket s nyolcz cselédje van. Ön mintegy felügyelő lesz a házban.

— Gazdag a grófné?

— Hét-nyolcz milliója is van talán; özvegy, hatvan éves és gyermektelen.

— Vannak rokonai?

— Lehetnek, de talán maga sem ismeri őket. Köztünk legyen mondva, nem igen kellemes asszony, habár vannak jó tulajdonai is és sok jót tesz.

— Vallásos?

— Inkább vakbuzgó, de csak ha épen olyan a szeszélye. Egészben véve különös egy nő. Alapjában véve nem vallásos, mert néha ócsárolja a papokat, birálgatja a dogmákat; de katonás. Néha lelkifurdalás kapja s akkor vakbuzgóságának nincs határa. Ismerik is a papok s kizsákmányolják állhatatlanságát.

Juliette szó nélkül hallgatta ezeket a felvilágositásokat. Meglátszott rajta, hogy ez a korántsem hizelgő leirás nem igen kecsegtette.

— De hozzá kell tennem, folytatá Eveline, — hogy bár nekem sohasem tetszett, apám azt mondja, hogy a grófné jó asszony. De az én apámnak mindenki jó.

— Mert maga is az.

— Egyébiránt nem kell nagyon sietnie azzal, hogy Saint-Maurice grófnéhoz belépjen, s ha némi aggodalma van, bevárhatja, a mig másik állás kinálkozik.

— De hol várnám be?

— Itt nálunk.

— Köszönöm, kisasszony, mondá Juliette könybe lábadó szemmel, — de csak hálátlansággal viszonoznám atyja jóságát, ha terhére akarnék lennni. Legjobb is lesz talán, ha azonnal elmegyek a grófnéhoz.

— Nem várja meg apámat? Ő elkisérné.

— Nem lenne már késő?

— Meglehet. A grófné korán vonul vissza magánszobáiba. Igaza van, menjen el hozzá, hiszen van bátorsága! Még csak kiséretemet sem ajánlom fel: a grófné engem nem szeret. Jelenlétem csak árthatna önnek.

Tiz perczczel Juliette távozása után Eveline ismét csöngetést hallott. Ez már csakugyan Renaud volt: megismerte a lépését.

A fiatal ember sietve közeledett hozzá s kezet nyujtott.

— Mennyire örülök, hogy láthatom, mondá. — Ugy tetszett, mintha sohase akarna már esteledni!

III.

Saint-Maurice grófné.

Juliette lassu léptekkel indult a grófi kastély felé. Odaérve, levelet adott át az inasnak, ki bevezette az emeleti szalonba.

A grófné, bár délutáni öt óra volt, térdeplőjén imádkozott. Bosszusnak látszott, hogy háborgatják, s gyorsan átfutva a levelet, ledobta egy asztalra s ismét térdre bocsátkozott.

Csak télórával utóbb jutott eszébe, hogy várják. Csöngetett.

— Bocsássa be, mondá az inasnak.

Juliette belépett, s a grófné, a mint megpillantotta, szinte elkáprázott. Az asztalra tett lámpa fénye egyenesen a leány arczára világitott s azt teljes szépségében emelte ki.

— Mit kiván, kisasszony? kérdé a grófné szárazon. — Miért jött?

— Nem olvasta, grófné, azt a levelet, melyet beküldtem?

— Csak nem az a nő ön, a kit nekem Giraud barátom küldött?

— Bocsánat, asszonyom . . .

— Társalkodónőnek! Itt élni mellettem, türni a szeszélyeimet, egy öreg asszonynak a hóbortjait, kin még a plébános is megbotránkozik!

— Pedig az orvos ur engem küldött ide, asszonyom, s én mindent meg fogok tenni, a mi tőlem telik, hogy ne legyen rám panasza.

— Sajnálom, de lehetetlen. Ön nagyon is szép.

Juliettet remegés fogta el. Minden áron itt szeretett volna maradni. Hova is mehetett volna? Páristól félt, Rennesben nem élhetett. A falusi élet nyugalmára, főkép pedig pénzre volt szüksége.

— Giraud orvos biztositott, mondá, — hogy a grófné jól fog fogadni.

— Természetesen, mert azt gondoltam, hogy olyat küld, a kire szükségem van.

— Én ugy gondolom, asszonyom, hogy képes leszek betölteni azt az állást, a melyet nekem szánt.

— Részesült nevelésben?

— Diplomáim vannak.

— Nagy dolog. Kap azt most minden házmesterleány. Bizonyos vagyok benne, hogy elég csinosan kalapál a zongorán, söt a mértanról is van fogalma.

— Ismerem kissé a történelmet is.

— Persze a mai köztársasági száj-iz szerint!

Juliette nem felelt. Minek vitatkozott volna? Sem joga, sem lehetősége nem volt rá. Már távozni is akart; de a grófné modora lassankint átváltozott; engedett a fanyarságból s nyájasabb lett.

— De hát miért is olyan szép? mondá. — Nem fogja föl, hogy ez nekem csak alkalmatlanság s még tizszerte rutabbnak fogok mellette látszani, mint a milyen vagyok?

— Nem jól teszi, asszonyom, hogy igy gondolkozik. Személyes tulajdonain kivül mindenesetre ékesiti még neve és korának tiszteletet parancsoló méltósága.

— Mit emlegeti nekem a méltóságot? Persze nem tudja, hogy az utczán még a kutyák is szaladnak előlem. Igaz, hogy nem járok gyalog!... De nézze, kicsikém, ha belép hozzám, azt a dus haját meg nagy szemét el kell valahogy takarnia.

— A hajamat szivesen, de szememet... Giraud orvos nem mondta, hogy e házban fátyolt kell öltenem.

— No nézze meg az ember ezt a kis lányt, még vissza is tud felelni! Tudja-e, hogy ön tetszik nekem? Vallásos?

— Az vagyok, asszonyom, a mennyire annak kell lenni.

(Folytatása következik.)

ELENA. 21

OLASZ REGÉNY.

Irta: GIOVANNI VERGA.

Ez a gyertyával kezében visszatért, bezárta az ajtót, aztán álmosan ődöngött a szobákban, hogy az éjszakára szükséges rendezkedéseket megtegye, s midőn végre kamrájába visszavonult, Elena már ágyban volt. Cesare még egy darabig várakozott az ajtó előtt, mig a házban minden nesz elnémult s azon szavakon látszott tünődni, melyekkel beszédét kezdeni fogja s annak okát megmagyarázza, hogy miért hallgatott eddig. Mind az a kín, mit ma reggel óta szenvedett, mind az az öröm, mely fájdalommá változott, egymás után tolult lelkébe e szoba ajtaja előtt, hol Elena barna feje annyiszor pihent az ő vállán; az ajtófélhez támasztá homlokát és soká keservesen sirt, egész testében reszketve s zokogását erővel visszafojtva, hogy Elena meg ne hallja. Mert annak nem volt szabad ezt már hallani, ő nem sirhatott többé előtte, rettentő fájdalmát nem önthette ki annak ölében; hisz ő a nem szeretett férj volt, kinek könyei nevetségesek.

Midőn könyei kifogytak, csöndesen kinyitotta az ajtót Elena aludt! Szép fejét, dús fekete hajával, mely mély árnyékot vetett a vánkosra, fehér karjára támasztva, lassu lélekzettel aludt, mint egy gyermek. A szerencsétlen ember keble legmélyéből sóhajtott fel még egyszer a fájdalmas könnyebbülés érzetével.

Holnap! holnapig várnia kellett. Holnap nyugodtabb lesz s mindent tisztábban áttekinthet, s mivel már eddig várt, elvárhat holnapig is s megmutathatja neki, hogy nem hebehurgyán, de érett megfontolás után cselekszik. Egy éjszaka hamar elmulik. De milyen éjszaka! Itt e dolgozó szobában, fejét két kezére hajtva, mennyi gondolat és emlékezés, mennyi álom és ábrándkép vonult át lelkén!

Ha Elena észrevenné, hogy most feküdt le s fölkeresné! Ha kinyitná a dolgozó szoba ajtaját, ha mindent kitalálna, s eljönne és azt mondaná: «Látod! ártatlan vagyok!». Vagy: «Még mindig szeretlek, mindig is téged szerettelek, engedj meg... bocsáss meg!»

Mily fakó derengés sáppasztja meg a balkon ablakait?... Uj nap virrad fel! megint olyan nap, mint az elmult, telve ugyanazon fájdalommal, ugyanazon határozatlansággal s hijával azon borzasztó vigasznak, hogy magának azt mondhassa: «Vége! mindennek vége! Mikor mondhatja ő azt, hogy mindennek vége! Soha, soha; még ha bátorságot venne is, hogy Elenával e rettentő magyarázatokba belebocsátkozzék, még akkor sem lenne vége mindennek. Ha világnak menne is, ha feleségét elüzné is a háztól, akkor sem lenne vége mindennek, még akkor sem, ha neje azt mondaná neki: «Igaz, ugy van, nem szeretlek többé!» Mert hisz ő még élt; ő, kinek szava neki lelkét is megreszketteti, kinek tekintete szive mélyébe hat; ő, az ő dús fekete hajával, fehér karjával, hosszu szempilláival, gödrös arczával, édes tekintetével, kezével, melyet reszketve öltött karjába, midőn ama feledhetetlen estén villogó szemeivel ránézett; ő, ki fejét két kezével megölelte, hogy homlokát megcsókolja, ki vele Rosamarinában a narancsfák alatt andalgott, ki még tegnap is kihajolt fehér homlokával a balkonon, hogy utána nézzen, ki a testéből való testet szive alatt hordá! Ah! ha ez imádott lény meghalna, ha tegnap este utoljára látta volna, a mint lehunyt szemével és kibontott hajával a vánkoson feküdt, ha kezét örökre tette volna keresztbe mellén, s ha azzal a tudattal csókolhatta volna őt homlokon, hogy ott soha más csókja nem égett, hogy abban nem élt soha oly gondolat, mely a másé lett volna!... A nap derülten és vidáman tekintett be a balkonablakon a fehér, szellős szobácskába. Cesare ismét maga előtt látta itt a szegénység ama szép napjait, melyeket itt átélt, a hajnalt, mely őt munkánál lepte, másolván az ügyvédek számára és Elenát, ki mindarról mit sem

Horváth Gyula: Mindenekelőtt az indokolásomban felhozott érvek felett való további vitatásától tartózkodom. Hiszen lesz és van is alkalom rámutatniz ama érvelésre, a melyet ez alkalommal használtam, hogy mennyiben tarthatók fenn és mennyiben támadhatók meg állitásaim. És én nem tartózkodnám, hogyha meg volnék győződve, hogy a miniszterelnök ur válaszában az igenis foglaltatik, a mi benne is lehet, de a mi nem is lehet benne. A miniszterelnök ur ugyanis azt méltóztatott mondani, hogy eddig is folytattattak tárgyalások. E tárgyalások eredményéről nekem is van tudomásom. A magyar földhitelintézet e tekintetben egy nagy eredményre jutott, én azt elismerem, és a t. ház bölcsesége mérlegelni fogja, hogy mekkora azon eredmény, melyet a földhitelintézetnél elértünk. A földhitelintézet t. i. a különböző oldalról jövő megkeresésekre hajlandónak mutatkozott Kolozsmegye főispánját br. Jósika Sámuel urat, br. Apor urat Háromszékmegye alispánját Macskássy ur mellé becslőknek kinevezni. (Derültség.) Azt gondoltam, hogy a földhitelintézet ama vélekedésben van, hogy ott egy uj főrendiház alakitása a legszükségesebb kivánság, annyival is inkább, mert kevés valószinüséggel bir az, hogy egy főispán — a jelenlegi főispáni törvény mellett — és egy alispán ama számos teendő mellett, a melyekre utalva van, ily kérdésekkel szakszerüleg foglalkozhassék. (Ugy van! balfelől.) A másik, a mi eléretett, az, hogy hajlandónak mutatkozott egy itteni igen tiszteletreméltó jelzálogbank arra, hogy Kolozsvárra egy expoziturát küld le, melynek egyéb dolga nem volna, mint az adatokat beszerezni, összegyüjteni és felküldeni. Azt hiszem, lehet, hogy hibásan itélem meg, hogy ennek eredménye nem lesz más, mint az, hogy a mi eddig sokkal egyszerübben történt, mert az adatokat ott összepakolták és postára adták, ezentul két pakolással fog felküldetni és igy bizonyos időre meg fog az ügy akadni. Ez az eredmény, a mi a 8 hét óta különböző intézeteknél eléretett. De én tudok egy másik eredményt. (Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon) És ez az eredmény az, hogy — a minek én ugyan sohasem örültem — valamint bizonyos tekintetben az államhitelek igénybe vételénél, az ugynevezett Rotschild-konzorczium uralkodik a magyar pénzügyeken, ugy bizonyos expozituráju itt Pesten uralkodik a magán-piaczon, hogy a mit ő meg nem akar csinálni, azt nem engedi, hogy más megcsinálja. (Ugy van! a szélső baloldalon. Hát ebben is fekszik egy nagy akadály. Már az első pillanatban, a midőn komolyan tárgyaltunk és tanácskoztunk a felett, hogyan lehetne ezen bajokon segiteni, egyik nagyobb banknak a direktora előre kijelentette, hogy ez igen nevetséges dolog.

A mi czélzatunk egyáltalában nem volt és nem lehetett az, hogy az itt fennálló, üdvösen müködő intézeteket zsibasztani akarnók; nem volt czélzatunk az, hogy ez intézeteknek bármely irányban a legkisebb konkurrencziát is csináljunk. Mi minden módot elkövettünk arra, hogy ezekkel az intézetekkel kontaktusba jöhessünk: de a mikor — és ez nem a t. miniszterelnök urnak szól, hanem a pénzügyminiszter urnak — nyolcz hét alatt erre a dologra, a melyet az összes erdélyrészi képviselők pártkülönbség nélkül magukévá tették s midőn a helyzet komolysága a legnagyobb mértékben hangsulyoztatott, mondom, mikor a pénzügyminiszter urnak még annyi ideje sem volt, hogy azt mondja nekünk, hogy miután egyik módon nem lehető, hát próbáljuk meg a másikat, vagy tanácskozzunk részben vele vagy másokkal, ily előzmények után nem lehet valami nagy kilátás az eredményre.

De annak daczára, hogy ez igy történt, annak daczára, hogy az én bizalmam a kérdés elintézésére nézve bizonyos mértékig meg van ingatva, megjegyzem, hogy én e kérdést nem tartom olyan dolognak, a melyet akár egyes egyének, akár pártok pártszempontból kihasználhatnának és kihasználni jogosulva volnának — tudomásul veszem a t. miniszterelnök urnak adott válaszát, csakis azon indokból, hogy meg legyen adva az alkalom arra, hogy a t. kormány a miniszterelnök ur által igért komoly eredményeket — és én hiszek a t. miniszterelnök urnak — a legközelebbi időben felmutathassa, mondom, hogy erre alkalom adassék, mert megvallom, a válasz engem meg nem nyugtat, csakis ezen egyetlen okból tudomásul veszem válaszát.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Mindenekelőtt azért kérem a t. házat, hogy még egy pár szót szólhassak, mert az interpellácziók alkalmával az lévén a háznak bevett szokása, hogy nem szólhat más, mint az interpelláló és az, a ki az interpellácziókra felel, kötelességemnek tartom t. barátomnak vádja ellenében t. kollégámat nem védelmem alá venni, hanem igazolni és arról biztositani a t. házat ép ugy, mint t. képviselőtársamat, hogy a miket azon irányban mondtam, hogy komolyan el vagyunk határozva ebben a kérdésben minden lehetőt megpróbálni, azokat t. kollégámmal tökéletesen egyetértében mondottam és hogy t. kollégám ez ügyben ép ugy kiván segiteni, mint én vagy bárki más e házban.

A másik, a mit megjegyezni kivánok az, hogy semmiféle pénzintézet iránti tekintet sem nem vezetett, sem nem vezet. Azon pénzintézet, melyre a képviselő ur alludálni látszott, földhitelkérdésekkel még csak nem is foglalkozik. Ez az egyik.

A másik, a mit megjegyezni kivánok az, hogy én nem mondottam, hogy csak egymódon fogjuk megkisérelni az orvoslást, de azt mondottam, hogy első sorban kötelességünk azt oly módon megkisérleni, mely az állam megterheltetését nem vonja maga után. És még hozzáteszem, hogy ha sikerül ily módon földhitellel foglalkozó már létező intézet utján czélt érni, erős meggyőződésem szerint ez hasznosabb lesz azokra nézve is, kiknek érdekéről szó van, mert legalább még eddig a világon mindenütt az az általános tapasztalat, hogy a pénzpiaczon már ismert zálogleveleknek mindig jobb árkeletük van, mint akár a legnagyobb biztositékkal biró uj zálogleveleknek. Pedig uj pénzintézet csak uj zálogleveleket adhat ki, s az első kezdet nehézségeivel is meg kell küzdenie. (Helyeslés jobb felől.)

Ismétlem tehát, hogy óhajtunk segiteni, megkiséreljük az általam jelzett módon, s ha nem sikerül, akkor nem fogjuk elmulasztani a a törvényhozáshoz fordulni, melynek bölcseségétől fog függeni a szükséges intézkedések megtétele. Ismételve kérem, méltóztassék a t. ház válaszomat tudomásul venni. (Helyeslés a jobb oldalon.)

A ház többsége a választ tudomásul veszi.

Az ülés végződik d. u. 12 óra 10 perczkor.

A képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülésében Zsigmondi Vilmos elnök beterjeszté az osztrák-magyar bankra s a czukoradóra vonatkozó törvényjavaslatokat, melyek a bizottsághoz utasittattak és felkérte a bizottságot, hogy azok tárgyalásának megkezdése és sorrendje iránt határozzon. Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter kijelenti, hogy tekintettel arra, hogy a ház közgazdasági bizottságba mához egy hétre megkezdi tanácskozásait, miután a pénzügyi bizottság több tagja egyuttal a közgazdasági bizottságnak is tagja, nehéz lenne a két bizottságnak egyidejüleg tanácskozni. Egyelőre tehát elég lenne annyit kimondani, hogy a bizottság a bankra vonatkozó törvényjavaslattal kezdi meg tanácskozásait, és pedig mihelyt ezt a közgazdasági bizottság ülései s esetleg a ház tanácskozásai megengedik. A bizottság rövid vita után hozzájárul a miniszter inditványához, ama megjegyzéssel, hogy tanácskozásait csak jövő szerda után fogja megkezdeni. Helfy felszólalására kimondta a bizottság, hogy a mennyiben a czukoradóra vonatkozó törvényjavaslatra nézve szakértők meghallgatásának szüksége merülne föl, ez iránt, a tárgyalás folyamán fog intézkedni. Mindkét törvényjavaslat előadójává Hegedüs Sándort választotta a bizottság.

A főrendiházi közjogi és törvénykezési bizottság ma d. u. 6 órakor *Szlávy* József koronaőr elnöklete alatt tartott ülésében befejezte a *közigazgatási* törvényjavaslatok — névszerint a *törvényhatóságokról*, a *községekről* és a *fegyelmi* eljárásról szóló törvényjavaslatok tárgyalását és egyszersmind hitelesitette az illető bizottsági jelentéseket, melyeket *Rudnyánszky* József b. bizottsági jegyző szerkesztett. A kormány részéről az ülésen Tisza Kálmán miniszterelnök volt jelen.

A főrendiház közjogi és törvénykezésügyi bizottsága május hó 15-én d. e. 11 órakor ülést tart. Napirend: «A népfelkelésről» szóló törvényjavaslat.

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt e hó 13-án d. u. 6 órakor értekezletet tart.

A mérsékelt ellenzék ma este *Ernust* Kelemen elnöklete alatt tartott értekezletén tárgyalás alá vette a pénzügyi bizottság 316. sz. jelentését, az 1883. évi közösügyi zárszámadásra alapitott leszámolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában, melyet *Horánszky* N. felszólamlása után az értekezlet nem fogadott el. *Horánszky* N. ismertette azután a pénzügyi bizottság 317. sz. jelentését az 1885. évi közösügyi költségekből a magyar korona országai által pótlólag fedezendő összegről szóló törvényjavaslat tárgyában, melyhez hozzá szólottak: Beöthy Ákos, Horváth L., Lipthay Béla báró. Az értekezlet a törvényjavaslatot hasonlóan nem fogadja el. Tárgyaltatott ezután a pénzügyi bizottság 315. sz. jelentése, a közlekedési miniszterium részére az 1885. évre szükséges póthitel engedélyezéséről benyujtott törvényjavaslat tárgyában, melyet hasonlóan Horánszky N. ismertetett általánosságban. Végre tárgyaltatott ugyancsak *Horánszky* ismertetése alapján a pénzügyi bizottság 318. sz. jelentése «a mult évekből származó pénztári hiányok fedezéséről» szóló törvényjavaslat tárgyában. Hozzászólottak *Beöthy* Ákos, *Grünwald* Béla, *Horváth* Lajos, mire a párt hosszas beható eszmecsere után a törvényjavaslatot leghatározottabban ellenezve, annak elvetésében állapodott meg.

VIDÉK.

* **Az erdélyrészi közmüvelődési egyesület** a vidék nagy részvétele mellett ma Kolozsvárott havi ülést tartott. Felolvastatott a székely-egylet átirata, melyben kijelenti, hogy nem hajlandó egyesülni, mi tudomásul vétetett. A székely szakosztály haladéktalan megalkotása kimondatott. Felolvastatott *Munkácsy* Mihály levele, melyben értesiti az egyesületet, hogy az alapitói oklevél megrajzolását hazafiui kötelességének tartja. A levél élénk éljenzéssel fogadtatott, valamint éljenzéssel fogadtatott Budapest főváros átirata is, melylyel a törvényhatóság által megszavazott 5000 frt leküldetett. A *fővárosi sajtó* lelkes támogatása iránti hála csekély jeléül az iró és müvészek segélyegyletének (Ilyen nincs. Van hirlapirók nyugdijintézete s irók segélyegylete. Szerk.) egyhangulag 100 forintot szavaztatott meg. A brassói kisdedóvoda felállitására szintén 200 frt szavaztatott meg. Impozáns gyüjtésekért köszönet szavaztatott *Flott* Adolf bethleni szolgabirónak, *Horváth* kolozsvári törvényszéki birónak, Veszprémmegye törvényhatóságának, a komárom-ujszőnyi vasut igazgatóságának, *Deutsch* József budapesti vállalkozónak és végre a Budapesten tartott közmüvelődési bál rendezőinek, kik 1423 frt jövedelmet küldtek. A pénztárnok jelentése szerint az április havi bevétel 12,000 forint, az összes vagyon 150,000 forint készpénz. A mozgalom lelkes fentartására számos határozat hozatott.

UJDONSÁGOK.

— máj. 12.

— *Személyi hirek.* *A király* tegnap délelőtt egy óráig tartó külön kihallgatáson fogadta *Simor* János biboros herczeg-primást. Az egyházfejedelmet a királyi várlakban az őrség dobpergés mellett fegyverbe állva s tisztelkedve fogadta. — *Stefánia* trónörökösné május 21-én ünnepli a laxenburgi kastélyban születésének 22-ik évfordulóját. — *Dr. Samassa* József egri érsek és *Zichy* Nándor gróf tegnap délelőtt látogatást tett a herczegprimásnál. — *Beksics* Gusztáv orsz. képviselő *Potsa* József háromszékmegyei főispánnak születésnapja alkalmából Sepsi-Szentgyörgyre utazott. — *Simor* János biboros herczegprimás, *Császka* György szepesi püspök, *Hornig* b. püspök s udv. papjai kiséretében tegnap délután meglátogatta *Strobl* szobrász mütermét s megelégedését nyilvánitotta a látottak felett. *Strobl* már régebb idő óta a herczegprimás mellszobrán dolgozik. — *Ghika* herczeg, az ujonnan kinevezett pétervári romániai követ, rövid tartózkodás után, tegnap Bécsből Berlinbe utazott. — *Brazza*, a franczia Kongó tartomány uj kormányzója a legközelebbi napokban Afrikába utazik; 80,000 drb fegyvert visz magával, hogy a benszülöttekből állandó hadsereget szervezzen. — *Rudolf* trónörökös ma délelőtt Laxenburgból Bécsbe ment s csakhamar háromnegyed órai kihallgatáson fogadta *Kállay* Béni közös pénzügyminisztert.— *Stefánia* trónörkösné *Chotek* grófnő udvarhölgy kiséretében tegnap kirándulást tett Laxenburgból Gaadenba. — *Rainer* főherczeg az osztrák «Landwehr»-csapatok megszemlélése czéljából május 14-én délután Laibachba érkezik s május 16-án folytatja utját Pólába.

— **Az udvar Budapesten.** A király ma reggel Kőbányára hajtatott, hol több nagy kereskedelmi és ipartelep lőn részese a királyi látogatás szerencséjének. Ő felsége kiséretét Mondel br. főhadsegéd és Freund szárnysegéd képezték. Kőbányán valóságos lelkesedést idézett elő a királyi látogatás, az utczákon, hol a király kocsija elhaladt a lakosság tömött sorfalakat képezett, mindenütt lelkes éljenzés fogadta a királyt. A király ez alkalommal az állami sertésvesztegintézetet, a sertéshizlaló részvénytársulat és Eigel sertéskereskedő telepeit tekintette meg s végül látogatást tett az első magyar részvényserfőzsde telepén. Az ünnepélyes fogadtatás szinhelyeül a vesztegintézet főbejárata szolgált, hol a király fogadására várakozott. Ott voltak a kormány részéről Széchenyi Pál gr. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, Tormay Béla miniszteri tanácsos, Bernolák Sándor miniszteri osztálytanácsos, Kaufmann Ferencz, a magy. kir. állami sertésvesztegló intézet vezetője, a részvénysertéshizlaló társaság részéről Adler Mór elnök, Bernhardt Ignácz igazgató, Baumann József vezérigazgató, Kolba Lajos irodafőnök; a felügyelő bizottság tagjai közül ifj. Pfeiffer Mátyás, Lábán Károly, dr. Felner Tivadar, az első m. részvényserfőző társaság részéről Natter Mór és Mendl István igazgatók, a ker. kapitányság részéről Szlávy László rendőrtanácsos, a kőbányai elöljáróság részéről Bencze jegyző és dr. Bereczky Endre kerületi orvos, az egészségügyi osztály részéről dr. Müller Ede egészségügyi főnök, a részvény téglagyár részéről: Büchler igazgató, továbbá Tóth László fővárosi bizottsági tag, Roth Ferencz a fővámhivatali kirendeltség főnöke stb. Pár perczczel tiz óra előtt éljenriadal adta tudtul a király közeledését s pontban tiz órakor érkezett meg a király a főbejárás elé, hol gr. Széchenyi Pál miniszter üdvözölte néhány rövid szóval az uralkodót, a ki szivélyes válasza után rögtön Adlerhez fordult. Adler Mór elnöktől ő felsége azt kérdezte, hány sertés lehet most Kőbányán, meddig szoktak a telepen lenni és milyen az egészségi állapot? Adler azt felelte, hogy most összesen 133,000 sertés van Kőbányán, a sertések egészségi állapota jó, s hogy ottmaradásuk a különböző származás és minőség szerint különböző. Ezután belépett a király az intézet belső helyiségeibe, hol az összegyült szerbiai sertéskereskedők zsivioi vegyültek az éljenek közé. A kalauzolást Bernolák Sándor min. osztálytanácsos teljesitette, kinek vezetése mellett a király megtekintette a sertéskirakodó helyiséget, a vizsgálati osztályt. A király ő felsége ezután a leszuró és bonczoló intézetbe és a szappangyárba ment, hol épen két borsókás sertést bonczoltak és dolgoztak fel. Ezután ő felsége körüljárt az egész óriási kiterjedésü társasági telepen. A király több szállásnál állt meg s tudakozódott a sertések élelmezési módja felől s megjegyezte azt is, hogy ez a terület nagyon alkalmas lehetett a tavalyi tenyészsertés-kiállitás czéljaira, meg is nézte a kiállitási tenyészsertés-szállást. Az állami veszteglőből ő felsége a részvénysertéshizlaló telepére ment át, hol Adler Mór társulati elnök kalauzolta. Ő felsége érdeklődéssel tudakozódott az egyes falkák hizlalási módja felől, megnézte a romániai és szerbiai sertéseket, az eleség-hombárokat s átment a nem ragályos betegek számára épült sertéskoródába, hol a kimart sertéseket ápolják. Megelégedéssel látta, hogy az etető helyek ki vannak téglázva és hogy a sertések hizlalását egész rendszerességgel üzik. Egy szállás előtt bemutatták a királynak a Todorescu és Canidaci nagy sertés importeur czég egyik beltagját, Canidaci Jánost, kitől ő felsége a romániai sertések nemesitése felől tudakozódott. Az idegen sertések számára készült szállásokon áthaladva, a daráló malom került sorra, majd bement a szabad téren felállitott disztáborba, hol beirta nevét az emlékkönyvbe. A központi teleprél a magyar osztályba ment át, hol Horváth Mihály és Horváth István debreczeni lakosokat tüntette ki megszólitásával, elismerését fejezve ki az általok bemutatott állatok szépsége felett. Ő felsége megelégedését fejezte ki a szép és czélszerü berendezés, az állatok gondozása és a tapasztalt tisztaság fölött, mire a társaság elnöke mélyen érzett hálájának adott kifejezést a fölött, hogy ő felsége az intézetet látogatásával megtisztelni méltóztatott. A király a részvénytársulat telepeiről kiséretével együtt a szomszédos Eigl Nándor-féle telep megtekintésére ment. Itt a tulajdonos, kit a miniszter mutatott be ő felségének, vette át a kalauzolást, magyarázva telepének berendezését, a hizlalás módjait, és a hizásban álló állatok számát. A király itt is nagy érdeklődéssel hallgatta a magyarázatokat és rövid tartózkodás után kocsira szállva a Kőbánya tulsó végén lévő részvényserfőződéhez hajtatott. A serfőzdei telep bejáratánál a részvénytársaság igazgatósága részéről Mendl István, Brüll Miksa igazgatósági tagok és Natter Ferencz vezérigazgató fogadták ő felségét, a ki a nevezettek kalauzolása mellett először a főzdét, azután a kazánházat tekintette meg, majd lement a több hold kiterjedésü és sziklába kivágott csirázdába, a hol a király ismételten kérdezé, hogy az vajjon csakugyan sziklába van-e vésve, vagy csak kifalazva? A többi helyiségek megtekintésétől ó felsége az idő rövidsége folytán elállott, csak még az erjesztő pincze egy részét nézte meg s végül ő felsége Natter vezérigazgatót kitüntette azzal, hogy betért lakásába, bemutattatta magának családjának tagjait és a felszolgált sört megkóstolta. — Ő felsége ujból elismerést fejezve ki a látottak felett kezet szoritva gr. Széchényi miniszterrel, a nagyszámu közönség lelkes éljenzése között visszahajtatott a fővárosba. — Délelőtt a király Simor herczegprimást fogadta magán kihallgatáson. A kihallgatás teljes egy órát vett igénybe. — Délután öt órakor udvari ebéd volt a várpalotában 25 teritékre. Hivatalosak voltak: Simor János herczegprimás, bibornok-érsek s a következő valóságos belső titkos tanácsosok: Zichy Henrik gr., Bittó István, Kerkápoly Károly, Majthényi László br. hontmegyei és Gyürky Abrahám gr. nógrádmegyei főispán. Továbbá: Andrássy Géza gr., cs. kir. kamarás, Sztáray Antal gr., Lukács Antal és Stoczek József főrendiházi tagok és a következő képviselők: Apáthy István, Apponyi Albert gr., Baich Milos br., Láng Lajos, Rakovszky István, Szathmáry Miklós, Szitányi Bernát, Teleszky István, Wodiáner Albert br., és Zsigmondy Vilmos; ott voltak még: Hohenlohe Szilárd hg., első főudvarmester, Mendel br. első és Popp br. másod főhadsegéd, a szolgálattevő szárnysegéd és Wolckenstein gr. főkonyhamester.

— **Bismarck és a bajor király.** A Münch. N. N. megerősiti, hogy *Bismarck* a mult hó végén csakugyan levelet irt a bajor királynak, ki erre kéziratot intézett miniszteriumához s megbizta azt, hogy az országgyülésnek tegyen a kabinet-pénztár rendezése iránt előterjesztést. Akkoriban Bismarck herczeg még valószinünek tartotta, hogy a pénztár állapotát valami kölcsönnel még rendbe lehet hozni. Ez a föltevés azonban, a mint tudjuk, időközben tévesnek bizonyult.

— **Külföldi szerzetesek** betelepithetéseért folyamodik Schopper György rozsnyói püspök a királyhoz. A jótékony főpap több mint kétszázezer frtnyi költséggel nagy árvaházat épittet székhelyén s az intézet vezetésére lazarita szerzeteseket akar az országba telepiteni. Önkéntelenül fölmerül az a kérdés: — irja a Fővárosi Lapok — nem találkoznának-e magyar kath. egyházi férfiak, kik ez intézetet ép oly vallásos irányban, de egyuttal igazán hazafias szellemben is tudnák vezetni? A «Fővárosi Lapok» megjegyzéséhez még hozzá tehetjük, hogy azon a vidéken fontos állami s nemzeti érdeket képez az, hogy a különböző ajku árvák *magyar nyelvü* s *magyar szellemü* nevelést nyerjenek.

— **Rohan herczeg hitelezői.** A mai bécsi hivatalos lapban a következő hirdetményt olvassuk: «Pozsony város árvaszékének mint kiskoru Rohan Benjamin herczeg gyámhatóságának 1886. április 15-én kelt határozatából az utóbb nevezettnek összes hitelezői ezennel felszólittatnak, hogy Rohan Benjamin herczeg ellen fennálló követeléseiket, akár szóval, akár irásban, a jogczim kitüntetése s az eredeti számláknak vagy a követelések alapját képező egyéb okiratok másolatának mellékléso mellett az alulirt kir. közjegyzőnél legkésőbb 1886. junius végeig bejelentsék, megjegyeztetvén, hogy a követelések e bejelentésének czélja, hogy a nevezett adós hitelezőivel a tényleges kölcsönnel illetőleg a nyujtott hitel tényleges értékének megfelelő kiegyezés legyen lehetséges, mire nézve a fönt nevezett árvaszék a fönnebb megjelölt bejelentési határidőn tul tartandó kiegyezési tárgyalások eredményétől teszi függővé a bejelentendő követelések felszámolása és kiegyenlitése iránt való tényleges határozatát, hogy továbbá Pozsony város árvaszéke főleg a hitelezők érdekében álló kiegyezési kisérletek megengedése által semmi biztositást a követelések tényleges kifizetésére, annál kevésbbé az esetleges bejelentési költségek viselésére nem ád, s egyelőre mindazok a hitelezők, kik követeléseiket a fönn megjelölt határidő alatt be nem jelentik vagy az annak idején leendő kiegyezési tárgyaláson meg nem jelennek, vagy továbbá meg nem jelennek, vagy továbbá követeléseiknek kiegyezésszerü liquidálásába bele nem egyeznek, követeléseikkel a rendes pör utjára utasittatnak. Pozsony, 1886. április 26. Schauer István, kir. körjegyző.» Ez a magában is elég érdekes hirdetmény a magyar hivatalos lapban nem jelent meg.

— *Forgószél Kanzaszban.* E hó 11-én rettentő forgó szél pusztitott Kanzaszban, mely Miszszuri államnak egyik iparos városa s a Pacific-vasut állomása. A vihar pusztitásai páratlanok az Egyesült-Államoknak elemi csapásokban gazdag krónikájában is. Reggel pompás tavaszi idő volt. Déltájban azonban az ég hirtelen elsötétült. Óriási porfellegek emelkedtek s pár percz mulva a város rettenetes képét mutatta a pusztulásnak. A városházát, az iskolát s számos más nyilvános épületet a forgószél ereje romba döntött; a Misszurin át vezető erős drót-bid széjjelbomlott, s a kanzaszi házak leszakgatott födeléből egy-egy darabot messze ki a mezőkre sodort a vihar. Ötven ember, köztük számos iskolásgyerek, kik épp haza igyekeztek, mikor a forgószél rájuk ért, nyomban ott halt meg. A sebesültek száma száz meg százra megy.

— **Cleveland jegyese.** Az éjszak-amerikai köztársaság elnökéről, Clevelandról, irtuk már, hogy házasodik. Jegyese Folsom kisasszony, az elnök egyik régi barátjának, egy közjegyzőnek a leánya, most körülbelül huszonkét éves. A kisasszony kelengyéje bevásárlásáért, vagy tán azért, hogy meneküljön az amerikai ujságirók amerikaias ostrom-látogatásaitól, Párisba jött. A párisi lapok igy irják le a jövendő elnökné bájait: Finom, dus haja van, mely a szőkéből a gesztenyeszinbe játszik át; szeme sötétkék, orra rendes, ajka kerek. Arczának halvány szine élénk ellentétben van szájának élénk pirosságával, ugy látszik arczának összes tüze ajkaiban központosult. Vállai szélesek, mellének és termetének vonalai szoborszerüek. Kezei és lábai tökélyes alkotásuak, nem épen kicsinyek, de összhangban levők egész termetével. Cleveland most 48 éves. A házasság a jövő hóban köttetik meg a Fehér házban. Cleveland a második, ki mint elnök nősül meg az Egyesült-Államokban.

— **Brüsszel a belga királynál.** Brüsszelből irják május 9-ki kelettel: A laekeni pompás kastélyban tegnap a brüsszeli előkelő társaságnak több mint 3000 képviselője jelent meg, hogy mint II. Lipót király vendége részt vegyen a garden-partyban. Laeken kastélya a legszebbek közé tartozik a világon, nem annyira helyzeténél, mint nagyszerü berendezésénél és tenyésztőházainál fogva, melyek tegnap a királyi ünnep alkalmából különös diszben pompáztak. A laekeni kertek a nagy közönségnek első izben akkor nyiltak meg, mikor 1880. májusában Rudolf trónörökösnek Stefánia herczegnővel való eljegyzését ünnepelték, s azóta a Laeken-parkbeli garden-party az évenként visszatérő események közé tartozik. Ez alkalommal flandriai Balduin herczeg, ki a mult csütörtökön lett tisztté egy belga ezredben, először jelent meg a társaságban, s mindenkinek feltünt, hogy a király most már hivatalosan ugy bánt unokaöcscsével, mint trónörökössel. Az ünnep megnyitásakor ugyanis a herczeg közvetlenül a királyi pár után jött, mig atyja, flandriai Fülöp gróf, a király testvére, a herczeg mögött foglalt állást. Ezzel meg van czáfolva a sajtóban nyilvánult kétség, hogy tán még sem a flandriai herczeg lesz a trónörökös. A király, mig neje udvarhölgyeivel a téli kertbe vonult, a legszivesebb módon mutogatta vendégeinek a kertet, melynek a berendezése egészen az ő terve. Különös kedvteléssel mutatta meg azt a helyet, a hol 1880-ban az osztrák-magyar trónörökös Stefánia herczegnő kezét megkérte. Az ünnep három óra hosszat tartott. Feltünt, hogy a pápai nunczius, monsignore Ferrata, kiválóan sokat beszélgetett Frére Orbannal, a liberalis párt vezérével s volt miniszterelnökkel.

— **Sándor bolgár fejedelem**, mint a «Revue de l'Orient»-nak Szofiából irják, f. hó 13. és 19-ike közt Jeni-Sagra, Eski-Sagra, Kasanlik-Haskiöj és Hankiöi városokat fogja meglátogatni, május hó végén Burgasban hajóra száll és Várnán át Bukarestbe utazik, hogy látogatást tegyen Károly román királynál, amint rendesen szokta tenni, mikor a román határ közelében jár. A fejedelem kiséretében van Battenberg Ferencz József herczeg. Bukarestből a fejedelem vissza fog térni Szofiába, hogy a sobranje megnyitásán jelen lehessen.

— **Borzalmas lelet.** A Temps irja, hogy Antonben (Saone et Loire departement) rettentő leletre akadtak az ó kis-szemináriumnál, melyet most népiskolává alakitanak át. A munkások ugyanis, mikor a szükséges átalakitó munkát végezték, a pincze falának fülkéiben körülbelül *harmincz holttestet* találtak. Volt köztük régebbi, de olyan is, hogy a haja épen maradt s a czipő se foszlott még le róla. Az autuni biróság természetesen vizsgálatot inditott.

— **Rejtélyes bűntény.** Rómából irják nekünk e hó 10-ki kelettel: Pila novarrai falucska a napokban rettentő bűntény szinhelye volt, melynek keletkezését még mindig a titok fátyla boritja. A tényállás a következő: Dessefanir Katalint, a helység legszebb leányát, elhagyta a szeretője. Ezen elkeseredve, gyakran ugy nyilatkozott, hogy elemészti magát. A mult szombaton Longhetti szabó, egy 60 éves szatirszerü pupos ember, tudatta a polgármesterrel, hogy a leány holtan fekszik a szobájában. A mit a szabó mondott, valónak bizonyult. A belépők elé rettenetes látvány tárult: A hajadon félmeztelen holtteste vértócsában feküdt a földön, mig a törzstől elválasztott fejéből még egyre patakzott a vér. Longhetti előadása szerint Katalin este hozzá jött s a nagy ollóval hirtelen átmetszette a nyakát. Ő erre, a lány kérésére, hogy kinjait röviditse meg, a lány fejét teljesen levágta a törsről. A további nyomozás azonban kideritette, hogy aligha igy történt a dolog, különösen mikor nyomára jutottak, hogy a vadállati ember a lányon erőszakot is tett. Longhettit természetesen átadták a törvényszéknek.

— **Uj világ-csodája.** A franczia kormány egy rengeteg terv végrehajtására adott engedélyt. Hogy az 1889-ki kiállitásnak, a mi egyuttal a nagy forradalom jubiláns éve is, különös vonzóerőt kölcsönözzön, Eiffel mérnök egy 300 méter magas tornyot fog épiteni. Olyan magasság, melyet az emberiség legmagasabb épitményének tartott Cheops pyramis csak feléig ér el. A torony tisztán vasból lesz. Az alapját négy pillér fogja képezni, mely ugy hajlik egymásra, hogy a szél erejének leginkább ellenállhasson. A négyszögletes épitmény fölfelé apránként mind keskenyebb lesz. A csodamüvet egy elektrikus nap meg egy üvegfedelü kupola fogja megkoronázni, mely erkélyekkel lesz körülvéve. Mire az erkély? A látogatók számára. A ki valaha fölment egy toronyba, tudja, hogy ez nem könnyü munka. Ma már azonban nincs szükség lépcsőre. A közönséget vontató-géppel is föl lehet huzni az erkélyre, a honnan 130 kilométernyire nyilik kilátás. Az elektrikus nap is messze-messze el fog fényleni s világos éjszakákon még Dijonban is látni fogják, mint egy csillagot a szemhatár szélén. Csakhogy valamely panoráma szépségéből épp oly kevéssé élhet meg az ember, mint a szerelemből. Eiffel, mint praktikus ember ezt rögtön felfogta s 70 méternyi magasságban, tehát 10 méternél magasabban a Nontre-Dame tornyának csucsánál, vendéglő lesz, bizonyára stilszerü magas árakkal. A torony egyébként nemcsak a fényüzés számára készül, hanem a tudománynak is komoly szolgálatokat fog tenni. A tudósoknak alkalmuk lesz, fenn a szellős magasban, uj viszonyok közt, tenni meteorologiai és csillagászati észleleteket s fizikai kisérleteket. Különösen érdekes lesz ily óriás méretekben a Foucault-féle ismeretes inga-kisérletet megfigyelni, mely oly szemlélhetővé teszi a föld forgását. De hát ez a csodálatos torony nem lesz tulságosan nehéz? Nem fogja-e sulyával saját alapjait szétnyomni? Nem. Minden pontosan ki van számitva. A torony sulya nem lesz több hat millió kilogrammnál. S az egész bámulatosan kevésbe kerül, a költségvetés szerint nem is egészen három millióba. Eiffel csak azt kötötte ki, hogy 10 évig dijat szedhessen a belépésért, egyébkint ingyen épiti fel az uj világ-csodáját.

— **Meghiusult léghajózás.** Nem az első, de nem is az utolsó. Megesett pedig vasárnap délután Párisban Godard Jenővel, ki félelmet keltő nevü hajójával: «A lég dinamitosá»-val próbált szerencsét. A programmban az volt mondva, hogy négy óra hoszszant marad a magasban, tetszés szerint irányozva hajóját. A fölszállás jelentékeny tömeg jelenlétében a Tuilleriák kertjében hatodfél órakor hibátlanul megtörtént. Magával vitte fiát s tiz csomó szalmát. Ez utóbbiakkal utközben a hajót szándékozott füteni. Alig emelkedett azonban a hajó 300 méternyire, mikor megsökönösödött s lassan alászállt a Boétie utczába. Godard hiszi, hogy a próba máskor jobban fog sikerülni.

— **Kolduló orgyilkos.** Csaczáról irják a *Pozsonyvidéki lapoknak*, hogy a lengyei határ mellett fekvő Zvardon község környéke közelébb orgyilkosságnak volt szinhelye. Ugyanis Czviling Antal zvardoni mészáros a közel fekvő Soll nevü községbe ellátogatott, hogy az ottani vásáron egyetmást beszerezzen. E végből 600 frtot vitt magával. Hazamenet egyedül lassan poroszkált lovával az országuton. Körülbelül egy órányi távolságra Zvardontól az országut szük árkában egy nyomorult alak guggolt s ravasz pillantásokkal várta a mit sem sejtő mészárost. Mindinkább kisebb lett a távol közöttük, mig végre a mészáros elhaladt az alak mellett. E pillanatban halk kolduló hang ütötte meg fülét s figyelmezteté őt az árokban ülő emberre, ki összekulcsolt kezekkel adományért látszék esedezni. A jószivü korcsmáros leszállt lováról, hogy a sorstól keményen sujtott emberen segitsen, midőn ez villámsebességgel felszökik s ép oly hirtelen kirántván az elrejtett kést, a megdöbbent mészáros mellébe döfte. Egy fájdalmas hörgés, a gyilkos megretten, de bir még annyi lélekerővel, hogy a pénztárczát kiragadja az áldozat zsebéből, feleviczkelődik kocsijára s csakhamar eltünt a fenyvesek homályába. Hosszabb idő mulva néhány paraszt ember találta meg a hullát s azonnal feljelentést tett a csendőrségnél, melynek kitartó nyomozásának sikerült a gyilkost elfogni. A gyalázatos be is vallotta tettét s annak módozatait.

— **Birmai hirek.** Ujabbi időben az erőszakos gyujtogatásokról szomoru nevezetességre jutott Birmában, illetőleg székhelyén, Mandalayban, mint a Times ma érkezett száma irja, ápr. 30 óta nem fordult elő nagyobb tüzeset. A város nagy része különben is romokban hever; ehez járul a Dakoták folytonosan ijesztgetése, hogy rövid időn elhamvasztják az egész várost, érthető hát a lakosság izgatottsága. Birma viszonyaira élénk világot vet a «Times» ottani levelezőjének a buddhista püspökkel folytatott beszélgetése, melyet érdekesnek tartunk a közlésre. «A püspök tág látkörü, tanult ember. Azt kértem tőle, mondja el szabadon, mit gondol a tartomány mostani helyzetéről. A püspök megtisztelve érezte magát hogy véleményét kérem s a következő nyilatkozatot tette több buddhista szerzetes jelenlétében: «E tartomány most az angoloké, tudjuk mi ezt jól, mert a tény nem tagadható. Az angolok hóditották meg a várost és a tartományt. Könnyü volt ezt tenniök. Az első rohamra hatalmukba keritettek mindent, nehézség nélkül. Azóta azonban nehézségek támadnak mindenfelől. Noha övék a város meg a tartomány, de azért nem ők kormányozzák. A népet nem hóditották meg. A vallás dolgában nincs nagyobb panaszom az angol hatóságokra. De egyre akarom különösen felhivni önök figyelmét: az angol hadsereg bánásmódjára a birmai falusiakkal. Az angolok e falvakban nem találnak hivatalos közegre, kiben megbizhatnának. A dakoták minden baj nélkül mehetnek e falvakba, s lakosaiktól elviszik az elvihetőt. Akkor eljönnek az angol katonák, kik a megrablott falusiakat összeesküvés okán elfogdossák. Igy a becsületes, jámbor falusiak kétfelől szenvednek. Azt óhajtanám, hogy ha a katonák óvatosabban járnának el velök. El kellett ezeket mondanom a szenvedő falusi nép érdekében».

— **Gyilkosság Bécsben.** Bauer Anna, a tegnapi gyilkos támadás áldozata még mindig él, de csak az órákat számitják, mikor fogja a halál kinjaitól megváltani. A gyilkosság gyanujával terhelt Stockhammer Jozefinen a legnagyobb kétségbeesés vett erőt. A börtönben folyvást imádkozik és sir. A vizsgálóbiró ezt az állapotát kihasználva akarva, — mint nekünk táviratozzák, — ujra kihallgatta, de a terhére rótt tettet most sem akarja elvállalni.

— **Mi ki nem telik az asszonyokból?** Kivált, ha a kozmopolita világ egy oly városba hozza össze őket, mint Páris. Astié de Valsayre asszony nem uj alakja a párisi közéletnek. Tudják felőle, hogy alig jön meg a tavasz, alig lüktet hevesebben füben, fában, asszonyban az életerő ez a sovány, piczi, harminczon felüli asszonyka lel módot, hogy az udvarias hirlapokkal beszéltessen magáról. Pár évvel ezelőtt azzal vonta magára a közfigyelmet, hogy Pasteurtől követelte: ojtaná bele a veszettséget. Nem rég Auvers közelében párbajt vivott az amerikai származásu Shelley kisasszonynyal, ki azért jött az ó-világba, hogy az asszonyokat felvilágositsa jogaikról. Most pedig Booth kisasszonynyal tüzött össze. Ez a Booth kisasszony, mint neve is elárulja angol származásu s Párisban az «üdv hadseregének» felekezetét vezeti. Ő a sereg marsalja, s hadserege áll másfél tuczat lapelárusitóból, nőkből, az «Előre» czimü lap buzgó terjesztőiből. Hogy s hogy nem Astié asszonynak nem tetszett Booth kisasszony jelenléte Párisban. Két tanuval (fájdalom nem nőkkel) megizentette Booth kisasszonynak, hogy vagy takarodjék Párisból, vagy vivjon meg vele. Booth kisasszony elutasitólag válaszolt, mert ő a kihivót még csak nem is ismeri. Hallatlan sértés, nem ismerni Astié asszonyt! Ujabb kihivás következett, melyre Booth kisasszony azzal válaszolt, hogy az üdv hadserege legközelebbi ülésen megadja a felvilágositást. A mult vasárnapi ülésen tehát Booth kiasszony a feles számmal egybegyült gyülekezet előtt kijelenté, hogy ma «nem az égről, nem a pokolról» beszél, hanem az ellenök szórt sértegetésekről. Kifejté hát dogmájukat. — Astie asszony nincs jelen. A marsall elmondja, hogy az üdv serege küzd a jóért a rossz ellen, hirdeti isten létét és a bün kárhozatát... Ekkor jelentkezik a bejáratnál Astié asszony. A kegyetlen ajtónállók azonban a negyven garas belépti dij fizetése nélkül bebocsátani nem akarják. Astié asszony erre nem vállalkozik, s kezeit s napernyőjét tördelve elrohan. Megállt aztán a boulevardon, villogó szemekkel nézi végig az épületet, hol Booth kisasszony hadserege fölötte mond itéletet. Leül egy padra, majd megint feláll, s ostromló módjára kémleli az épület kijáratát. Jaj lesz most Booth kisasszonynak, ha kijő. S az üdv hadseregének marsalja a hü küszöbön követőivel megjelen, áldásra nyujtja ki karjait, s méltósággal a ráváró bérkocsiba ül és távozik. Astié asszony pedig bámul utána.

— **Szocziális állam Khinában.** Evariste Huc franczia misszionárius «L'empire Chinois» czimü munkájában érdekes epizódot beszél el a mennyei birodalom történetéből. A khinaiak, kik a lőport és a könyvnyomdászatot — a gépek mellett ez ideig a legnagyobb két forradalmára — nálunk jóval előbb föltalálták, már megizlelték az állami szoczializmust is s még ma is sinylik gyógyerejének utóbajait. A *Song* dinasztia alatt, tehát a tizennegyedik században Kr. születése után, a khinai nép nagy forradalmon ment keresztül. A társadalom egyes osztályai közt óriási hézagok voltak; a szellemek csaknem kizárólag nemzetgazdasági kérdésekkel s szocziális rendszerek ismertetésével foglalkoztak. A nemzet két elkeseredett pártra volt szakadva; röpiratokat s mindenféle gáncsoló s becsmérlő közleményeket százezrével osztottak ki naponként a tömeg közt, mely azokat mohó kiváncsisággal olvasta. A szoczialista-párt feje *Vang-ngan-seh*, el lenfele prdig, a ki szintén nemzetgazdasági reformokat sürgetett, de csak az egyéni szabadság alapján, *Ssema-kuang* volt. Az első bámulatra méltó jelenség volt, kiről a történetirók azt irják, hogy a közönséges szellemeket messze fölülmulta lelki adományaival. Ékesen és kiváló kellemmel beszélt; a legjelentéktelenebb dolog fontosnak tetszett az ő sajátos előadásában; erkölcsei szeplőtlenek voltak s ily módon sikerült neki a mennyei birodalom minden osztályát az általános szükség által s a reménység által, melyet fölkelteni tudott, izgalomban tartani. Egyre sürübb tömegekben csoportosult köréje a nép, mind nagyobb és nagyobb bizalommal tekintve rá, de ellenfeleinek nagy tekintélye s nyugodt meggondoltsága miatt egy császár sem merte megkisérleni, hogy Vang-ngan-seh eszméit megvalósitsa, mignem Seu-tsung, fényes lelki tulajdonai által elvakitva, teljes bizalmával megajándékozta őt. Erre a törvényszékeket s közigazgatási hivatalokat az ő embereivel töltötte meg, s alig várta a pillanatot, hogy az egész fönálló rendet

---

tudva, aludt mellette. Kinyitotta a balkon ajtaját, mely a napfényben csillogó tengerre nézett. Egy pár utazó jött arra kézitáskákkal terhelve az Immaculatella felől, néhány kocsis hajtotta lovait, apró bárkák uszkáltak odalent, hol a tengernek arany és ezüst tajtékja csavargott a kikötőgát lámpái körül. Minden nyugalmat és derült lehelt, a mi pedig neki szivét szoritá össze, lassanként azonban mégis vonzotta, s fájdalmát elaltatá és megtompitá.

Alig volt hat óra. Elena aludt még; nem igen szokott kilencz óra előtt felkelni, tehát még három órája volt hátra. Cesare szükségét érezte a friss levegőnek és mozgásnak. Midőn visszatért, Elena a maga szobájába vitette föl a reggelit, mivel nem jól érezte magát. Halvány volt és bágyadt, még nem fésülködött meg s bő pongyolában ült; férjének kérdését nem is várva, igy szólt ehhez:

— Nem jól vagyok, de az nem tesz semmit; ez utóbbi napokban igen keveset aludtam. Nem csoda.

A nő jóformán semmit sem evett reggelit, s ugy látszott, csak azért ült az asztalnál, hogy férje egyedül ne legyen. Midőn az edényt elhordták, kimerülten vetette magát egy karszékbe s Cesare nem merte őt egyedül hagyni, a mig a szolgáló a szobában rakosgatott; mind a ketten anyagot kerestek tehát a beszélgetésre, hogy néhány rövid, közönyös szót váltsanak egymással.

Ily módon több nap mult el s a férj kétségbeesett fájdalmának első heve, mely haragnak látszott, lassanként vigasztalan tompa szomorusággá vált.

Egyszer donn' Anna estefelé nagy hühóval köszöntött be, shawljával karján, s pedig ezuttal csak Robertotól kisérve. Azon éjjel Elena egy leánynak adott életet. Férje, ki minden elfojtott jajkiáltásra, mely hozzá eljutott, egész testében megremegve, a mellékszobában aggódva várakozott, ugy érezte, mintha szive egészen fel a torkáig vert volna, midőn ajtaját kinyitotta. Csüggedten s a legkülönbözőbb gondolatok és érzelmektől ostromolva, közelitett nejének ágyához, ki kimerülve s halotthalványan feküdt ott, s ereiből az utolsó csepp vér is kifogyottnak látszott. Midőn édeskésen megszólitták, szemét ki sem nyitva, a bosszuság és gyermekes dacz kifejezésével, mely sok betegnek sajátja, forditá hátra fejét s csak annyit mondott:

— Hagyjatok békét, hagyjatok pihenni.

A kis leányt, mint egy csomó fehérruhát, félretették; az ifju anya egy lázas, epedő tekintettel némán megkérdezte a bábát, de midőn válaszul azt a sovány vigasztalást nyerte, hogy: «Gyönyörü szép kis leány», ujra lehunyta szemét az előbbi fáradt és bosszus tekintettel vonásain.

Don Liborio elment Camilláért: donn' Anna hatalmába keritette a kis leányt, diadalmasan hordozta körül, s végre letette Elena mellé a vánkosra, hogy megmutassa neki. Ez fáradtan kinyitá szemét s bágyadt tekintetet vetett a kis teremtésre.

— Szép lesz, mint az angyal! kiáltott a nagymama; Elena csak vállat vont a takaró alatt s szemét ujra lehunyva, suttogá:

— Mit ér az?

(Folytatása következik)

megdöntse. Ellenfeleinek gunyja s a nép viharos követelése, hogy kisértse meg a szerencsét rendszereinek megvalósitásával, melyet megigért volt, siettették a katasztrófát. Az államnak most a birodalom minden segédeszközét birtokba kellett vennie, hogy egyedüli vállalkozó legyen. Az államnak kellett egyetemes kereskedővé, iparossá és mezőgazdává lenni, hogy a munkás-osztályok helyzetén könnyitsen, azoknak a gazdagok által való kizsákmányolását megakadályozza. Vang-ngan-seh a kormány első s legfontosabb kötelességének tudta, hogy a népnek az élet valódi élvezetét biztositsa, azáltal, hogy a földi javak és gyönyörőket annak hozzáférhetővé tegye. Mindenütt külön hatóságokat szerveztek azzal a föladattal, hogy az összes áruk árát megállapitsák; továbbá, hogy azt kitüntessék, kik gazdagok és kik szegények, hogy a gazdagokra bizonyos számu éveken keresztül adókat vethessenek, melyektől a szegények megkimélve lennének. Ez adók jövedelmeit a kor, betegség munkaképtelenség s egyébb okok következtében gyámoltalanokká váltak segélyezésére forditanák. Az összes földbirtok az állam vagyonát képezte. Hatóságok állapitották meg a vetések nemeit és módját a különböző vidékeken. A khinai történetirók megemlitik, hogy Vang-ngan-sehnek elég ideje, hatalma és alkalma volt arra, hogy mélyreható terveit megvalósitsa. Sen-tsung uralkodása alatt meg is őrizte tekintélyét és befolyását. A fönálló rendet gyökeresen fölforgatta — s a nép még mélyebb nyomorba sülyedt, mint előbb. Már a király halála előtt általánosan zugolódni kezdtek; a még hatalmas államférfit párthivei kezdték elhagyogatni, s az uj regensnő Se-ma-Kuangot visszavonultságából az állam élére hivta. Örömujjongva üdvözölte őt a nép s Se-ma-Kuangnak legelső gondja volt, hogy az elődje által életbe léptetett intézményeknek nyomait is kiirtsa.

— **Stuwer tüzijátéka.** A hirneves bécsi pyrotechnikus május 16-án az állatkertben tüzijátékot rendez. Az uj programm sok látni valót igér.

Rövid hirek. Az *«alföldi csikós»* czimü szobormü készitőjét, Marosi (Morbecz) Ferenczet ma mutatták be a képzőművészeti társulat választmányának, mely mai ülésén Teleki Géza gróf vál. tagot bizta meg annak kieszközlésével, hogy a szép tehetségü ifju a minta rajziskolába fölvétessék. — *Gráczból* azt a két franczia tisztet, kiket oda kormányuk a franczia nyelv megtanulása végett küldött, bár szeptemberig ott kellett volna maradniok, hirtelen visszahivták.

= **Megbüntetett trafikos.** A pesti pénzügyigazgatóság igen radikális intézkedéssel sujtotta ma *Trebits* A. trafikost, kinek a harminczad-utczai 1. számu házban rendkivül élénk forgalmu boltja van. Minden előzetes vizsgálat és okadás nélkül megvonta tőle a szivar- és bélyeg-eladásra való engedélyt, melynek révén évenkint szrekre menő jövedelemre tett szert. Ez intézkedésre egy bizalmas följelentés késztette a pénzügyigazgatóságot, mely mindig kurtán szokott elbánni azokkal, a kik nem becsülik meg jogaikat. A titkos följelentés szerint Trebits A. ugy növelte üzletének forgalmát, hogy a neki járó másfél százalékból részt engedett azoknak, a kik tőle nagyobb mennyiségben vásároltak bélyegeket és váltó-lapokat s ezzel tetemesen csökkentette a környékbeli trafikosok jövedelmét. E meg nem engedett kedvezésnek köszönhette, hogy évenkint négyszázezer forint ára bélyeget adott el, míg szivarokért csak ötven-hatvan ezer forintot fizetett a kincstárnak. Ma délután négy órakor egész váratlanul állitottak be Trebits boltjába a pénzügyigazgatóság közegei s elvitték egész bélyegkészletét, mely 4—5000 forintra rugott, mert csak holnap akarta kiegésziteni. S lefoglalták a szivarokat is, melyeket estefelé visszaszállitottak a Fleischmann-féle nagytőzsdébe, a honnan kikerültek. A pénzügyőrök tudtára adták Trebitsnek, hogy pár nap mulva kiszolgáltatja neki a vámhivatal pénztára a visszaváltott szivarokért és bélyegekért járó összeget s ezentul nem élhet az évekkel ezelőtt nyert engedélylyel, melynek okmányát különben szintén magukkal vitték. A megrendszabályozott ex-trafikos, a ki egy konkurrensét tartja megrontójának, dr. *Vaisz* Sándor ügyvédhez fordult, hogy szerezze vissza a tőle elvont engedélyt, a mi azonban nehéz föladat lesz.

= **Egy fővárosi kereskedő öngyilkossága.** A mult év utolsó hónapjaiban kinos feltünést s őszinte részvétet keltett fővárosszerte az a hir, hogy *Fromm* Antal, kereskedelmi képviselő, a legismertebb kereskedők egyike, nyomtalanul eltünt. Hozzátartozói mindent elkövettek, hogy ráakadjanak a sokat küzdött, sokat csalódott, boldogtalan emberre, de kárba veszett minden fáradságuk. Csak most, hónapok multán értesülhettek arról, hogy Fromm Antal véget vetett munkás életének, s holttestét e hónap 3-án fogták ki Sziget-Szent-Miklós határában a Dunából. Kétséget sem szenved, hogy öngyilkossá lett, s kilétének megállapitása után el is temettette őt a község elöljárósága. A szerencsétlen kereskedőt tavaly, október 19-én látták utóljára a fővárosban, hol becsületes munkásságának s a közügyekért való lelkesedésének sok tisztelője volt. A függetlenségi párt is buzgó hivét vesztette el benne.

= **Öngyilkossági kisérlet.** Schatzberger Lajos kolozsvári szül. 25 éves könyvkötőlegény tegnap este ör-utczai lakásán kéneső-oldattal megmérgezte magát. Haldokolva került a Rókus-kórházba. Tettét viszonzatlan szerelme és nagy nyomora miatt követte el.

= **Azt a veszett macskát**, mely a szerencsétlenül kimult Beckmann Józsefnét megmarta, ma délelőtt találták meg élettelenül a Szabolcs-utcza 26. számu házának padlásán.

= **Betörések.** Reichenfeld Lipót vegyeskereskedőnek az István-ut 39. szám alatti levő boltjába tolvajok törtek be az éjszaka s elloptak mintegy száz forintnyi készpénzt, különféle ékszereket, néhány süveg czukrot és egy nagy kenyérvágó kést. A betörést nagy ügyességgel vitték véghez. Az ajtó deszkájának ragasztékait lefaragták, a deszkákat kiszedték, azután a belső ajtó üvegtábláját kivágva, belülről az ajtót kinyitották s behatoltak. — Tolvajok férköztek be a magyar-utczai 19. számu ház pinczéjébe is s magukkal vittek egy jókora hordó bort, több boros palaczkot és sok tojást. A lakatokat feltörték, csak egy angol szerkezetüvel nem tudtak boldogulni.

SZINHÁZ, ÉS MÜVÉSZET.

— **Nemzeti szinház.** *Nagy* Ibolyka kisasszony ma este harmadszor lépett föl a nemzeti szinház szinpadán. Nem mondjuk, hogy egyuttal utoljára is, mert hiszszük, hogy nemsokára nem vendégül, hanem a szinház müvész-tagjai közt fogjuk őt üdvözölhetni. Molnárné remek, utolérhetetlen Cypriennejét nem tudta ugyan ma este feledtetni, ép ugy, mint nem Bercsényi a Halmi Desprunellesjét és a ma először fellépett Császár a Náday Adhemárját; mindamellett a Nagy Ibolyka kisasszony külső megjelenésének könnyed eleganciája s kétségtelen bája, nemkülönben termékeny ambicziója, mely őt tehetsége folytonos csiszolására ösztönzi, alkalmassá teszik bizonyos szerepkör betöltésére, mely a G.-né Csillag Teréz asszny és U.-né Helvey Laura asszony oktávája közt van. A szép számu közönség méltányolta is a vendég e képességeit, melyek annálinkább kiváltak, mert a mai ensemble a régiek, annak a nagyhirü tökéletesnek nyomába is alig léphetett.

— **Operaház.** Turolla Emma k. a. egy havi szünideje után e hó 14-én érkezik vissza a fővárosba s vasárnap, e hó 16-án fog először föllépni Borgia Lucreziában. Ugyanebben az előadásban Orsino szerepét Tremelli Vilma k. a., az európaszerte jó hirnévnek örvendő altistanő foja énekelni, ki szerződtetési czélból kiván a m. kir. operaházban vendégszerepelni. Az opera után Rococo czimü, egy felvonásos ballet kerül szinre Brambilla Fiorina k. a. utolsóelőtti föllépével.

— **Jótékony czélu hangversenyt** rendeztek Párisban a Pasteur intézet javára a Trocadero teremben. Az óriási terem szorongásig megtelt s a bevétel 100.000 frankot tesz ki. Gounod, Delibes, Saint-Saens, Reyer s Massenet maguk dirigálták müveiket, az előadók közt voltak Bianchi k. a. Bécsből, Faure, Coquelin, Got, Reichenberg, Judic, Sivori, Marsik stb. Az első szakaszban Bianchi k. a. énekelt egy áriát Rigolettóból. A müvésznő Lesseps karján jelent meg a teremben s a párisi közönség részéről élénk fogadtatásban részesült. Bianchi kisasszonyt éneke után zajosan megtapsolták. Tüntető ovációknak volt tárgya Pasteur, ki családjával együtt páholyból hallgatta az előadást.

SPORT.

— **Budapesti tavaszi lóversenyek.** A holnapi nap versenysorozata a következő: I. *Kétévesek versenye.* 2000 frt. Minden 2 é. mén és kancza számára. Táv 950 méter. A második lónak a tétek és bánatok összege, levonva ebből a nyertes és a harmadik ló részére azoknak egyszerü tételét. 11 aláirás. II. *Első osztályu államdij.* 10000 frk aranyban 3é és idősb belföldi mének és kanczák számára. Táv. 2400 méter. A 2-ik lónak a tétek és bánatok háromnegyedét, levonva ebből a 3-dik részére annak egyszerü tételét. 10 aláirás. — III. *Handicap.* 2000 frt. Minden 3é és idősb ló számára. Táv. 1400 méter. A 2-dik lónak a tétek és bánatok összege, levonva belőle az első részére annak egyszerü tételét. 42 aláirás. — IV. *Széchenyi-dij.* 100 cs. kir. arany. Minden mén és kancza számára. Táv 3000 méter. A tétek és bánatok összege 40 aranyig a 2-dik lóé, azonfelül az elsőé. 10 aláirás. V. *Eladó verseny.* 1000 frt. 3 é. és idősb lovak számára. Táv 2000 méter. A második ló a tét és bánatok felét nyeri. 4 aláirás. VI. *Akadályverseny.* 1000 forint. Handicap. Minden ló számára. Táv. 5600 méter. A 2-dik lónak a tétek és nagybánatok összege, levonva ebből a 3-dik és első ló részére azoknak egyszerü tételét. Legalább két különböző tulajdonos lovának kell indulni, hogy a kiadassék 8 aláirás.

A budapesti lóverseny-meeting hatodik napjának rendkivüli érdekességet kölcsönöz ama körülmény, hogy e nap futtatják a *tizezer frankos államdijat*, melyben hároméves és idősb lovak találkoznak az indulási oszlopnál. Érdekes pedig e futam különösen azért, mert *Derby-jelöltek* mérkőznek oly lovakkal, mint a gr. Sztáray-Hunyady-szövetség *Metallistja*, *Jewess-je*, a Mayer A. ur *Millerjungja* (az idősb lovak eme legsebesebbike). Nevezve vannak ugyanis e szép dijra *Virtuos*, *Olyan nincs*, *Jacob*, *Buck-a-boo*, *Hannibal*, *Készpénz*, *Rémes*. Akár győzzön e versenyben a Derby-kandidátusok valamelyike, akár nem, mindenesetre cinosurául vehetik e versenyt a később futandó emlitett nagy klasszikus versenyre nézve, az illető istállótulajdonosok. Mi azt hiszszük, e 2400 meter távu verseny *Metlalist*, *Virtuos* és *Olyan-nincs* közt fog eldölni. *Millerjungnak* mostani kondiczióját nem ismerjük; de ha tavalyi jó formáját megtartotta, szintén szerepet fog a nagy harczban játszani. Érdekesnek igékezik a nyitányul szolgáló *kétévesek versenye* is, minthogy oly youngsterekkel, — melyek már az idén jó formát mutattak, mint pl. *Sita Aron*, *Jericho* s a *Queen of Pearls-kancza* — oly kétévesek mérkőznek melyek most tartják ugyan debut-jöket, de melyeket már jó hirök megelőzött, különösen a gr. Festetics Taszilo *Bulgár*-ját, e Princess Beatrice-mént emlegetik nagy dicsérettel. A 2000 frtos *Handicap* 1400 méteres távolságára 19 ló van nevezve. E viszonylag rövid távon a sebes lovak valamelyike fogja diadalát aratni, s mi azt véljük, a győztes a könnyebb terhüek közül fog kikerülni s egy *Kisbiró*, *Mariola*, *Hannibal*, *Vigyázz*, jól ki fogják nyujtóztatni, ugy *Occidenset*, mint *Springbrokot* és *Valerianust*, melyek közül *Occidensnek* igérünk legtöbb esélyt. A *Széchényi-dijat* a 3000 méter távon aligha viszi el más ló, mint a Söllinger-istálló *Annája*, melynek legfelebb a Lady Patroness-kancza, *Ragyogó*, teheti meleggé az ütközetet s még talán *Vigyázz*, ha jó hangulatban lesz. Az *Előadó-verseny*-ben, ha kedvvel fut — a Capt. Bogdán *Celiája* lesz győztes, vagy *Gondoljreám*, ha öröklött rossz temperamentuma előtérbe nem lép. Az *akadály-versenyre* hat ló van nevezve. A legnagyobb terhet (75 kilót) a gr. Lamberg idősz *Moorcockja* viszi; de mindamellett sokaknak kedvencze. Kérdés azonban, nem lesz-e sulyos e teher, midőn *Famagostának* 10 kilót, *Baronenak* ugyanannyit, mig *Woodmannak* tizennégy s *Bleibtreunak* plane 15 kilót kell czedálnia. Ezek könnyebb terhök mellett az 5000 meter távon nagy esélylyel futhatnak.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A főváros közgyülése.

Elnöklő *Ráth* Károly főpolgármester megnyitván a közgyülést, meghatottan emlékezett meg a nemzet és tudomány nagy halottjáról *Pauler* Tivadarról, a ki a főváros érdekeit mindig a szivén hordta. A közgyülés fájdalmát a gyászeset fölött jegyzőkönyvileg fejezi ki s a hátrahagyott családhoz részvétiratot intéz.

Rémi Róbert interpellálta a polgármestert, hogy mikor teljesül már a közönség régi ohaja a külső kerepesi-ut szabályozása s vele a Rókus-kórház lebontása a szabályozási vonalig? Már elvileg többször elhatároztatott e lebontás; az üllői-uti uj kórház 1½ millió költséggel erre való tekintettel épült; ám a gyakorlati kivitel lassan mozdul előre az elvi határozatok után.

Kamermayer azt felelte, hogy a kerepesi ut rendezése s a Rókusnak is lebontása, különösen a Kasselik-ház lebontása után nem soká várathat magára s a tanács mindenesetre sietni fog a lehetőség szerint e tekintetben propozicziókat tenni. Hanem a Rókusnál is ez az első dolog, hogy a betegek, kik ott feküsznek, valahová elhelyezhetők legyenek, addig mozdulni nehéz. Az üllői-uti kórház nem a Rókus lebonthatása, inkább a barak-kórház megszüntetése végett épült s ma, midőn a város mind nagyobb, a beteglétszám naponkint 1400, csak ujabb épületekkel lehet segiteni a helyzeten.

Interpelláló megjegyzi, hogy tudomásul veszi ugyan a választ, de az *állam* betegeiről ennek a feladata gondoskodni. Kamermayer viszonválasza után a közgyülés tudomásul vette a választ.

Dr. Pauler Tivadar helyébe az értékképviselők közé *Telegdy* Károly póttag hivatik be.

Attérve a napirendre, több X. ker. városi szántóföld bérbeadását (holdankint 28 frt) jóváhagyták; a magyar államvasutaknak Köbányán sertéslerakó helyül 1400 négyszögöl területet 10 évre évi 1 arany dijért átengednek; a csepelrakparti Platthy-féle kisajátitott ház lakbérét *10%-kal leszállitani határozták.*

Vitát ébresztett több épületfakereskedő kérvénye bérök felének elengedéseért. Ezek ugyanis kimentek a vámon kivül a tanács határozata következtében; többen azonban benn maradtak a városban s azok most jobb üzleteket csinálnak. Forgó J. nem csatlakozik a tanács ama javaslatához, hogy kérvényezőknek a bérök fele elengedtessék, mert ha az épületfakereskedők egy része nem ment ki a városból, annak a konzekvencziája nem az, hogy a város 1600 frt jövedelemről lemondjon, hanem az, hogy a többi épületfa kereskedő is kényszeríttessék a kimenetelre. Többek hozzászólása után a közgyülés 62 szavazattal 55 ellen nem fogadta el a tanács javaslatát, hanem kérvényezőket elutasitotta s egyuttal fölhivta a tanácsot, hogy az épületfatelepekről készült szabályrendeleti tervet mutassa be.

Több számadás felülvizsgálatának eredményét tudomásul vették.

Élénk eszmecserére adott alkalmat Gregersen Guilbrand ajánlata, a ki egy pavillont ajándékozott a fővárosnak a kiállitás területén. A tanács az ajándékot köszönettel elfogadni inditványozza. Br. *Lipthay* Béla nagyrabecsuli a szép ajándékot s ezért ajándékozó köszönetet is érdemel. De ott a ligetben nem lehet hagyni a pavillont, mert az üdülő sétahely, nem beépitési terület, s ugy is ott marad a kiállitást épületek közül több, mint kellene. Szétszedni s másutt felállitani, gondozni stb. nagyon is sok gondot ád. Az ajándéknak a város nem veheti hasznát, ép ugy mint pl. egy lokomotivnak nem vehetné, ezt kéri kijelenteni. *Medrey* Zsigmond arra figyelmeztet, hogy Gregersen e pavillont a 12-ik órában ajándékozta oda, mikor a hatóság már ajándékozó költségén akarta azt elhordatni igy az elhordás gondját a város nyakába sózta. A pavillont szétszedni s ujra összeállitani nem jutalmazó fáradtság, az ily fenyüfa-alkotmányok nem állithatók megint szépen össze. Aztán figyelmeztet arra, hogy a Gregersennek adott határidő épületfa-telepének a városból kihelyezése iránt harmadszor közelébb telik le; ne legyen még árnyéka se annak a közgyülésen, hogy ily ajándék elfogadása által tán ujabb engedményre birassék. Az ajándékot nem fogadja el. *Csepreghy* János mütárgynak mondja a fölajánlt pavillont, mely *maga is* kiállitási tárgy volt s annak a város mindenesetre hasznát veheti. Különben köszönettel kell adózni mindazoknak, kik nagy ipartelepek létesitése által e várost nagygyá tenni segitették. *Kamermayer* arra hivja föl a figyelmet, hogy most a pavillon jövő sorsáról szólni nem kell, erre nézve majd tesz előterjesztést az illető bizottság. Most a kérdés csak az elfogadás és erre csak igennel válaszolhat. A közgyülés szavazás utján többséggel elfogadta az ajándékot s Gregersennek köszönetet mondott érette.

Löbl Mór kérvényének járdafoglalás iránt a tanács javaslata ellenére 54 szóval 53 ellen helyet adtak.

A közigazgatási bizottság féléves jelentését tudomásul vették. Torontálmegye köriratát a hertelendyfalvi csángók segélyezése ügyében kiadták a tanácsnak.

Az Erzsébet-szegényház orvosi és gondnoki személyzetének fizetésemelését a tanács javaslata értelmében Beliczay Béla felszólalása után elfogadták.

Az *Arany-szobor* elhelyezése kérdésében a tanács azt az inditványt teszi, hogy a közgyülés a fölmerült különféle tervek közül fogadja el a *népszinház előtti tért*, mely a Kasselik-ház lebontása után a főváros egyik legszebb tere lesz s a szobrot már a hatvani-utczától kezdve lehet látni.

Csiky Kálmán — bár inditványa elfogadására reménye nincsen, — kimondja, hogy ő a szoborbizottság álláspontját látja leghelyesebbnek s a szobrot az Erzsébettérre kivánja helyezni. E tér lombja, csöndje költői; e tér legközelebb fekszik Arany müködése teréhez az akademiához, mig ha a népszinház elé jön a szobor, az idegen azt hiszi, e költő népszinmüiró vagy szinész volt.

Weisz B. F. csatlakozik e nézethez; ha egyik sarkára az Erzsébetternek Arany szobra jön, idővel harmoniczé tehetjük a másikra Jókai szobrát.

A közgyülés tulnyomó többséggel a tanács nézetét tette magáévá.

Budavár visszafoglalása 200-ados emlékünnepének programmját elfogadták minden észrevétel nélkül. A meghivások eszközlésére a tanács utasittatott.

A Tököly-utczai vizvezeték s a Széchenyi-kioszk kibővitése munkáinál fölmerült kisebb tulkiadásokat jóváhagyták. Ferenczffy Antal biz. tagot mint házgondnokot (jelen volt) viztulfogyasztás miatt kiszabott birság ellen beadott felfolyamodásával elutasitották. Egy 8922 négyszögméternyi területet a katonaságnak lovagló és szekerészeti gyakorló iskola czéljára átengedtek. Az 1881—85. évi központi választmányi költségek iránt tett előterjesztéshez hozzájárultak s némely személyzeti ügyek elintézése után a közgyülés befejeztetett.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyarhoni földtani társulat** Szabó József elnöklete alatt ma délután szakülést tartott, melyen dr. Schmiedt Sándor a «szerbiai czinnóber-kristályokról», Halavács Gyula «a fiatalabb harmadkori rétegekben előforduló Valenciemesia genusról» s Hazay Gyula vendég «a szepesbélai és egy Biharmegyében fölfedezett barlangról» értekezett. Végül Böck János, a m. kir. földtani intézet igazgatója bemutatta Magyarországnak ama térképét, melyet a földtani társulat fölkérésére Európa uj geologiai térképe számára készitett.

— **Az orvostanhallgatók** segélyző- és önképzőegyesületének szünidei választmánya következőképen alakult meg: elnök Temesváry Rezső, titkár Friedrich Vilmos, pénztáros Demkó Béla, bizottsági tagok Balogh Oszkár, Sarbó Arthur, Tolnai Hagymássy Béla és Weiszmann Frigyes.

— **A Mária-Dorottya-egyesület** választmánya báró Nyári Adolfné elnöklete alatt ülést tartott, melynek főtárgyát a tanitónők menedékházának mentől előbb való megnyitása képezte. A választmány György Aladárnak erre vonatkozó inditványát elfogadta s a közgyülés elé való terjesztést elhatározta. A közgyülést május 22-én d. u. 5 órakor az uj városházán fogják tartani. A pénztárnok jelentése szerint az egyesület vagyona közel 13,000 frt. Ujabban Somssich Pálné az egyesület alapitó tagjává lett.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A soroksáriuti gyilkosság** ügyében megint uj fordulat állott be, mely késleltetni fogja végleges lebonyolitását. Az ügyészségnél ugyanis tanuk jelentkeztek, a kik eddig nem ismert dolgokról adhatnak fölvilágositást, szolgáltatva olyan adatokat, melyek a vádlottak bünösségét bizonyithatják. Dr. *Lenk* Gyula alügyész ennélfogva azt inditványozta, hogy rendelje el a törvényszék a vizsgálat eredményének pótvizsgálat utján való kiegészitését. A törvényszék elfogadta az ügyész inditványát s *Drill* Béla vizsgálóbiró ujra hozzáfogott félbenhagyott nehéz munkájához. A pótvizsgálat, mint értesülünk, kiterjed a vidékre is, mert a vizsgálóbiró nyomára jutott annak a meglepő s csaknem hihetetlen dolognak, hogy a vádlottak formális szerződésben biztositották egymásnak azt a jutalmat, melyért nagy bünük elkövetésére vállalkoztak. Az egyik vádlott kóborlásai közben elhagyta valahol e szerződést, melynek megkeritése sok fáradsággal jár, s nem is igen remélhető, mert a kik látták s talán meg is semmisitették, nagyon közel állanak az illető vádlotthoz, s igy még tanuságtételre sem kötelezhetők. — Az ügy lebonyolitását különben megakasztotta az igazságügyminiszterium késlelkedése is, mely máig sem döntötte el az illetékesség kérdését, noha az egri törvényszék már hetekkel ezelőtt lemondott elsőbbségi jogáról s a végleges határozatnak mi sem áll utjában.

— **Szerosényi Irma** szüleinek ügyében befejezte a vizsgálatot Bizaglich vizsgálóbiró s az iratokat átadta inditványtétel végett a kir. ügyészségnek.

— **Savanyu Józsi pöre.** A mai tárgyaláson Savanyuéknek apróbb bünei kerültek szóba, de vezérük még ezeket is tagadta. Társai megvallottak egyet-mást, amire Savanyu Józsi azt mondogatta, hogy az ő nevében, de nélküle jártak rabolni. Ma olvasták föl az orvosok bizonyitványát, mely arról tanuskodik, hogy Schorit földbirtokos, a kit a rablók megkinoztak, sulyos sérüléseket szenvedett. Savanyu Józsi azt sem ismeri el, hogy 1884. február 19-dikén ott volt Alkaliban, mikor Kiss János szőllő gazdát kirabolták. Egyik társa, Németh Dozoga István elmondja, hogy a nagypéczeli erdőben beszélték meg a rablást, melyből neki ötven forint jutott. A vezér azt mondta az osztozkodásnál, hogy boldog az az ember, a ki Savanyuval tart. Potyi János szintén bevallja e rablást s emliti azt is, hogy Savanyu arczul ütött a házban egy öreg asszonyt, a ki azt mondotta, hogy nincs otthon pénz. A kárvallott Kiss János a szőllőben volt, mialatt a rablók lakásán garázdálkodtak. Két cselédje vitte meg neki a hirt, hogy rablók vannak a házában, a kik törnek-zuznak mindent s agyonlövéssel fenyegetik a lakókat. Azt beszélik, hogy csak Kiss Jánost akarják kirabolni s ha nem találnak pénzt, kiteritik a bőrét. Ma délután befejezte a törvényszék a tanuk kihallgatását. Holnap szünetet tartanak s holnapután sorra kerülnek a vád- és védbeszédek. Az itéletet alkalmasint szombaton hirdetik ki.

A Tribuna sajtópörei.

— Első nap. —

A «Tribuna» tegnapi sajtópöréről meglehetősen kimeritő tudósitást hoztak távirataink, de azért megérdemli e nevezetes tárgyalás, hogy ujra megemlékezzünk róla, kipótolva az első hirek fogyatkozásait. A második sajtópört ma tárgyalta a kolozsvári esküdtszék s erről alább közlünk tudósitást. A tegnapi tárgyaláson leginkább lekötötték a nagyszámu hallgatóság figyelmét *Slavici* János szerkesztő beszédei, melyek beválnának czikkekül a «Tribuna»-ba. Sajnos, hogy a közvádló tökéletesen mellőzte a beszédeknek ama részeit, melyeket nem lett volna szabad szó nélkül hagynia. Az *«Ellenzék»* a következő megjegyzésekkel kiséri a tegnapi tárgyalást;

Biró János kir. ügyész urnak tudnia kellene, hogy a megtámadott magyar állam védelmezésére az ő látköre szük, ereje gyenge, beszélő tehetsége hiányos. S mivel Biró János ur mégis oda állott a csata tüzébe — mi konstatáljuk, hogy a csatát nem a magyar állam vesztette el, hanem Biró János ur. Vádlottra kimondta az esküdtszék a vétkest. Ő bünös az izgatás bünében. Mi nem csak ezt vártuk. Es első sorban nem ezt vártuk. Mi a magyar állam alkotmányának sérthetlensége és területének integritása érdekében nagy és maradandó erkölcsi győzelmet vártunk a román bujtogatók fölött. Nem kaptuk meg. Pedig a tárgyalások két fontos tényezője volt velünk: az igazság és a törvény. E két tényezőt nem tudta Biró János ur kiaknázni. Prókátoroskodott gyengén, s azt hitte, hogy kávéházi aprólékos bölcselkedéssel kell a magyar állam védelmére indulni. — A tárgyalás rendén a közönség dicsérte Slavici ur eszét. Erre majd rátérünk: Most csak ennyit: Slavici ur kijelentette, hogy *óhajtják* Erdélynek Romániához való csatoltatását, de nem akarják. Azt aztán igy magyarázta: az óhajtás természetes, a minthogy természetes, ha a magyarok óhajtják, hogy Kárpátoktól Adriáig minden magyar legyen; de nem akarják, mivel nem olyan bolondok, hogy ne látnák, miszerint a monarchiával és annak szövetségeseivel nem tudják kiállani a küzdelmet. Tehát csak *ezért!* Tehát csak az erő hiányzik! Minderre a kir. ügyésznek nem volt válasza. — Slavici ur különbséget tett a román intelligenczia és nép között. Beismerte, hogy a népnek ez az állandó felelete: «nem bánom.» Slavici ur nem folytatta. Biró János uron volt a sor, meghuzni a konzekvencziát: a nép nem bánja s ti mégis bujtogatjátok. De Biró János ur hallgatott. Slavici ur azt is kijelentette, hogy ő ártatlan *mesék* irásával foglalkozik. Biró János ur nem tudott rámutatni e mesék természetére. Hát persze, hogy *mesék*, a megrontott álmok és a hamis képzelődés hazájából. — Slavici ur utalt arra, hogy ők csak *irtak*; de ők a legmérsékeltebbek — és fenyegetődzött, hogy a többiek majd *cselekedni* fognak. De Slavici urat nem volt, a ki érdeme szerint rendre utasitsa. — Ezen ügyben mindent szabad tenni — szabad román nemzetiségü birót ültetni a székbe, szabad Bokros esküdt urnak hat kérdő pont közül csak kettőre válaszolni, szabad önmagát azon primitiv kötelességtudásra emlékeztetni, hogy a külső világgal levélben nem érintkezhetik, szabad a biróságnak nem mondani ma itéletet, hogy a más tárgyban holnap tartandó esküdszéki tárgyalás után együttesen szabják ki a büntetést: csak az erkölcsi győzelmet nem lett volna szabad a román bujtogatók kezére játszani.

*

Most pedig közöljük a másodrendü vádlottnak *Slavici* Jánosnak két beszédét. Az első, melyet a vádbeszéd fölolvasása után mondott el, igy szól:

Méltóságos elnök ur, mélyen tisztelt esküdtszék! Mivel a törvényhozás tagjai czélszerünek találták, hogy jogában álljon beszélni a vádlottnak azért, hogy birait előkészitse, tehát nyilatkozom. Nem éltem volna ezen jogommal, ha ezt mások is nem tették volna, mit most csak is nekem szabad megtenni, t. i. hangulatot csinálni. Modern életben szokás, hogy függőben levő perek nyilvánossá ne tétessenek; ez azonban jelen esetben nem igy történt. A sors ugy akarta, hogy 10 évet távol töltsek Romániában s most itt élek, mint ismeretlen ember, nem ismerem önöket, önök ismernek engem és igy sok mindent elmondhattak rólam. Nehéz tehát az én állásom, de nehéz az önöké is. Azért, ha nem történt volna meg, hogy mások igyekeztek rólam talán hamis adatokat közölni, akkor nem éltem volna jelen jogommal, de igy kérem a méltóságos elnök urat, s tisztelt esküdtszéket, engedjék meg elmondanom, hogy ki vagyok, mi vagyok és mit akarok, s mért nem találok az inkriminált közleményben semmit, mi engemet megakadályozott volna a közlésben. Nem akarván jogommal visszaélni, ha talán kitérnék, kérem a méltóságos elnök urat arra engem figyelmeztetni. Nem akarok vitatkozni, csak meg akarom mutatni azt, hogy mi igaz és mi nem. Azt állitották ugyanis, hogy én titkos küldetésbe jöttem ide, Erdélybe. En szegény szülők gyermeke vagyok, s csak én tudom mily nyomorral küzdöttem meg fiatalabb éveimben, de már akkor is irodalmilag tevékeny ember voltam. Történt, hogy egy bukovinai ember meghalt, ki nagy gyüjteményt hagyott hátra történeti okmányokból, magyar, olasz, latin, franczia, német és román nyelveken. Nehezen találtak embert, ki értette e nyelveket, különösen a magyart, azért hozzám fordultak s igy mentem át Romániába s ezzel foglalkoztam, valamint tanitottam, tanárkodtam s gyermekeket neveltem. Nekem sohasem volt időm arra, hogy politikával foglalkozzam. En mindenkép vissza ohajtottam jönni Erdélybe s igy történt ezelőtt 2 évvel, hogy két irodalmi barátom elhatározta, hogy lapot alapitanak. Arról volt szó, hogy a lapnak irodalmi irányt adjanak s igy engem is meghivtak, nem mint politikust, kinek nem voltak összeköttetései, mert fiatal ember és igénytelen vagyok arra, hogy politikai szerepre tarthassak igényt. Ha tehát átvettem a lap szerkesztését, ugy vettem át, mint irodalmi ember s ha nevem oda van téve a lap élére, ugy van oda téve, mint irodalmi emberé, kinek neve ismeretes már e téren. Azért vállaltam el tehát e lap szerkesztését, hogy egy tevékeny és ismert ember vezesse e lapot. Megjegyzem, hogy midőn a vádirat azt mondja, hogy társszerkesztő voltam, az nem áll, mert van ugyan nekem a «Tribuná»-nál befolyásom arra, hogy megakadályozhassam egy czikk megjelenését és megtehettem volna azt jelen esetben is, ha tudtam volna ezt előre; de én, mint becsületes ember, azt felelem, hogy nem emlékszem, mit tettem ezelőtt egy évvel 3 hóval, ebben vagy a másik számban. Es erről a czikk adásról nem is volt tudomásom. En akkor az iskolában voltam, a mi kitünik az iskolai könyvből, hogy én akkor nem voltam a szerkesztőségben; tehát kérdem, mikor olvastam volna én ezen czikket, mert mikor oda mentem, akkor már a czikk a nyomdában volt s mivel el kellett távoznom, a kefelevonatot sem olvashattam. Következésképen a vizsgálat rendjén azt mondtam, hogy nagyon valószinü, hogy nem olvastam előbb azon czikket, mint mikor megjött a sajtóper; de azt is mondottam, hogyha olvastam volna is, akkor sem akadályoztam volna meg megjelenését, mivel ok nem volt rá, de ha tudtam volna, hogy sajtóper lesz belőle, akkor nem engedtem volna meg kiadatását. Félek attól, hogy egy sajtóper politikai perré legyen, mert az ügyet nyilvánosan megbeszélik a lapok s azt mondják rólam, hogy ilyen meg olyan ember vagyok és veszedelmes, és hogy müködésem veszedelmes és megtorlásra méltó s igy belőlem csinálnak vádlottat, ámbár lehet még a kormánynak több alkalma arra, hogy engem felelősségre vonjon. Ez az, a mit erre vonatkozólag mondani akartam. A mi a czikket illeti, mint látták is, tessék ugy venni, mintha egy polemia volna a «Kolozsvári Közlöny» egy czikkével.

A második beszéd válasz volt az ügyész vádbeszédére s ebben vannak azok a magyarellenes nyilatkozatok, melyre a közvádló elfelejtett reflektálni. Ime, ezeket mondta Slavici János ur:

Tekintetes kir. törvényszék, tisztelt esküdt urak! Mindenekelőtt vissza kell térnem az első beszédemben félbehagyott kérdésre, t. i. az én állásomra a «Tribuná»-nál. A vádló ur azt kérte, hogy olvassák fel az iratokat, a melyből kiderült, hogy én szerkesztő voltam és ma is az vagyok; már abból, hogy én két hétig voltam a szerkesztő, már abból is kiderül, hogy én nem akartam ott maradni, mit ugy magyaráznak, hogy én visszavonultam volna, hogy más embert tegyek oda, ki felelős legyen a czikkért, azért kijelentem, hogy én ezen czikkért magamra vállalnám a felelősséget, ha nem volna itt a szerkesztő, mert nem találok benne semmi büntetendőt. A mi állásomat illeti, kijelentem, hogy mint direktornak, nemcsak a Tribunával van dolgom, mert ott nagyobb dolgot is müvelnek, t. i., hogy legyen a román népnek egy jól választott könyvtára, melyből a magyarul nem tudó románok müvelhessék magukat. Vádló azt mondta, hogy a Tribunának minden müködése veszélyes, de igy fel kellene tenni, hogy az esküdt urak a Tribunát olvassák, de igy nem itélhetnek igazán, mert nem értik a nyelvet. A mit én irok e lapban, azok ártatlan dolgok, mesék, novellák, elbeszélések, stb. Nekem nemcsak a Tribunával van dolgom, hanem a könyvtárral is és ez az én főtevékenységem. Hogy befolyásom van a lapnál, az bizonyos, mert ha én azt mondtam volna, hogy ne tegyék ki azt a czikket, akkor nem tették volna ki; mi soha sem irunk abba a lapba olyanokat, a mi csak egy embernek a véleménye, mert nekünk czélunk az, hogy kimutassuk, mi a románok véleménye. Itt nincs párt nevében állunk és ha elitélnek, sem mondhatom, hogy egy pártot itéltek el.

Most visszatérek magára a czikkre.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy midőn vádló ur azt mondja, hogy miként lehet Magyarországon igy beszélni egy komoly kérdésről, ezt nem lehet reánk alkalmazni, mert nem mi hoztuk ezen ügyet szóba, hanem a «Kolozsvári Közlöny». A «Kolozsv. Közl.» azt mondja, hogy: «ti mindent arra használtok föl, hogy Romániával egyesüljetek», ezt a «Kolozsvári Közlöny» mondta! Ha más lap mondja, rá sem hallgattunk volna, de igy minthogy a kormánynak egy organuma állitotta ezt, kötelességünk volt reá reflektálni. Van itt több lap is, de arról mi nem tudunk semmit, de midőn egy kormány lap beszél igy, akkor nekünk figyelmezni kell, hogy mi a kormánynak véleménye. Ezen lap azt mondja, hogy a románok csakugyan azt akarják, azt is mondják, hogy egyesülni akarnak a Romániaiakkal. *Egyesülni óhajtunk, de nem akarunk.* En, a ki ismerem a román népet, azt mondom, hogy a *románok óhajtják az egyesülést.* Önök nem óhajtanák-e, hogy ezen ország Adriától a Kárpátokig tisztán Magyarország legyen és szép önöktől, hogy azt óhajtják! De itt nem arról van szó, hanem arról, hogy keresztül lehet-e ezt vinni, mert ha nem lehet, *ne vesztegessék hiába erejüket.* Ezt mondom az oláhokról is; de hogy ezt óhajtják, azt határozottan mondom. Különbséget kell tenni a müvelt és müveletlen román nép között, és ha ma talán fontosabb a müvelt osztály, de talán holnap már fontosabb lesz a müveletlen.

Azt mondom, hogy ma nem akarhatjuk ezt a dolgot 1. mert nem vihető keresztül, minden komoly ember igy gondolkozik. Nem akarom ezt, mert nem az én érdekem. *Szép dolog rágondolni egy nagy Romániára,* de ez keresztül nem vihető, mert egy hatalmas birodalmat kellene felbontani — nem beszélek tisztán Magyarországról, hanem az egész monarchiáról. De nem lehet összeköttetései miatt sem. Kivel szövetkezzünk mi? Az oroszszal!? A ki igy beszél, az nem ismeri a román népet, mert a mi minket leginkább veszélyeztethet, az nem lehet más, mint Oroszország. Miről van szó tovább a czikkben? Arról, hogy a magyarok és románok között folytonos harcz van, de ezen harcz nem általunk, hanem épen a magyar kormány közlönye által jött szóba; nem mi hoztuk a nemzetiségi kérdést elő, hanem a «Kol. Közl.», mely azt mondta, hogy nem kellett volna a nemzetiségi törvényt hozni, mert nagyon szelid és nincsen hatálya, mi pedig azt mondjuk, hogy ezen törvényt módositani, jobbitani kell, mert ez nekik is érdekükben áll. Ha minket ezért elitélnek, akkor nem tudom, ki fog tovább ugy cselekedni, mint a hogy mi tettünk, mert ha ezen lapnak iránya ártalmas, akkor jobb lesz hallgatni s ne beszéljünk tovább semmit. (Derültség.)

Vajjon ki önöknek inkább a barátjuk, a ki ma mondja meg, hogy mi fog történni, vagy a ki csak azután mondja meg! Minket itélnek el azért, a mit talán a mi gyermekeink fognak megtenni. (Mozgás.) Husz, ötven, száz év mulva ki tudja, mi fog történni?! Önöknek, esküdt uraim, csak a felett kell itélni, hogy mit csinálunk ma és hogy igaz-e az, hogy én felszólitottam az oláhokat, hogy váljanak meg Magyarországtól? Ez nem igaz! és a sorok között, mint az ügyész ur mondta, akár mit lehet olvasni; de önök uraim, ne itéljenek a sorok között, hanem a sorokban, mert nincs itt az a naivság, a mit az ügyész ur emlitett. Egy nemzet birja itt a hatalmat és ezen nemzetet bántani fogná az, hogy ha kimondjuk neki azt, a mit mi akarunk. Ha önök meggyőződnek arról, hogy igaz az, miszerint mi ezt meg azt óhajtjuk, akkor megérdemelnök az elitélést. Mi vagyunk-e okai, hogy annyi elkeseredés van ez országban és azt hiszik-e, hogyha minket elitélnek, ezen sok elkeseredésnek vége lesz? Vagy mondjuk, hogy minket felakasztanak, vége lesz-e velünk az oláhságnak?

Hibás továbbá az, hogy az egész «Tribunát» hozzák ide, és hogy politikai pert csinálnak egy sajtóperből. Ezzel megmondottam azt, a mit ez ügyben mondani akartam. Ha politikai pert csinálnak, akkor nagyon téves a felfogás, mert más a mi akaratunk, mint a mit önök rólunk feltesznek. E lapnál a románoknak legnyugodtabb emberei vannak. (Derültség.) s őszintén és nyiltan beszélnek. Ki ad nekem biztositékot arról, hogy ezen nép hallgatni fog arra, a mit én mondok, midőn erre szükségünk lesz, ezt most kell biztositani magunknak és ezt csak ugy lehetséges, ha megadjuk neki azt, a mit ő kiván. Nem Pacurár Cornél kivánja, hogy meg legyen szabad fejlődési joga, hanem kivánja a román nép; a veszély abban áll, hogy jöhet valaki, a ki megigéri neki ezeket, csak segitsen neki, de ez megcsalja, csak félre vezeti.

— Második nap. —

Kolozsvár, máj. 12. (O. E.) A «Tribuna» szerkesztője *Pacurar Pap* Kornél és *Slavici* János társszerkesztő ellen a «Tribuna» ez évi 295-ik számában névtelenül megjelent vezérczikk miatt mára kitüzött esküdtszéki tárgyalás reggel 9 órakor vette kezdetét.

Esküdtek: Bak Lajos iparos, Bokros Elek ügyvéd, dr. Koch Antal egyetemi tanár, Bogdán István kereskedő, Hönig István vasuti tisztviselő, Oriold József épitész, Szabó István földész, Bokros Béla ügyvéd, Nagy Gábor vendéglős, Somlyai László kereskedő, Veres Ferencz fényképész, Kraft Lipót tanár, Endstrasser Benedek épitész. Póttagok: dr. Szász Béla egyetemi tanár, dr. Bartók István tanár.

A sajtóbiróság elnöke: *Biró* Pál törvényszéki elnök; birák: *Veres* Ákos és *Komaneszku* Sándor. — Közvádló: dr. *Biró* János.

A vádlottak személyesen jelen vannak. Védő: *Koroján* Gyula ügyvéd.

Pacurar Pop Kornél kéri, hogy olvastassék föl vizsgálati vallomása, mit a biróság megtagadván, felolvastatik a *vádlevél*, mely az inkriminált czikk következő tételeit kifogásolja.

«Ha a magyar nemzet a törvények által biztositott alkotmányért küzd s Kossuth Lajos ezen törvényes küzdelem képviselője, mi románok is ugyanugy törvényesen biztositott állapot helyreállitásáért küzdünk, mikor a mellett fáradozunk, hogy a pragmatika szankczió ezentul megtartassék, mely azt határozza meg, hogy *Erdély önálló ország maradjon és soha a szomszéd országok egyikével se egyesittessék.* A magyarok mindezek daczára Erdély- és Magyarország egyesitését követelik s ezt kivivták *beleegyezésünk nélkül.* Mi a pragmatika szankczió tiszteletben tartásáért fáradozunk és legyenek meggyőződve a magyarok, hogy egész határozottsággal *jövőre is ezen fogunk fáradozni. Egyelőre ennyit.* A dolgok természetében fekszik azonban, hogy ha a magyaroknak meg van engedve akaratunk nélkül és a pragmatika szankczió ellenére Erdélyt Magyarországgal egyesiteni, bajos meggyőzni a románokat a felől, hogy nekik megengedve nincs azon fáradozni, hogy azt *más országgal* egyesitsék ugy a pragmatika szankczió *ellenére* s a magyarok akarata *nélkül.*

Ha a magyarok tettek, a mikor tehettek, a mit akartak, vajjon a románok miért ne tegyenek, a mikor *tehetni fognak*, a mit *akarni fognak?*»

A vád *Pacurar Pop* Kornél szerkesztő ellen a magyar államot képező országok közt fennálló államközösség ellen való lázitás vétsége és *Slavici* János lapvezér ellen a köteles figyelem elmulasztása miatt sajtóvétségért vád emeltetett.

Az inkriminált czikk *Bokros* Elek esküdt kivánságára román eredetiben is felolvastatik.

Dr. *Biró* János kir. ügyész részletesen indokolja a vádat és a pragmatika szankczióra vonatkozó törvény felolvasása után kimutatja, hogy a czikk azt félremagyarázza, a fennálló törvényt megtagadja, s az uniótörvénynyel kimutatja azt is, hogy az unió épen a románok közbenjöttével történt. Ezután kifejti az azutáni vád igazoltságát és Slavici ellen igazolja a köteles figyelem elmulasztását.

Koroján védő hosszabb tárgyilagos beszédben igyekszik a közvádló tételeit gyengiteni és kimutatni, hogy az inkriminált czikk izgatást nem tartalmaz.

Erre *Slavici* János emel szót. A szentesitett törvények fölött — ugymond — szabad vitázni. Ők nem mondták, hogy a törvénynek nem vetik magukat ala, sem arra senkit fel nem hivtak. Erdély külön autonómiája érdekében nézete szerint történni kell valaminek. A czikket a «Kolozsvári Közlöny» provokálta, midőn egy teljesen

jelentéktelen embert Kossuth mellett említett, kinek neve a románokra nézve egybe van kötve azon szomoru idővel, hol a magyarok és románok közti egyetértés megtörése kezdődik. Nekik kötelességök volt megmondani, hogy Kossuth nevének ismételt felemlitése a románok között elkeseredést okoz. Lázitástól nem lehet félni, mert a román nép oly dinasztikus érzelmü, hogy e tekintetben még a román intelligencziára sem hajt. A magyarok nem ismerik a románok aspiráczióit. Sajnálja, hogy a czikket nem ő irta. Ha elitélnek valakit érte, kéri, hogy őt itéljék el.

A *közvádló* elismeri, hogy a politikai dolgokat meg lehet vitatni, de a létező törvény kötelező erejének megtámadása megtorlandó. Tulment az ügyészség a «Tribuná»-val szemben a sajtószabadság iránti köteles tiszteleten, midőn csak ma és tegnap lépett fel ellene. Sajnálja a «Tribuna» hazafiatlanságát. A biróság előtt nem ismer politikai pártot, nemzetiséget.

Pacurar Pop Kornél kijelenti, hogy a pragmatica sanctiot ismeri; a czikket ő irta. Az «unio törvényt» csak néhány ember csinálta, de a román nemzet ott nem volt jelen. Mária Terézia Erdély nagyfejedelemségére tett esküt s ebben foglaltatik *Erdélynek általunk kivánt autonomiája* is. A románok már számuknál fogva is követelhetnek jogokat.

Koroján rövid védbeszéde után a biróság a tárgyalást összegezve, felteszi a kérdéseket.

Az esküdtek visszavonulván, háromnegyed órai tanácskozás után dr. *Koch* Antal, az esküdtek főnöke kijelenti, hogy az esküdtek *Pop Pacurar* Kornél szerkesztőt **8** szóval **4** ellen a lázitás vétségében, **Szlavici** társszerkesztőt pedig **9** szóval **3** ellen a köteles figyelem elmulasztásának vétségében vétkesnek mondották ki.

Biró közvádló, tekintettel, hogy a törvényszék Pacurar szerkesztő ellen tegnap nem mondott itéletet, a két büntettért együtt Pacurárt 4 évi államfogházban. Szlavicit pedig 3 hónapi államfogházban kéri elmarasztalni.

A törvényszék hosszabb tanácskozás után **Pacurar Pop Kornélt egy évi államfogházra, Slavici János** szerkesztőt pedig **100 frt pénzbüntetésre** itélte, mindkettőt az eljárási költségekben elmarasztalta.

A védő semmiségi panaszt jelent be.

MULATSÁGOK.

— **Szapáry Géza** gróf magy. kir. főudvarmester, a volt fiumei kormányzó házánál fényes főuri estély volt ma. Az estélyre 250 meghivót bocsátottak ki és számosan meg is jelentek. Az udvar részéről ott volt József főherczeg, Klotild főherczegnő leányaival Margit és Mária Dorottya főherczegnőkkel, Koburg Lujza herczegnő és Koburg Fülöp herczeg, Montenuovo herczeg és neje, továbbá Wolkenstein gróf szárnysegéd, Nopcsa báró főudvarmester, Kornis grófné és Festetics grófnő palotahölgyek. 1 órakor gazdag souper volt. Az előkelő vendégeket a kedélyes és fesztelen mulatság késő éjfél utánig tartotta együtt.

Az arisztokráczia mükedvelői előadása.

Ama rendkivül sikerült mükedvelői estélynek, mely tegnap olyan ritka élvezetben részesité a főváros elite közönségét: minden tekintetben párja folyt le ma a várszinházban. A sajtó már korábban teljesitette nemes feladatát, hogy a jótékony czélu előadás iránt minél nagyobb érdeklődést keltsen s ama tudósitások, melyekben a hirlapok a tegnapi estéről részletesen megemlékeztek, valódi lázzá fokozták a kiváncsiságot azokban, kik a várszinház szük volta miatt csak a mai második előadásra juthattak el. — Es ha tegnap este az ujság teljes ingerével hatott az arisztokráczia szinpadi szereplése, ma még növekedett az előadás vonzó ereje ama hirre, hogy az udvar is szerencséltetni fogja jelenlétével a várszinházat. — Az előadás kezdete előtt ismét fényes közönség töltötte meg a nézőteret s pontban nyolcz órakor megérkezett a király ő felsége Mária Valéria főherczegnővel; kiséretökben jöttek József főherczeg fenséges nejével s Dorottya és Margit főherczegnőkkel, továbbá Koburg Fülöp herczeg és neje. A fejedelmi vendégek kiséretét képezték Hohenlohe herczeg főudvarmester, br. Mondel főhadsegéd, br. Popp Leonidas a katonai iroda főnöke, Zurna, Freund, br. Flesser szárnysegédek, gr. Festetics, gr. Majláth, gr. Korniss udvarhölgyek, Mayer udv. prelatus, gr. Zichy br. Boxburg Paula, Klotild főherczegasszony udvarhölgyei, báró Nyáry József főherczeg udvarmestere, Thun bárónő Coburg herczegnő udvarhölgye.

Az udvar megérkezése jeladás volt egyszersmind az előadás megkezdhetésére, mely a tegnapi sorrendben folyt le ismét. Az előkelő szinészek talán még az eddiginél is több routinnal s kevesebb lámpalázzal játszottak. Az «Apró félreértések»-ben ép oly kitünő volt gróf Zichy Antal ur, mint tegnap; jelenetei folytonos derültségben tartották a közönséget, mely előadás közben is többször élénken megtapsolta a szinpadon otthonos főur karikaturáját. Báró Schell Rezső és Keczer Miklós urak egyaránt excelláltak nyugodt fesztelenségökkel s Jankovich Ilona urhölgy a legszeretetreméltóbb naivának mutatta be magát. Ezután az este szinművészeti részének fénypontja következett az «Egy kis vihar»-ban. Ama páratlan könnyedséget, biztosságot, pantominikát és összjátékot, melyet gróf Pejacsevich Tódorné és Károlyi István gróf e nehezen megjátszható kis remekműben kifejtettek: a legelső rangu szinpadokra is méltónak tartjuk. Pejacsevich grófnőben minden kellék megvan arra, hogy tökéletesen alakitson s az a tapsvihar, mely nyilt jeleneteiben nem egyszer fogadta, vele szemben igazán a művésznőt illette. Az élőképek nem kevésbé arattak tökéletes sikert. Munkácsy Mihály Milton képe volt ma ezek között az első. A gyönyörü kép még sokkalta élénkebbé változtatta a fantaziát eszményien szép élő alakjaival. Az agg Milton elhomályosult szemeivel, mellette leányai, móhon, lázasan lesve elejtett remek gondolatait, valóban megkapó látvány volt, melyre azok, a kik élvezték, sokáig fognak emlékezni. Kolozsváry Miklós ur rendkivül hasonlit a müvész Miltonjához, s annyival inkább, mert az ő leányai is szépek, nagyon szépek voltak. Madarászné Ligeti Margit ábrázolta az iró leányt, a mint sovár tekintetével lesi apja szavát; Zichy Lenke urhölgy az álló alak volt, ki ábrándosan, mélán néz el a végtelenbe s lelkével száll abba a csodás világba, melyben az aggnak poezisa él, mig Károlyi Gira grófnő himzése mellől emeli csodáló tekintetét a halhatatlanra. Mindannyinak lebontott dus hajzat borult vállaikra. A második kép volt «Mózes kimentése a folyóból». A mint a nézőtér a függöny felgördülte előtt elhomályosult, a zenekarban lágyan, andalitón, illuzióba ringatón zendült meg a Traviata egy melodikus dallama s e közben egyszerre feltárult a néző előtt a régmult idők egy csodás mondájának eszményitett képe. A Nilus partján, sás és káka között kézi kosárban a kitaszitott gyermek, mellette testvérével; fentebb a part zöldelő diszében Pharaó leánya kiséretével, tul rajtok a Nilus, a végtelen viz és a végtelen némaság. Megragadó kép volt. Gróf Keglevich Bélánéval élükön, nyolcz bájos teremtés nézi festői pose-ban a gyermek Mózest, kit a királyleány megment. A taps perczekig tartott e kép után. Utolsó életkép volt ma a «Festő müterme.» Utolsó volt azért, hogy a legnagyobb hatást keltse. Egy fényes terem, melyet a festő modelljét vázolja; körülötte a falakon a festőművészet remekei néznek le vászonra. De milyen remekek! Képzelni sem lehet bájosabb tanulmányfőt, mint a milyen Jankovich Ilona urnő volt • olyan szemei, mint Kuranda Emilné urnőnek, soha sem voltak még müvészi remeknek. Valamennyi kép egyaránt elragadó volt s lehetetlenség lett volna Páris almáját bármelyiknek is odaitélni. Az előadás ezzel véget ért s a közönség a legnagyobb mértékben kielégitve hagyta el a szinházat, a feledhetetlen este emlékére. Az udvar az egész előadást végig nézte, a mi nem csekély bizonyiték annak rendkivül érdekes voltára.

Az előadást *pénteken* leszállitott helyárak mellett *ismétlik*. A jegyek árát, valamint az elárusitás módozatait a szinlapok tudatják.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések.** *Dr. Havas Rezső*, előnyösen ismert fiatal tudós, eljegyezte *Nászai Mór*, kir. kereskedelmi tanácsos és fővárosi képviselő leányát *Erzsikét*. — Kesselőkeői *Motesiczky* László huszárhadnagy és földbirtokos eljegyezte Csermelyen ózdi *Sturmán* György és *Tornallyay* Victoire *Margit* leányát.

GYÁSZROVAT.

Teleki Balogh Vincze nyugalmazott törvényszéki biró május 10-én élete 74 évében meghalt.

Kászonyi Dániel temetése, miután ma annak költségeiről az irói segély-egylet s az orsz. honvéd-segélyzőegylet gondoskodtak, holnap e hó 13 án d. u. 4 órakor fog végbemenni. — Arra a tegnapi közleményünkre vonatkozólag, melyben a Kászonyi-család nyomorát festettük, ma V. Kovách László urtól a következő nyilatkozatot kapjuk: «T. szerkesztő ur! Becses lapjának számában megütközéssel olvasom azon valóban tendencziózus hirt, mely elhunyt Kászonyi Dániel volt 1848/9-ki honvédfőhadnagy bajtársam szomoru haláláról értesitvén, azt állitja, hogy a boldogult nyomorban halt el. Megengedem, hogy nem valami fényes anyagi körülmények között élt, de ehhez hozzá kell még tennem, hogy a boldogult több izben segélyeztetett az országos honvédsegélyző-egylet által, — annyiszor a mennyiszer hozzá fordult, mig végre egy év óta rendes évi nyugdijban részesült, végre halála következtén külön eltemettetési költségekben is részesittetett s igy reá az a kitétel, hogy elhagyatottságban s nyomorban halt volna el, mert ha az való volna, ugy méltán illethetné az általam képviselt orsz. h. s. egyletet, eme méltatlan s valóban szántszándékosnak látszó ráfogás, melyet az egylet könyveiből bármikor bárki kivánságára kész vagyok — volt honvéd társaink megnyugtatására — számokkal megczáfolni. *Kovách László*, m. k. mint az országos honvédsegélyző-egylet elnöke». Erre a nyilatkozatra kevés a megjegyezni valónk. Tett-e valamit a honvéd-segélyző egylet Kászonyiért, vagy sem, nem tudtuk, nem is kutattuk. Ma Kovách László képviselő urnak soraiból örömmel értesülünk arról, hogy valóban tett. Tegnap egyszerüen, senkit nem vádolva, konstatáltuk, hogy a boldogtalan ember a legnagyobb nyomorban hagyta hátra a családját. A tények, a mikből erre következtettünk, világosan beszélnek. E tényeket, hogy t. i. Kászonyi egy puszta szalma-zsákon halt meg, mely minden ágynemü nélkül volt leteritve a szoba földjére, s hogy az egész szobában nincs butor, a mi ezt a nevet megérdemelné, elmondtuk tegnap a hogy a kérdéses közlemény iróján kivül, szerkesztőségünknek még két tagja a saját szemeivel látta. Az ilyen helyzetet «nem valami fényes anyagi körülmények»-nek, hanem, miután erősebben jellemző szavunk nincs rá, nyomornak szokás nevezni. S bizony pénz nem igen lehetett a háznál. Legalább mikor szerkesztőségi szolgánk a szedőink által gyüjtött 7 frtot tegnap este átadta, ezt a választ kapta: «Most már legalább nem kell sötétben maradnunk; annyi pénzünk sem volt, hogy egy szál gyertyát vehettünk volna.» Mi nem is indiskréczióból tettük, hogy e nyomort, a valóságot valamennyire megközelitve, lerajzoltuk. Föl akadtuk hivni a jószivü emberbarátokat a szerencsétlen család sorsára, s hisszük is, hogy szavunk nem fog maradni hatás nélkül. Ma még — sajnos, — mindössze csak 3 forint ujabb adományt regisztrálhatunk, melyet Weliss Hajnald Teréz urnő küldött be hozzánk, s melyet az özvegynek azonnal átszolgáltattunk.

A sokat szenvedett ember elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: Alólirottak mélyen megszomorodott szivvel tudatják a maguk, számos rokon és barát nevében a forrón szeretett férj, illetve atya, nagyatya, nagybátya, sógor és ipa csik-szeredai Kászonyi Dániel urnak, volt cs. kir. huszár-főhadnagy, 1848/9-iki honvéd-százados, hirlapiró, folyó hó 11-én, délelőtti ½12 órakor hosszas szenvedés után történt gyászos kimultát. A boldogult hült tetemei folyó hó 13-án, d. u. 4 órakor fognak a VIII. kerület, gyöngytyuk-utczai 11. szám a. lakásán a helv. hitvallásu egyház szertartásai szerint beszenteltetni és onnét a kerepesi-uti sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Budapest, 1886. május hó 12-én. Béke hamvaira! Kászonyi Dánielné, szül. Kliegel Laura, neje; Kászonyi Leona, leánya; Nagy László, miniszteri tanácsos, sógora; Nagy Czeczilia, unokahuga; Nagy Flóra, unokahuga; Kászonyi báró Gaffren Laura, menye; Kászonyi Laura, unokája; báró Gaffron Kliegel Ilona, sógornő; báró Gaffron Rezső, nyugalmazott cs. kir. tábornok, sógor; báró Gaffron Mária, unokahuga; báró Gaffron Rezső, unokaöcscse; báró Gaffron Ilka, unokahuga; Kászonyi Katalin, unokahuga; Kászonyi József, unokafivére; Kászonyi Károly, unokafivére; Kászonyi Károly, unokaöcscse; Kliegel Panna, unokahuga; Kliegel Róbert, sógora; Kliegel Ida, sógornője; Kliegel Ida, unokahuga.

Sartory Frigyes Ödön a «pesti magyar kereskedelmi bank» volt vezérigazgatója ma délután 5 órakor meghalt. Sartory egy pesti előkelő család sarja volt. Mint fiatal ember a bank alapitása alkalmával 1842-ben lépett ez intézetbe, hol működését mint tiszteletbeli gyakornok kezdte meg; később pénztáros, 1863-ban titkár és 1876-ban igazgatósági tag lett. Eme tulajdonságában 1883-ban történt visszalépéséig maradt meg. Teljes 40 évet szolgált az intézetnél ritka odaadással és buzgalommal. A legkifejlődöttebb konzervatizmus, szigoru pontosság és takarékosság, egyesitve puritán igazságérzettel s rendszeretettel, mindenekfelett pedig egészséges kereskedői elmeél voltak jellemének fővonásai. A kereskedelem és forgalom hatalmas változásaival szemben tartozkodó állást foglalt, a mennyiben azoknak gyakorlati eredményeit akarta kipróbáltatni, mielőtt azokat az intézet czéljaira alkalmazta volna. Igy történt aztán, hogy később megalakult testvérintézetek a kor áramlatát felhasználva, a kereskedelmi bankot utolérték. Másrészt az elhunytnak nem kis érdeme vált, hogy kifejtett konzervatizmusánál fogva sikerült a bankot ama sok válságon szerencsésen átvinnie, melyeknek annyi, nagy lendületnek indult intézet áldozatul esett. Gyermekei nem voltak. 72 éves korában halt meg. Neje, szül. Giergl Emilia gyöngéd figyelemmel és szeretettel ápolta a régóta betegeskedő férfit.

A hivat. lap máj. 12-iki számából.

Kitüntetés. Ő felsége, *Dániel* Gábornak, Udvarhelymegye főispánjának, ezen minőségében teljesitett sok évi buzgó szolgálatai elismeréseül, a Lipót-rend lovagkeresztjét dijmentesen, *Meczner* Vendel, középitészeti felügyelőnek, sok évi hü és buzgó szolgálata elismeréseül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta, s e részben nevezett rend kanczellárját egyuttal kellőleg utasitotta.

TÁVIRATOK.

Bécs, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) A vámtarifával, mely még pünkösd előtt a plenum elé kerül, a vám-bizottságban gyorsan végeznek. A bizottság ma tartotta első ülését, melyen a vámtarifa tárgyalását megkezdték. A kereskedelmi minisztérium vezetője Puszwald báró osztálytanácsos az ülésen jelen volt.

Lemberg, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Dziennik Polski hiteles forrásból vett értesülés alapján alaptalannak nyilvánitja a Budapester Correspondenznek azt a hirét, hogy a *galicziai nagy hadgyakorlatokat* Neusandec alatt fogják tartani, mert a legujabb intézkedések szerint e czélra a Sambor és Moscika közti területet jelölték ki.

Prága, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) A Hlas Naroda jelentése szerint a cseh képviselők háromszáznál több kérvényt nyujtottak már be a bankkérdés ügyében az előlegpénztárak és egyéb társulatok részéről. A czukoradóra nézve már bizonyos, hogy az már csak a jövő ülésszakban intéztetik el. A mostani ülésszakban csak a vámtarifa lesz elvégezve. A többi kiegyezési javaslatokat a bizottság most nem is tárgyalja végig. A Narodny Listy jelentése szerint a kiegyezési nagy bizottság négy albizottságra oszlik tudniillik: a bankkérdés-, a czukoradó-, a kereskedelmi szövetség- és a Lloyd-bizottságra. Előadóik még határozottan nincsenek kijelölve, valószinü azonban, hogy a kereskedelmi szövetségben Sochor, a Lloyd ügyben Tonkli, a czukoradóban Bromowsky, a bankkérdésben egy lengyel vagy Lichtenstein lesz az előadó. A vámtarifa előadója Meznik. — A Narodny Listy megint heves tamadást intéz a magyarok ellen a szláv testvérek elnyomásáért s ezt mondja: fájdalom, a csehek közt még az olyan elvakult «gyakorló politikus», ki nem csupán az érzelmek természetes ösztönét — keblében, de a józan okosság hangát is agyában elfojtja s isten tudja micsoda nagy bölcseségnek tekinti, ha a természettől oly ellenszenves államnak, minő a magyar, kegyéért esenghet. S egy ily eszeveszett törekvéseért tagadják meg saját vérüket, melyen ezalatt a magyarizmus vampirja, ott a Tátra alatt, hiszik.

Belgrád, máj, 12. (Az *Egyetértés* távirata.) A szerb sajtóiroda hivatalos közleményét, mely a kormánypárt győzelmét hirdeti, meggyöngiti az a tény, hogy sok haladópárti nyiltan ellenzékinek vallja magát. Az ellenzéki hirlapok a skupstina gyors összehivását sürgetik, hadd tünjék ki: ki a győztes a kormány-e vagy az ellenzék.

Belgrád, máj. 12. Ama hirekre vonatkozólag, mintha a kormány a választásokat hallatlan módon befolyásolta volna, továbbá, mintha kisebbségben volna és e miatt lemondani szándékoznék, illetékes helyről kinyilatkoztatják, hogy azok csak a Szerbiából kiutasitott levelezők koholmányai. A kormánynak nincs szándékában lemondani, miután a kellőnél nagyobb többség felett rendelkezik.

Bukarest, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Az Ausztria-Magyarország küldötteinek szóló utasitások a lehetőség határáig terjednek. Ha a bukaresti kormány küldötteinek utasitásai a holnapi ülésre nem lesznek engedékenyebbek az eddiginél, ugy a *kereskedelmi szerződés* tárgyalása dugába dől s folytatása lehetetlenné válik.

Szófia, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Franczia- és Angolország tiltakozása daczára az itteni kormány elhatározta a vámsorompónak a kelet-ruméliai határon fenntartását. E vám bevételei a Bulgária és Rumélia részéről a portának fizetendő adó fedezésére lesznek szánva. E vámvonal az osztrák-magyar és német szállitmányoknak csak javára lesz, a mennyiben ezek Szerbián át szállittatnak Bulgáriába.

Skutari, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Mustafa Asszim pasa főkormányzó magához hivatta Skutariba a Hotti, Gruda és Castratti törzsek fejeit, s biztositotta őket, arról, hogy az a hir, melyet állitólag Jusszuf Zia pasa volt mutessarif terjesztett, s mely szerint kiváltságaik megszüntetését tervezik, alaptalan. A hegyi törzsek fejei e biztositás következtében megnyugodva távoztak Skutariból.

Skutari, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Néhány nappal ezelőtt két kereskedőt kisértek Durazzóból Skutariba, a kiket azzal vádolnak, hogy résztvettek valami mozgalomban, melynek czélja az, hogy *Albánia Görögországhoz csatoltassék*. Mindkét kereskedő török alattvaló. A skutarii helyi hatóság egy idő óta igen erélyes rendszabályokat alkalmaz e mozgalom ellen s a többi közt egy Gani bej nevü régi nemesi családhoz tartozó albán ifjut is letartóztatott, s kérdőre vonta, hogy miért járt Athénben. A hatóság azért ily éber most, mert nemrég egy előkelő görög férfi azzal az ürügygyel jött Skutariba, hogy mint görög külügyminiszteri hivatalnok a konzuli hivatalokat akarja megvizsgálni, pedig csak azért jött, hogy az agitácziót szervezze.

Róma, máj. 12. Tegnaptól ma délig Ostuniban 4 ember betegedett meg *kolerában*, Bariban 15 betegedési és 9 haláleset fordult elő, Velenczében pedig 6 ember betegedett meg és 4 halt el kolerában.

Brüsszel, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) A keddi pótválasztáson Buls polgármester megválasztatása biztositottnak tekinthető a független klerikális Jacmart tábornok ellenében, kinek előb 500-al több szavazata volt, a mennyiben Janson a választás alkalmával tett nyilatkozatához hü maradt, az «association liberale»-nak szivére kötvén a Bulsre szavazást. Mindamellett a pártok kibéküléséről kevésbé van szó mint valaha.

Hága, máj. 12. A hivatalos lap királyi rendeletet közöl, mely a második kamarát feloszlatja. Az ülésszak máj. 18-ikán záratik be. Az uj választások junius 22-ikán, a pótválasztások jul. 6-ikán ejtetnek meg és a kamara jul. 14-ikén fog ujból megnyittatni.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Adamné asszony egy iratot tesz közzé, melyben azt mondja, hogy azért ment Pétervárra, hogy Skobelevet rábirja a Párisba jövetelre annak kinyilatkoztatására: L'allemende c'est l'ennemi (Németország az ellenség) Vladimir nagyherczeget és a nagyherczegnőt azért támadta meg a Nouvelle Revue, mert mindketten a német befolyásnak pártolói Oroszországban.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) A Figaro a Richard prelatus római utját a római franczia nagykövetség betöltésével hozza kapcsolatba.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) A Figaro közleménye szerint Monsignoré Richard a párisi beteg érsek helyettesitője hosszabb látogatáson volt a köztársaság elnökénél s ennek eredményeként Richard rendkivüli küldetésbe megy a pápához.

Páris, máj. 12. A *tenger alatti távirda összeköttetés* ügyében összehivott nemzetközi értekezlet ma ült össze oly czélból, hogy a különböző államok ez ügyre vonatkozó törvényes határozatait oly módon hozza összhangba, hogy az 1884. április 14-ki egyezmény kivitele, mely a tenger alatti távirda-sodronyok védelmére vonatkozik, lehetségessé tétessék. Az értekezleten 24 állam van képviselve. Az értekezletre megjelent tagokat *Freycinet* kormány-elnök üdvözölte. Az értekezlet elnökévé *Granet* minisztert, alelnökévé *Albaredat* választotta. Németország az értekezleten nincs képviselve, de kijelentette, hogy eleve hozzájárul Francziaország véleményéhez azon módositásokat illetőleg, melyeket bizonyos államok az 1884-ki egyezmény megváltoztatására nézve javasoltak.

London, máj. 12. Az alsóház Peasenek a kormány által is ellenzett amaz inditványát, hogy a halálbüntetés töröltessék el, 117 szavazattal 62 ellenében elvetette. A zavargások esetén okozott károk megtéritéséről szóló törvényjavaslat első olvasásban elfogadtatott. A javaslat visszaható erővel nem birt.

London, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Irországra* vonatkozó bill ellen a hangulat egyre kedvezőtlenebbé válik. Gladstone legjobb barátjai utolsó beszédét abszurdumnak mozdják. Napról-napra ismétlődnek a hirek, hogy a nép Ulsterben fegyveres ellentállásra készül. (N. Fr. Pr.)

London, máj. 12. Mint a Times irja, Gladstone tegnapi nyilatkozata következtében az ir homerule-törvényjavaslatot ellenző szabadelvüek száma jelentékenyen megszaporodott. Ha, a mint az feltehető, a kormányelnök kimondta utolsó szavát, akkor, miután Chamberlain kivánságait nem teljesitette, többségre nem számithat. A homerule-törvényjavaslat elvetése vagy visszavonása pedig okvetlenül a minisztérium lemondását involválja.

Newyork, máj. 12. *Most*, az ismert ágitátor, *elfogatott*.

London, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Most* anarkhistát Newyorkban egy hirhedt házban letartóztatták, Most midőn észrevette, hogy keresik, ágy alá bujt; midőn rejtekében megtalálták s félig levetkőzött állapotban az ágy alól kihuzták, első pillanatra elvesztette bátorságát, de csakhamar összeszedte magát s kijelentette, hogy szivesen megy a szabadságért a börtönbe, mint azt már többször megtette.

Pétervár, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A *khivai khán* európai utra készül, utjában meglátogatja Pétervárt, Berlint, Bécs és Páris városokat, a Svájczt és Olaszország nagyobb városait.

Pétervár, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Bulgáriából jelentik, hogy Karavelov megerősödött pártja és Zankov pártja közt lassu bár, de biztos közeledést vehetni észre. (N. Fr. Pr.)

Pétervár, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Filippopoliszi* hirek szerint a *lakosság nyilt ellenzéket képezne Battenberg Sándor fejedelemmel*, kinek ügynökei választási üzelmeikkel az izgatottságot csak növelték. Az *orosz-barát-párt*, legjobb esetben is kisebbségben lesz a nemzeti gyülésben. (N. Fr. Pr.)

Varsó, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Orosz-Lengyelország politikai hatóságai pontosan összeirják az állandóan ott tartózkodó idegen alattvalókat, a kikre állitólag 50 rubel tartózkodási adót fognak vetni. A kormánynak a pénzügyi czélon kivül, más czéljai is vannak.

Filippopolisz, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Cor. A keletrumeliai politikai hatóságok sem görög sem török nyelven szerkesztett okmányokat nem akarnak elfogadni, minélfogva több görög egyenesen Sándor fejedelemhez fordult utalva, hogy a hatóságok ez eljárásra az organikus statutumba ütközik.

Filippopolisz, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Cor. Bobsev házában, a ki Gavril pasa kormányzósága alatt igazságügyi igazgató volt, a napokban a volt hivatalnokok gyülést tartottak, hogy ellenzéki demonstrácziókat rendezzenek.

Konstantinápoly, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Az itteni lapokban megjelent hivatalos közlemény megczáfolja azt a hirt, mintha *Edhem* pasa Livádiában kisérletet tett volna a *czárnak Bulgária fejedelmével kibékitésére.*

Konstantinápoly, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A szalonikii osztrák-magyar konzulátus táviratilag értesitette az itteni osztrák-magyar nagykövetséget, hogy az ottani hatóságok az ott lakó osztrák-magyar alattvalóktól a patensadót követelik és pedig néhány előbbi évre is, noha a hatalmak ennek az adónak szedését csak feltételesen engedték meg. A skutarii hatóság azoknak, kik ezt az adót megfizetni vonakodnak, nem akarnak utleveleket kiállitani s panaszokat nem fogadnak el tőlük. Az osztrák-magyar követség azonnal a portához fordult tiltakozva az eljárás ellen s annak megszüntetését követelte.

A görög válság.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) A Matin egyik hivatalos közleménye azt mondja, hogy Mouy grófot, az atheni franczia követet haza hivták, mert a külügyminiszter közvetlenül tőle kiván értesülést venni a görög helyzetről. A követnek az ultimátum átnyujtása óta kevés érintkezése volt a görög kabinettel, utasitásában levén a lehető legnagyobb tartózkodás. A franczia követ momentán elszólitásának azt a magyarázatát is adják, hogy Francziaország el akarja magától háritani a felelősséget a görög eseményekért.

Pétervár, máj. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A lapok azt állitják, hogy Oroszország részvétele a flotta-demonstráczióban csak platonikus jellegü; azt követelik, hogy Oroszország önállóan járjon el a görög kérdésben, mert a hatalmak, de különösen Ausztria-Magyarország és Anglia nem törekednek másra, mint arra, hogy a portától Görögország rovására engedményeket eszközöljenek. Angliának Egyiptomra, Ausztria-Magyarországnak Boszniára vonatkozó czélzatai Oroszországra nézve szükségessé teszik, hogy az európai koncertben részt vegyen. (N. Fr. Pr.)

Athen, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) *Patras-Volo* és *Nauplia* tengerparti városok tiltakozást küldtek külföldi lapokba Görögország partjainak a «nemzetközi jogba» ütköző zár alá vétele miatt.

Athén, máj. 12. (A Havas-ügynökség távirata.) Az uj miniszteri lajstrom tegnap estig még nem volt megállapitva. Ha előre nem látott esemény közbe nem jő, az uj kormány a mai délelőtt folyamán megalakul. Eskü letétele után az uj miniszterek megteszik az intézkedést a hadsereg leszerelése iránt.

Athén, máj. 12. (A Havas ügynökség távirata.) A *Papamichapopolus-kormány megalakulása* nehézségekbe ütközik, mint látszik véleményeltérések miatt, melyek a kamara haladéktalan összehivásának kérdése fölött a Delijánisz- és Trikupisz-párttöredékek közt keletkeztek. Azt hiszik, hogy mindennek daczára a kormány még a nap folyamán megalakul.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Papamichalopulos nem alakitotta meg az uj görög kabinetet. A görög kikötőket tegnap zárták körül.

London, máj. 12. A Reuter-ügynökség ma délről jelenti Athenből: *Papamichalopulos* a mai délelőtt folyamán *végleg elállt a kabinet-alakitásától*, mert nem osztozik a király nézetében, ki azt akarja, hogy csak ideiglenes kormány alakittassék a kamara összehivása czéljából. A király ennek következtében *Valvist* szólitotta fel az uj kabinet megalakitására.

Athén, máj. 12. (Este.) A Havas-ügynökség jelentése szerint a *leszerelés foganatositása czéljából a következő politikai szinezet nélküli* minisztérium alakult meg: miniszterelnök és igazságügyi miniszter *Valvis*; külügyminiszter Juriotis; hadügyminiszter Petmezas tábornok; pénzügyminiszter Avgerinos, tengerészeti miniszter Miaulis sorhajókapitány, belügyminiszter Paprigopulos, közoktatási miniszter Venizelas tanár.

Athén, máj. 12. (A Reuter ügynökség távirata.) *Petszmeaz* hadügyminiszterré, *Athanaziádesz* igazságügyminiszterré és *Kriczisz* tengerészeti miniszterré neveztetett ki. Az uj kormány előreláthatólag holnap teljesen megalakul. A belügyminiszteri állásra *Rallisz*-t, a külügyminiszteri hivatalra *Rikakisz*-t és *Szotiropulosz*-t jelölték ki. A kabinet első intézkedése hihetőleg az lesz, hogy a tartalékosok hazabocsátását fogja elrendelni.

KÖZGAZDASÁG.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A párisi tőzsdelap egy konstantinápolyi távirata szerint a török trezórok rendezését az ottomán-bank elvállalta. Az erre vonatkozó iradé legközelebb fog megjelenni.

Madrid, máj. 12. A «Gazeta» rendeletet tesz közzé, mely szerint máj. 25-én 1.240,000 peseta erejéig 500 peseta névértékü záloglevelek bocsáttatnak ki a cubai adósság konvertálására. A záloglevelek 87%-kal bocsáttatnak ki és 6%-os kamatozással 50 év alatt törlesztetnek. A kibocsátott összeg Cuba szigetét terheli.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom:* Háromszázalékos franczia járadék 82.66. 4½ százalékos franczia járadék —.—, olasz járadék 98.42, ottomán bank 538.75. Szilárd.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Délnémet kötelék.** Május 15-én a délnémet kötelék II. rész 9. füzetéhez a 3. függelék lép hatályba, mely a 9. füzet helyesbitését tartalmazza. Az 1884. november 1-je óta érvényes III. rész IV. pótlékában, a fent megnevezett dijszabásnak az érvénybe lépés ideje 1886. april 1-re, az 5. oldalon pedig alulról a 12. sorban «II. csoport» «III. csoport»-ra javitandó ki.

⁂ **Az osztrák-magyar Lloyd-részvénytársulat** — mint nekünk Triesztből táviratilag jelentik — ma tartotta ott rendes évi közgyülését *Morpurgo* Marco báró elnöklete alatt. Letétetett 7687 drb részvény és képviselve volt 7022 részvény 1404 szavazattal. Ehrat igazgató ezután felolvasta az igazgatósági jelentést, melyből kiemeljük ezeket: Az 1885-iki üzletév egészben véve kielégitő eredménnyel folyt le. A szállitási dijakból eredő magasabb bevétel főleg a kereskedelmi szolgálatból származik, a minek az őszi hónapok alatt idegen kormányok által eszközöltetett katonai szállitmányok igen kedveztek, ellenben a menetrendszerü szolgálatban a szállitási bevételek részben megközelitik az előző év bevételeit, részben azonban tetemesen kisebbek, különösen a levante-i vonalakat hátrányosan befolyásolták, ugy az aggályos politikai helyzet, mint a kolera-veszedelem ellen ujabban tett egészségügyi intézkedések. Az indiai-khinai szolgálat kiterjesztése, nagyrészt megtörtént. A metkovics-mostári vasut megnyitása következtében egy heti vonalat rendezett be a társulat Trieszt és Metkovics között; Fiumét is össze fogják kötni heti járatok által Metkovicscsal, mihelyt a szabályozási munkálatok a Narentában lehetővé teszik a mélyebb járásu hajók által való megközelitést. Braziliába 1885-ben csak egy hajó indittatott, mivel a vesztegzári intézkedések tartózkodásra kényszeritettek a fölös számu hajókkal való rendelkezésben, a melyek számára nemsokára jövedelmezőbb foglalkozás nyilt. Néhány tengeri baleset kivételével, a melyek nem jártak sulyosabb következményekkel, a hajó-állomány nem szenvedett veszteségeket. Megemlékezik a jelentés arról a nagy szerencsétlenségről, a mely a hajógyárban az Argo gőzös födélzetén történt, a hol egy kazánrobbanás következtében, a melynek oka nem volt földerithető, a gépkezelő legénységből kilencz ember életét vesztette. A szerencsétlenek hátramaradottjairól megfelelő módon gondoskodva lett, a nélkül, hogy a számukra befolyt önkénytes kegyadományok tekintetbe vétettek volna. A társaság hajógyárában a Poseidon tengeri gőzös építése befejeztetett; ennek tengerre bocsátása Stefánia trónörökösné főherczegasszony jelenléte által, ki mint a Poseidon keresztanyja jelent meg, ünnepi eseménynyé vált. A hajó már szerencsésen befejezte első utját Khinába. Helyét a hajógyárban egy másik, még nagyobb uj építmény foglalja el, a melynek épitésénél csak belföldi anyag használtatik fel. Ő felsége engedélyével e gőzös neve «Imperator» lesz, tengerre bocsátása ez évi szeptember hóban, a társaság alapitása ötven éves jubileumán lesz. Az «Imperator»-t azonnal egy más hajó készitése fogja követni. — Angol gyárakban ezenkivül még két gőzös áll épités alatt, a melyek különösen az alexandriai vonal szolgálatára rendelvék. A gépek átalakitásán, a minek czélja nagyobb menetgyorsaság elérése, szakadatlanul dolgoztak; a legközelebbi időben e munkálatok még nagyobb erélylyel foganatosittatnak és e czélból inditványozza az igazgatóság az illető alapnak az 1886. évre 200,000 forinttal való emelését. A mult évhez képest a szállitási bevételek a levantei vonalakon 243,000 forinttal csökkentek, jelentéktelenül növekedtek az adriai, indiai, khinai és vörös tengeri vonalokon; végül a kereskedelmi járatokból 571,000 forinttal nagyobb volt a bevétel. A kiadások növekvésének főoka a hajók és gépek rekonstrukczionális és ujjáépitési munkálatainak rendkivüli terjedelmében és részben a körülbelül 99,000 tengeri mértfölddel több utban keresendő. A mérleg 2.890,082·71 frt nyereséget tüntet ki, a melyből alapszabály szerint forditandó: 1 leirásokra a gőzösök 16,240,700 frttal kimutatott értékéből 1.341,600 frt, 2. a biztositási alapnak ezen érték 1%-ával való dotálására 162,407 frt, a miből azonban a biztositási alapnak a közgyülés által megállapitott maximális összeg kiegészitésére csak 65,361,60 forint szükséges; mig a maradvány 97,045 frt 40 kr a tartalékalapba folyik. 3. járulék a nyugdijalaphoz 12,600 frt, az igazgatótanács dijazása 35,000 frt, a felügyelők dijazása 1500 frt, összesen 1.456,061 frt 60 kr, marad tisztajövedelmül 1.434,011 frt 11 kr, a melynek hovaforditására nézve ajánlja az igazgatóság: a tartalékalapnak növelésére forditani a biztositási hányad fönt kimutatott fölöslegét 97,045 frt 40 kr, a trieszti igazgatósági épület értékéből leirni 29,956 frt 15 krt, hogy annak értéke 1.600.000 frtra leszállittassék, a gépujitási alapra forditani 320,000 frtot, részvényenkint *33* frtot osztalékul kifizetni, a mi a magas kormány által már engedélyezve van. — A közgyülés tudomásul vette az igazgatóság jelentését és a nyereség felosztására vonatkozó inditványt, hogy részvényenkint **33** forint osztalék fizettessék és 320,000 frt a gépmegujitási alaphoz csatoltassék. Végül Morpurgo Marco báró és Petke Frigyes beválasztattak az igazgató-tanácsba.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

⁎⁎ **Bolgár kölcsön.** Szófiából irják a Revue de l'Orientnak, hogy Mareuil vicomte, ki néhány napot töltött ott, meg volt bizva egy franczia társulat részéről értekezni ama kölcsön ügyében, melyet a vasutépitkezések tesznek szükségessé. A vasut építési engedélyeért jelenleg nem kevesebb, mint öt társulat versenyez, nevezetesen a Krupp-czég, a Sächsische Bank (mely a boroszlói waggon-épitő társulattal és a Deutsche Bankkal szövetkezett), egy német részvénytársulat, a franczia Five Lille társulat (képviselője Delcaur Párisban) és végül a Battaille brüsszeli czég.

⁎⁎ **Uniobank.** A mint Bécsből jelentik, dr. *Mauthner* Fülöp az uniobank igazgatótanácsának tagja meg akar válni e bank igazgatósági testületétől s már huzamosb idő óta nem is vesz többé részt az igazgatósági üléseken.

⁎⁎ **Az uj franczia járadék.** A franczia kormány az uj járadékkal oly sikert aratott, a milyent bizonyára maga sem remélt. A kormány egy fél milliárd frankot kért s a tőkepénzesek tiz és egy fél milliárdot ajánlottak föl neki, a mennyiben a kivánt 500 millió frankot 21-szer jegyezték. Nem kevesebb, mint 247.000 aláiró lelentkezett, ugy, hogy egy-egy aláiró aligha kaphat többet, mint a jegyzett összeg 4—5 százalékát. A párisi Rothschild-czég maga 250 milliót jegyzett, a Foncier de France 175 milliót, a Banque de Paris Hirsch báróval 167 milliót, a Comptoir d'escompte 50 milliót, a Crédit industriel 94 milliót, a Société générale 85 milliót s a Crédit Lyonnais 140 milliót. Az agents de change chambre syndicaleja nem kevesebb mint 415 milliót jegyzett, a mi azt bizonyitja, hogy a franczia tőzsde a nagy viharok daczára, melyek az utolsó években ugyancsak megingatták, még mindig igen erős. A rendkivül fényes eredmény határozott bizonyitéka annak, hogy az európai tőke nagy bizalommal viseltetik a franczia köztársaság iránt még most is, midőn pénzügyei meglehetősen ziláltak. Franczia és a nemzetközi pénzpiaczok biznak abban, hogy a köztársaság mostani kormánya a pénzügyeket rendbe hozza, s remélhető, hogy a köztársaság e bizalomra támaszkodva, czélját el is éri. Ebben rejlik a siker politikai jelentősége. Ez az első eset, hogy a franczia pénzpiacz a válság után először vett részt ily nagy pénzmüveletben, mert a Crédit foncier kötvényeinek kibocsátá-

…át nem lehet a mostani kibocsátással összehasonlitani. Páris ezzel a kibocsátással ismét helyt foglalt az európai nagy pénzpiaczok közt.

** **Magyarország áruforgalma.** Az orsz. magyar kir. statisztikai hivatal kimutatása Magyarország áruforgalmáról Ausztriával és más országokkal az 1885. évi julius—deczember végéig terjedő félévre ma végre megjelent. A behozatal és a kivitel a mult év második felében az egyes országokban a következő volt:

	Behozatal	Kivitel
	f o r i n t	
Németország	10.526,153	25.251,741
Svájcz	776.308	6.054,642
Olaszország	1.056,250	3.004,199
Francziaország	538,418	8.370,982
Belgium, Holland	243,895	1.529,526
Nagy-Britannia	2.063,450	6.102,282
Oroszország	228,583	503,263
Bosznia-Herczegovina	2.859,322	1.754,416
Románia	9.510,251	4.470,312
Szerbia	7.560.048	3.150,249
Balkán-félsziget	349,942	2.060,859
Más államok	11.343,385	2.963,377
Együtt	47.146,935	66.505,903
Ausztria	19.420,399	153.977,161
Főösszeg	239.567,334	220.483,064

E szerint a kivitel a behozatalt 19.084,270 frttal haladja meg a második félévben. A behozatal főbb czikkei a következők: gyapju, gyapjufonal és gyapjuáruk 28.896,388 frt, pamut, pamutfonalak és pamutáruk 27.074,256 frt, bőr és bőráruk 15.237,435 frt, selyem és selyemáruk 13.796,748 frt, gabona, hüvelyesek, liszt és őrlemények 14.215,043 frt, mü- és hangszerek, órák, apró áruk 14.771,791 frt értékben. A kivitel rovataiban a legnagyobb tételekkel szerepelnek: Gabona, hüvelyesek, liszt és őrlemények 77.821,059 frt, gyapju, gyapjufonal és gyapjuáruk 13.968,802 frt, vágó- és igásmarha 28.391,169 frt, fa, szén és tőzeg 12.257,353 frt, italok 12.946,658 frt értékben. Legkisebb (18,395 frt értékü) a kivitelünk viaszos vászon és repczében.

** **A losonczi országos gyapjuvásár**, melyet tegnap tartottak meg, mint onnan jelentik, kielégitő volt. A felhozatal mintegy 1800 mmázsát tett, mely gyapjumennyiség a tavaliakhoz képest 10 forinttal olcsóbb árakon gyorsan elkelt. A mosás csak középszerü volt.

** **Az osztrák hitelintézet** részvényei a két utolsó napon a tőzsdén egyre estek s ennek okául azt emlegették, hogy a nevezett hitelintézet a Weinrich-féle csődtömegnél állitólag nagy veszteséget szenved ugy, hogy e czimen 800,000 forintot kell leirnia. Mint Bécsből jelentik, e hirek alaptalanok, mert az osztrák hitelintézet még hátralevő követelése 1.300,000 forint jelzálogilag biztositva van ugy, hogy előtte csak egy 150,000 forintos követelés áll, oly nagy veszteségről tehát szó sem lehet. A nevezett intézet tekintettel az utána következő hitelezők követeléseire az árverést eddig csak azért nem kérte, mert azt remélte, hogy az illető ingatlanok szabad kézből jobb áron kelnek el. Mivel azonban a czélt eddig elérni nem lehetett s az ingatlanok a mostani viszonyok közt értékükből csak vesztenek, a hitelintézet az ingatlanok árverését sürgeti, annál inkább, mert követelését a czukorfinomitó gyár és a szóban levő birtokok eléggé födözik.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Május 12. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma tartósan lanyha irányt követett. A kinálat terjedelmes volt, malmok tartózkodó magatartást tanusitottak és árengedményeket követeltek, mit tulajdonosoknak meg is kellett adni és mintegy 15,000 mm. adatott el, miközben az árak átlag 5 krral csökkentek métermázsánkint. Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 80.5 k. 8.75 frt, 100 mm. 80 k. 8.75 frt, 100 mm. 79.5 k. 8.65 frt, 100 mm. 79.5 k. 8.65 frt, 100 mm. 79 k. 8.60 frt, 200 mm. 78.5 k. 8.55 frt, 200 mm. 78.5 k. 8.60 frt, 200 mm. 78.2 k. 8.50 frt, 500 mm. 78 k. 8.50 frt, 100 mm. 77.8 k. 8.35 frt, 200 mm. 77 k. és 100 mm. 76.5 k. 8.30 frt, mind három hóra.

Pestvidéki 200 mm. 79.5 k. 8.70 frt, 200 mm. 78.2 k. 8.40 frt, 100 mm. 78 k. 8.50 forint, 100 mm. 77.5 k. 8.40 frt, 200 mm. 77.5 k. 8.40 frt, mind három hóra.
Marosi 500 mm. 78.5 k. 8.60 frt, három hóra.
Bácskai 3000 mm. 78 k. 8.60 frt, három hóra.
Dunavidéki 2500 mm. 76 k. 8.25 frt, három hóra.
Aradi 100 mm. 77.5 k. 8.25 frt, három hóra.

Zab 200 mm. 6.45 frt, 100 mm. 6.70 frt, 400 mm. 6.25 frt; mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	76—81 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76—81 »	8.10	8.50
—	» pestvidéki	76—81 »	8.—	8.40
—	» fehérmegyei	76—81 »	8.10	8.50
—	» bácskai	76—81 »	8.10	8.50
—	» északmagyarorsz.	76—81 »	7.65	8.10
Rozs	»	70—72 »	6.25	6.50
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.20	5.60
—	» égetni való	62—64 »	5.90	6.70
—	» sörfőzdei	64—66 »	6.90	8.30
Zab	»	39—41 »	6.45	6.90
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.40	5.45
—	» másnemü	73 »	5.30	5.35
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	5.30	5.70
Repeze	uj, káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett az alacsonyabb newyorki gabonaárfolyamok következtében, melyek a kontreminet további eladásokra ösztönözték, igen lanyha és gyengülő irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza májusra 1000 mm. 8.05 frt.
Szokványbuza őszre mintegy 30000 mm. 8.08, 8.07, 8.06, 8.05, 8.04, 8.03 és 8.02 frton.
Tengeri május—juniusra mintegy 10000 mm. 5.39, 5.38 és 5.37 frton.
Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.12, 6.11 és 6.10 frton.
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 500 mm. 10⅞ frt, 500 mm. 10¾ frton.
Hivatalosan *felmondatott* ma e hó 17-ére 3000 mm. *szokványbuza* és 2000 mm. *tengeri.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom, de az irány üzérkedési eladásokra valamivel barátságosabb. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10000 mm. 8.02, 8.03, 8.04 és 8.05 frton.
Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.38, 5.39 és 5.40 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	8.04	—	8.06—
Tengeri május—juniusra	»	5.39	—	5.41—
Szokványzab őszre	»	6.09	—	6.11—
Káposztarepcze auguszt. szept.-re	»	10.⅝	—	11.⅛ —

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom mérsékelt volt és az irány, daczára a lanyhább berlini gabonaárfolyamoknak, üzérkedési vásárlásokra megszilárdult. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 20,000 mm. 8.04, 8.05, 8.06, 8.07 és 8.08 frton.
Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.40, 5.41, 5.42 és 5.43 frton.
Tengeri julius—augusztusra mintegy 5000 mm. 5.53 és 5.54 frton.
Szokványzab őszre 1000 mm. 6.10 frton.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	8.08	—	8.10—
Tengeri május—juniusra	«	5.42	—	5.44—
Tengeri julius—aug.-ra	«	5.54	—	5.56—
Szokványzab őszre	«	6.10	—	6.12 —
Káposztarepcze augusztus-szept.-berre	«	10.¾	—	11.¼ —

Terménytőzsde.

Terményekben igen gyenge volt a forgalom.
Szilva határidőre lanyha, boszniai zsákáru október—novemberre 8 frton köttetett 56 kilókint.

Értéktőzsde.

Az erős nyomásnak, melyet tegnap a berlini contremine az osztrák hitelrészvényre gyakorolt, az volt a következménye, hogy e hitelrészvény árfolyama a tegnapi frankfurti esti tőzsdén rohamosan esett, minek következtében a mai előtőzsde jóval alacsonyabb árfolyamokkal nyilt meg. Ideiglenesen beállt ugyan némi javulás, de a hitelrészvények a déli tőzsdén ismét legalacsonyabb niveaujukra estek. Járadékok valamivel magasabban jegyeztettek. Az utótőzsde lanyha volt; ellenben az esti tőzsdén párisi jelentésekre jelentékeny javulás állt be.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvényre nézve határozott lanyha irány uralkodott, ellenben járadékok meglehetősen szilárdak maradtak. Osztrák hitelrészvény 283—283.80—282.50 közt ingadozván, maradt 282.90 pénz, magyar hitelbank 289.50-től 288.50-ig, magyar aranyjáradék 103.50-től 103.75-ig, magyar papirjáradék 94.45-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 90-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.90—283, magyar aranyjáradék 103.72½—103.75.

Déli tőzsde.

Osztrák hitelrészvényekre nézve az irány még inkább ellanyhult, ellenben járadékok magasabban jegyeztettek. Osztrák hitelrészvény 281.40—282.20 közt ingadozván, maradt 282 pénz, magyar hitelbank 288-ól 288.25-ig vétetvén, maradt 288 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 90-től 89.75-ig, magyar jelzálog hitelbank 122-ön, pesti magyar kereskedelmi bank 595-ön; befektetési értékek közül: magyar aranyjáradék azonnali átvételre 103.80-on, ultimóra 103.67½-től 103.70-ig, magyar papirjáradék azonnali átvételre 95.12½-től 95.02½-ig, ultimóra 94.95-ön köttetett. Más értékek közül: Viktória-malom 304-től 303-ig, alföld-fiumei vasut 192.75-ön, salgótarjáni szénbánya 144.50-en, köttetett. Valuták és váltók feszesebbek.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282—282.10, magyar hitelbank 288—288.25, magyar aranyjáradék 103.80—103.85, magyar papirjáradék 95.05—95.10.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 forint, nyolcz napra 6—7 forint, egy hóra 12—13 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén hitelrészvényeket illetőleg lanyha, járadékokra nézve szilárd irány uralkodott. Kötés járadékokban nem történt. Osztrák hitelrészvény 281.40-től 281.60-ig kelt; magyar aranyjáradék 103.70 pénz, magyar papirjáradék 95 pénz.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 281.70—281.80, magyar aranyjáradék 103.70—103.75, magyar papirjáradék 95—95.05.

A magánforgalomban osztrák hitelrészvény 281.30-tól 281.80-ig, magyar aranyjáradék 103.80-tól 103.85-ig kelt.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén járadékokban hausse volt. Osztrák hitelrészvény 282.30—283.20-ig, magyar hitelbank 288⅞-tól 289.50-ig, magyar aranyjáradék 103.85-től 104.07½-ig, magyar papirjáradék 95.12½-en köttetett.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.10—283.20, magyar hitelbank 289⅜—289.50, magyar aranyjáradék 104.05—104.07½, magyar papirjáradék 95.10—95.12½.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, május 12. Az üzlet jelentéktelen. — Magyar urasági öreg nehéz 42—43.— forintig, fiatal nehéz 44—45 forintig, fiatal közép 44—45.— forintig, fiatal könnyü 43—44 forintig, közönséges (szedett) nehéz 42½—43 forint, közép 42½—43 forint, könnyü 43—44 frt. — Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz 43.½—44 forint, átmeneti közép —.—.— forint, átmeneti könnyü —.42.43 forint, eredeti (Stachel) nehéz 41—42 forint, átmeneti közép .— forint. — Szerbiai nehéz 42—43 frt, közép 42—43 frt, könnyü 42—43 forint. — Hizó 1 éves —.—.— forint, hizó két éves makkos élősulyban 4% ——— forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak át, vevőn- s páronkint három arany vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, máj. 12. (Az *Egyetértés* távirata.) Az atheni hirek egy uj kabinet alakitásáról, mely rögtön végrehajtja a lefegyverkezést, valamint a kedvező párisi boulevard-árfolyamok a mai előtőzsdén jobb hangulatot keltettek. Csak hitelrészvények voltak ismét lanyhák. Valuták jelentékenyen drágultak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282, magyar hitelbank 287.50, osztrák tartományi bank 225.50, osztrák-magyar államvasut 228.30, Károly Lajos-vasut 198, elbavölgyi vasut 152.50, Lloyd-részvény 598, dunagőzhajózási részvény 423, májusi járadék 85.30, magyar aranyjáradék 103.82, magyar papirjáradék 94.95, husz frankos arany 10.05, német birodalmi márka 62.02.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde a hitelrészvények ujabb reakcziójával nyilt meg, de különben keveset változott. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 281.60, magyar hitelbank 287, angol-osztrák bank 115.50, osztrák tartományi bank 225.75, bankegyesület 108.25, unióbank 71.50, osztrák-magyar államvasut 228.50, déli vasut 104.25, Károly Lajos-vasut 198, elbavölgyi vasut 152.50, tramway 202, májusi járadék 85.30, magyar aranyjáradék 103.80, magyar papirjáradék 94.97, husz frankos arany 10.05, német birodalmi márka 62.02.

A forgalom később is csak hitelrészvényekre és dunagőzhajózási részvényekre szoritkozott. Egyéb értékekben jelentéktelen volt az üzlet és az árfolyamok meglehetősen szilárdak. Váltók és valuták szilárdabbak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 281.80 magyar-osztrák bank 115, unióbank 71.10, bankegyesület 108.50, magyar hitelbank 287.25, osztrák-magyar államvasut 229.40, Károly Lajos-vasut 197.80, dunagőzhajózási részvény 413, Lloyd-részvény 596, északnyugoti vasut 166.50, elbavölgyi vasut 152.25, tramway 202, déli vasut 105.75, májusi járadék 85.22, osztrák aranyjáradék 114.95, magyar aranyjáradék 103.37, 1864-diki sorsjegy 170.75, bécsi községi sorsjegy 123.50, husz frankos arany 10.04½, német birodalmi márka 62, magyar papirjáradék 94.95. Szilárd.

Bécs, május 12. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 105.20. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 105.25. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 100.25. Erdélyi vasut 190.75 Magyar keleti vasut 117.25. Magyar ny. sorsjegy 119.—. Szőlődézsmaváltsági kötvények 100.—, 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 125.—, Magyar 4%-os aranyjáradék 103.90. Magyar vasuti kölcsön 152.75. Magyar hitelbank 287.25. Alföldi vasut 192.25. Magyar északkeleti vasut 177.50. Keleti vasuti elsőbbség 100.20. Tiszavidéki vasut-részvény 253.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 89.78. Kassa-oderbergi vasut részvény 153.—. Magyar papirjáradék 94.92. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, május 12. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 281.80. Déli vasut 106.20, 4%-os aranyjáradék 114.95. Váltó Londonra 126.65. Károly-Lajos vasut 197.90. 1864-es sorsj. 170.50. 1860-as sorsjegy 138.50. Török sorsjegy 18.80. Angol-osztrák bankrészvény 115.— 4·2%-os ezüstjáradék 85.40. Osztrák államvasut 229.40, 20 frankos 10.04, 4·2%-os papirjáradék részv. 85.20. Osztrák hitelsorsjegy 175.75 Osztrák-magyar bankrészvény 878.—. Csász. kir. arany 5.92 Német bankváltók 61.95. Elbavölgyi vasut részv. 152.25. Wiener Bankverein részvény 108.50. Dunagőzhajózási részv.-társ. 413. Tartva.

Délutáni és esti magánforgalom.

Bécs, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* jegyez osztrák hitelrészvény 281.60, osztrák-magyar államvasut 229.50, magyar aranyjáradék 103.92.

A délutáni magánforgalomban megszilárdult: Osztrák hitelrészvény 282.60, osztrák-magyar államvasut 229.50 után 230.25, magyar aranyjáradék 104 és 104.25 után 104.15.

Az *esti magánforgalomban* maradt osztrák hitelrészvény 283.50 után 283.40, magyar aranyjáradék 104.17 után 104.12.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek megdrágultak. Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3½ frt, nyolcz napra 6½—7 frt, egy hónapra 12—13 frt, három hónapra 21—22 frt; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 13—14 forint, Károly-Lajos-vasut egy hónapra 13—14 frt; déli vasut egy hónapra 11—12 frt; magyar aranyjáradék egy hónapra 2—2½ százalék, három hónapra 4¼—4¾ százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 2¾—3 százalék, távolabbi látra, vagy telepitett váltóra 3¼—3¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsde iránya lanyha volt. Az enyhe időjárás és a lanyha külföldi árfolyamok lehangolták az üzérkedést. Valamivel kellemesebb csak tengeri volt, miben élénkebb volt a fedezési kereslet. — Köttetett: Buza tavaszra 8.45—8.42, május—juniusra 8.38—8.40—8.38, őszre 8.40—8.36, rozs május—juniusra 6.20—6.18, zab őszre 6.57, tengeri május—juniusra 5.84—5.86—5.85, julius—augusztusra 5.94—5.95—5.94 frton. Rozs őszre jegyez 6.72—6.75 frtot. Felmondatott 500 mm. buza és 1000 mm. rozs.

Délután majd kizárólag tengerire szoritkozott az üzlet és csak ebben a czikkben történt nagyobb változás. Az előbbi javulás nem tarthatta magát és nagyobb kinálat mellett tengeri május—juniusra 5.86—5.83—5.84, julius—augusztusra 5.95—5.92—5.93 frton köttetett. Egyéb czikkekben jelentéktelen volt az üzlet és változatlanok az árfolyamok. Buza május—juniusra 8.35. őszre 8.34 frton köttetett. Rozs május—juniusra névleg 6.15, őszre 6.71—6.72, zab május—juniusra 6.64—6.66, őszre 6.57—6.58 frt.

Kész áruban a fogyasztók kedvtelensége kivételesen határozottan lanyha hangulat mellett a legszükebb határok között mozgott az üzlet. Eladatott 500 mm. szokványbuza 8.59 frton három hónapra Bécsben.

Szesz üzlettelen és jegyez kész áru változatlanul 24¼ frtot, szeptemberi szállitásra 26¾ frton köttetett.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Szilárd. Váltó Londonra 126.60, olasz bankpiaczokra 50.12, husz frankos arany 10.04, májusi járadék 85.25, magyar aranyjáradék 102.87, magyar papirjáradék 94.95, osztrák hitelrészvény 282, Lloyd-részvény 599, olasz járadék 96.65.

Berlin, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A hitelrészvények árfolyamának csökkenése miatt nyomott hangulat uralkodik a tőzsdén; osztrák vasutak jól tartják magukat, osztrák déli vasut jobb; járadékok szilárd, csendes irányt követnek. Zárlat változatlan. Magánkamatláb 1⅞%.

Berlin, máj. 12. (Tőzsdei tudósitás.) Meglehetősen szilárd irány melett mérsékelt volt a forgalom. Külföldi értékek kedveltek. Osztrák hitelrészvények bágyadtak. Vasuti részvények jobbára tartvák.

Berlin, máj. 12. (Utótőzsde) Osztrák hitelrészvény 455.50, osztrák-magyar államvasut 372.50, osztrák déli vasut 189.50, Károly-Lajos-vasut 80¼. *Magyar aranyjáradék* 83.50.

Frankfurt, máj. 12. (Esti tőzsde). Magyar aranyjáradék 83.60, osztrák hitelrészvény 228.87, osztrák-magyar államvasut 185, Károly-Lajos-vasut 160¼, osztrák déli vasut 85¼. Szilárd.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Hausse. — *1 óra 12 perczkor jegyeznek:* 3%-os franczia járadék 82.50—82.62, uj járadék 81.92, olasz járadék 98.52, magyar aranyjáradék 84.25, török vasuti részvény 15.37, egyiptomi kölcsön 350, ottoman bankrészvény 538, Crenit Foncier 1365, Szuez-részvény 2162, Panama-részvény 465, Rio tinto 272, osztrák magyar államvasut 463, osztrák déli vasut 231.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 82.60, 4½%-os franczia járadék 109.25, osztrák-magyar államvasut 466, osztrák déli vasut 233, franczia törleszthető járadék 84.40, magyar aranyjáradék 84.25, ottoman bankrészvény 537. Szilárd.

Páris, máj. 12. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* igen szilárd irány mellett *6 óra 5 perczkor jegyeztettek:* Uj járadék 82, spanyol kölcsön 58.12, ottomán bankrészvény 537.50, váltó Londonra 25.22½, orosz rubel 247.50. Pénz bőven van. A mai likvidáczionál 3½% report fizettetett.

London, máj. 11. Magyar aranyjáradék 83.50, osztrák aranyjáradék 91, angol konzolok 101 4/16, váltó Bécsre 12.80, ezüst 45 13/16. Nyugodt.

New-York, máj. 11. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 95⅜, váltó Londonra 4.86¾, 4%-os tőkésitett kölcsön 1877-ből 125⅞, Erie-vasut 24, váltó Párisra 5.17½.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongacziótételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 95 kr 100 frank vista = 50 frt 25 kr.

Május 12.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		82.60	—.—	—.—
» 5½%-os »		109.25	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	466.—	280.42	+ 1.51
Osztrák déli vasut	U	233 —	107.99	+ 2.50
*Osztrák földhitel-részvénytársaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		84.40	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	84.25	104.22	+ 0.20
Magyar 5%-os papirjáradék	U	——	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	68.80	85.57	+ 0.55
» 5%-os »	K	—.—	—.—	—.—
» 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.90	85.78	+ 0.20
» 4%-os aranyjáradék	K	93.10	115.48	+ 0.34
Magyar aranyjáradék	U	83.75	104.17	+ 0.19
» 5%-os papirjáradék	U	76.60	95.40	+ 0.25
» keleti vasuti kötvények	K	81.10	100.93	+ 0.16
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	104 —	129.31	+ 0.49
Osztrák hitelrészvény	U	455.—	281.82	— 3.28
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	372.—	230.40	+ 1.60
Osztrák déli vasut	U	189.—	106.08	+ 1.68
Károly-Lajos vasut	U	80.30	198.69	+ 1.08
Kassa-oderbergi vasut	K	62.10	154.59	+ 0.80
*Román vasuti részvények		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		200.50	124.21	+ 0.08
Váltó bécsi piaczra		161.25	61.93	—.—
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		62.20	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
» leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
» országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	68.75	85.51	+ 0.12
» 5%-os »	K	—.—	—.—	—.—
» 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.90	85.78	+ 0.36
» 4%-os aranyjáradék	K	93.20	115.60	+ 0.46
Magyar aranyjáradék	U	83.40	103.74	+ 0.06
» 5%-os papirjáradék	U	76.30	95.03	+ 0.26
Osztrák hitelrészvény	U	226.62	281.58	— 4.08
Osztrák-magyar bank	U	707 —	878.97	— 1.01
Osztrák-magyar államvasut	U	185.—	280.21	+ 0.66
Károly-Lajos vasut	U	159.75	198.78	+ 1.05
Osztrák déli vasut	U	83.88	106.58	+ 2.50
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	196.47	244.14	+ 1.05
Magyar-gácsországi vasut	K	—.—	—.—	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		161.30	61.91	+ 0.08
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	81.25	100.79	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Trieszt, május 11. A czukorpiacz lanyha. Centrifugal kész szállitásra 21⅛—21½ frton köttetett. Szesz szilárd, de üzlettelen 16½—16¾ frt.

Berlin, máj. 12. *Buza* lanyha, *rozs* nyugodt, *zab* és *olaj* bágyadt, *szesz* szilárd.

Páris, máj. 12. *Buza, liszt* és *szesz* csendes, *olaj* szilárd.

Páris, május 11. Nyers czukor 35 frank, nyugodt. Fehér czukor folyó hónapra 39 frank, juniusra 39¼ frank, lanyha; julius—augusztusra 39.60 frank, októbertől 4 hónapra 40¼ frank. Raffinade 98½—99½ frank.

Hamburg, máj. 11. Petroleum csendes, helyben 6.40 májusra 6.30, augusztus—szeptemberre 6.80 márka.

London, máj. 11. Havanna-czukor névleg 14½.

Bréma, máj. 11. Finomitott petroleum helyben 6.40 márka. Gyenge.

Antwerpen, máj. 11. Finomitott petroleum helyben 16⅜ frank. Nyugodt.

Liverpool, máj. 11. Buza 1 shillinggel drágább. Liszt változatlan. Tengeri nyugodt. Időjárás: borult.

Newyork, máj. 11. (Kabel-sürgöny.) Gyapot Newyorkban 9¼. Neworleansban 8 15/16. — Petroleum finomitott 70° Ábel Test Newyorkban májusra 7¼. — Filadelfiában májusra 7¼. — Nyers petroleum 6¼. — United pipe line certificates 73½. — Liszt 3¼. — Piros őszi buza helyben 89½ cent. (= 8.51 frt), juniusra 89 cent (= 8.46 frt), juliusra 89⅝ cent (= 8.53 frt) augusztusra 89¾ cent (= 8.55 frt) 100 kilonkint. Tengeri 46¾ — Czukor (Fair rafining Muscovados) 4 15/16. Riokávé 8⅞. — Zsir (Wilcox jegyü) 6.45. (Fairbankjegyü) 6.40. — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe s az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3½ cent (= 1.03 frt 100 kilokint.) — Napi felhozatal gyapotból 7000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61.95 frt, 100 frk 50.25 ft.

Május 12.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	21.10	10.60	—.—
— juniusra	21.60	10.85	—.—
— julius-augusztusra	22.40	11.26	+ 0.07
— utolsó 4 hóra	22.80	11.46	—.—
Liszt 12 márkás folyó hóra	47.25	14.94	— 0.01
— juniusra	47.60	15.04	—.—
— julius-augusztusra	48.30	15.25	—.—
— utolsó 4 hóra	49.10	15.51	+ 0.01
Olaj folyó hóra	55.—	27.64	+ 0.24
— juniusra	55.50	27.88	+ 0.11
— julius-augusztusra	56.25	28.27	+ 0.26
— utolsó 4 hóra	57.75	29.03	+ 0.15
Szesz folyó hóra	46.—	25.18	+ 0.13
— juniusra	46.50	25.46	+ 0.15
— julius-augusztusra	46.75	25.59	0.13
— utolsó 4 hóra	46.50	25.46	—.—
BERLIN.			
Buza május-juniusra	153.—	9.48	— 0.04
— szeptember-októberre	160.—	9.91	— 0.03
Rozs május-juniusra	133.75	8.29	— 0.01
— szeptember-októberre	138.75	8.60	+ 0.03
Zab május-juniusra	128.50	7.96	—.—
— junius-juliusra	128.75	7.97	— 0.01
Olaj május-juniusra	44.50	27.57	+ 0.54
— szeptember-októberre	45.60	28.25	— 0.07
Szesz május-juniusra	39.—	24.16	+ 0.29
— augusztus-szeptemberre	40.80	25.27	+ 0.19
STETTIN.			
Buza május-juniusra	147 —	9.10	— 0.05
— szeptember-októberre	163.—	10.10	+ 0.02
Rozs május-juniusra	131.—	8.12	— 0.01
— szeptember-októberre	136.—	8.43	— 0.01
Olaj május-juniusra	44.—	27.26	+ 0.05
— szeptember-októberre	45.—	27.88	+ 0.05
Szesz kész szállitásra	38.30	23.73	— 0.08
— május-juniusra	38.10	23.54	+ 0.04
— julius-augusztusra	39.30	24.35	— 0.14
— augusztus-szeptemberre	39.90	24.71	— 0.21
Repeze	—.—	—.—	—.—
KÖLN.			
Buza májusra	17.—	10.53	+ 0.01
— juliusra	17.50	10.84	+ 0.02
Rozs májusra	13.30	8.24	— 0.04
— juliusra	13.60	8.43	— 0.04
Olaj kész szállitásra	23.—	28.50	+ 0.54
— májusra	22.90	28.38	+ 0.54
BOROSZLO.			
Buza	16.—	9.91	+ 0.01
Zab	—.—	—.—	—.—
Olaj	36.50	29.61	— 0.15
Rozs	13.90	8.61	+ 0.01
Repeze	—.—	—.—	—.—
Tengeri	13.30	8.23	+ 0.01

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

A vetések állása.

A május 5-től 8-ig tartott fagyos időjárás első benyomása alatt irott és a kereskedelmi miniszteriumhoz beérkezett mult heti jelentések a vetésekben és a növényzeten észlelt károkról — mint az utóbbi napok megfigyeléseiből és jelentéséből kitünik — részben túlzottak voltak. Ama jelentések oda módositandók, hogy az okozott kár gyümölcsökben, sokhelyt szőlőkben, helyenkint a repczében, a korai vetésekben és még a kapás növényekben is jelentékeny, ellenben a buzákban, késői rozsokban s a tavasziakban esett károk, bátran csekélynek mondhatók. Ez ujabb jelentések szerint a buza jónak nevezhető, annak daczára, hogy a hideg időjárás következtében megsárgult, de minthogy az idő melegre fordult s több helyről csapadékot jeleztek, remélhető, hogy a buza továbbra is kedvezően fog fejlődni. — A rozs ott, a hol fejét hányta, sőt a hol, mint p. o. Szilágymegyében, már virágzott, sok kárt szenvedett; szerencsére, hogy az abnormális tavaszi időjárás a sokhelyt fejlődésükben hátramaradt rozsokat a fagykártól megkimélte, azonban ezek is, mint már multkor jeleztük, rosszul telelvén, általában ritkák maradtak. — A repczék, melyeket tavaszszal a fekete hernyó pusztitott, minek következtében sokhelyt ki is szántattak, — s a fagy és dér az országnak különösen déli részében teljes virágzásban találta, bizonyára sok kárt szenvedtek, melynek mérvét azonban most még nem lehet meghatározni. — A tavasziak fejlődésükben visszamaradtak és sárgulni kezdenek, a beállott meleg folytán azonban ezek is javulni fognak. — A kapásnövények közül, és a korán kelt tengeri-, bab- és burgonya-vetések sok helyt kivesztek, minek következtében azok ujabbi vetése vált szükségessé. A kerti növények az egész országban szintén nagy kárt szenvedtek. Gyümölcsben általában a fagy által okozott kár jelentékeny, sok helyen a kilátásban volt termés tönkre lett téve. A szőlők, Dunántul kivételével, a hol ugyanis a nemesebb szőlő-vidékek ezuttal, ugy látszik meg lettek kimélve, az egész országban kisebb-nagyobb mértékben kárt szenvedtek, mely különösen a Hegyalján és Arad vidékén kiváló jelentőségü. A házi állatok egészségügyi állapota általában kedvezőnek mondható.

P.-Pél, máj. 10. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az e hó 7-iki dér gyenge fagygyal a vetésekben semmi kárt sem okozott, annál többet ártott a hat napon át tartott hideg, nedves szél, mely a buzákat megritkitotta és sok helyen megsárgitotta, az árpa általán megsárgult, a rozsok, a melyek amugy is vissza voltak a fejlődésben, a fagy által nem szenvedtek, csak igen ritkák és kicsinyek, a zab igen szép, a repcze javában virágzik.

NAPIREND: Május 13-án.

Naptár: Csütörtök. — Róm. kath.: Szervácz püspök. — Prot: Szervácz. — Görög-orosz: (május 1.) — Zsidó: (ijar 9.) — Nap kél 4 ó. 27 p., nyug. 7 ó. 26 p. — Hold kél 2 ó 5 p. d. u., nyug. 2 ó. 13 p. reggel.
Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.
Tavaszi lóversenyek hatodik napja d. u. 3 órakor (külső-kerepesi-ut, uj lóversenytér.)
A tudomány-egyetem ujjáalakitásának évforduló ünnepélye d. e 10 órakor.
A Szent-István-társulat választmányi ülése d. u. 4 ó.
A főváros folytatólagos közgyülése d. u. 4. órakor (uj városház.)
Gépkezelők és fütők vizsgája d. e. 10 órakor az állami középipartanodában.
Munkácsy: «**Mozart végperczei**» a müesarnokban (Andrássy-ut 69.) d. e. 9-től d. u. 6-ig. Belépti dij 50 kr.
Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkint délelőtt 10—11½ óra között.
Nemzeti muzeum: term. és néprajzitár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Iparművészeti muzeum az Andrássy-uton d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12, d. u. 2—4 óráig.
Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton d e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.
Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 3—7.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr. Délután mutatványok szeliditett oroszlánokkal és kigyókkal.
Margitszigetre hajó indul félóránkint. A szigeten katona- és czigányzene.
Grand Café Restaurant de l'Opera, az operaházzal szemben. Villamos világitás. Az idegenek találkozója.

Kivonat a hiv. lap május 12-ki számából.

Árverések a fővárosban. Brooser Károly 365 frtra becs. ingatl. május 15. (hatvani-utcza 4). Bartalits Imre 3218 frtra becs. ingóságai május 20. (Eszterházy-utcza 12). Schön J. 3213 frtra becs. ingóságai május 13. (kishid-utcza 9). Özvegy Tanay Ödönné 323 forint 50 krra becs. ingóságai május 13. (koronaherczeg-utcza 3). Kessler Johanna 1105 frt 14 krra becs. ingóságai május 17. (Bécsi-utcza 24).

Árverések a vidéken. Reich Ferencz 5150 frtra becs. ingóságai május 18. Szent-Balázs. (Nagy-Kanizsa). Kemerling Gizella 23.564 frtra becs. ingatl. szept. 15. Berczel. (Nyiregyháza). Kirchner Anna 3100 frtra becs. ingatl. augusztus 31. Nyitra. Czelle Leon 2072 forintra becs. ingatl. augusztus 11. Temesvár. Torma György 12.300 frtra becs. ingatl. julius 19. Székesfehérvár. Misselbacher Henrik 9071 forintra becs. ingatl. október 4. Segesvár. Kolonics István 115 frtra becs. ingatl. május 24. K.-Vásárhely. Schmidt Rozália 2277 frtra becs. ingatl. augusztus 5. Szt-Gotthárd. Bazil Koits et Bruder Nachfolger 13.524 frt 50 krra becs. ingóságai május 24. Kubin. Jóhn Józsefné 4744 frtra becs. ingatl. augusztus 13. Kecskemét. Mikovits Szofia 7596 frtra becs. ingatl. augusztus 8. Ó-Becse. Czékmány Sarolta 1740 frtra becs. ingatl. május 29. Gyöngyös. Kesztenbaum Samu 1742 frtra becs. ingatl. augusztus 6. Beregszász. Király Imre 400 frtra becs. ingatl. junius 16. Uri. (Pestvidéki kir. trvszék). Reich Ferencz 5065 frtra becs. ingóságai május 18. Füzvölgy. (Nagy-Kanizsa). Palkó János 656 frt 66 krra becs. ingóságai május 26. N.-Káta. Stojanov Konstantin 750 frt 80 krra becs. ingatl. május 27. Kaláz. (Pestvidéki kir. trvszék). Jablonczay Kálmán 670 frtra becs. ingóságai május 17. F.-Gyarmat. (Szeghalom). Zatkovics Alajos 1589 frtra becs. ingóságai május 22. Nagy-Tapolcsány. Gellner és Keltermann 6780 frt 39 krra becs. ingóságai május 24. Szász-Régen. (Marosvásárhely). Fux Chaim 3355 frtra becs. ingatl. május 31. M.-Sziget. Fekete Ferencz 5600 frtra becs. ingatl. junius 25. Szolnok.

Csődmegszüntetések. Latzkó Adolf budapesti lakos ellen.

A kis lottó huzása máj. 12-én.

Prága:	13	49	14	75	35
Lemberg:	65	41	78	51	63
N.-Szeben:	88	27	10	82	57

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Európa szálloda. Br. Waldbott. B. Tolcsva. Nagy B. R.-Szombat. Reichmann H. Bécs. Seherr R. Bécs. Sh obridge S. London. Shoobridge L. H. London. Besse M. Triest. Sess Gy. P.-Vács. Rosenbaum F. Zürich. Schwarcz J. Bécs.

Tigris szálloda. Végső G. Belényes. Herczog J. Csépa. Herczog K. Csépa. Tömöry I. D.-Ványa.

Nemzeti szálloda. Hohenau W. gr. Drezda. Wass C. grófné Kolozsvár. Jósika K. brné Kolozsvár. Dacsó P. Keszihócz. Fiuger K. Beszterczé. Jankovics Gy.-né R.-Almás. Kovách L.-né Kecskemét. Wolfinger L.-né B.-Sámson. Kecskeméti K. Várpalota. Nagy Gy. Adony. Bakonyi B. Tolna. Csernyánszky B. D.-Földvár. Nagy S. A.-Szt-János. Ullmann A. Baranya. Dr. Pann C. Bécs. Eiszler S. Bécs. Hryntschák T. Bécs. Reinhardt K. Bécs. Ullman I. Bécs. Niebauer P. Bécs. Krolupper C. E. Grácz. Grulich M. Brünn. Stillfried F. Olmütz. Payne C. Reichenau. Gottlieb K. Arad. Szemere B. Vaszar. Csányi G. Paks. Bodó L. Monor. Adrievics M. Zengg.

Magyar király szálloda. Milics N. Glina. Gerlics Gy. Verpolje. Bartsch H. Vasső. Milauer J. Grácz. Plavsic N. Eszék. Zsivkó M. Titel. Wiener A. Marburg. Sontag H. Berlin. Wagner H. Brassó. Pick M. Irega.

London szálloda. Engl A. Szeged. Kottinsky K. Prága. Fokits V. Linz. Heida J. F.-Templom.

M. Államvasut-szálloda. Krenosz R. Szolnok. Hillebrandt L. Bécs. Apollon P. Bécs. Pollinger B. Bécs. Urban V. Debreczen. Szabó L. Komárom. Horváth Gy. Zombor. Eibel T. Miskolcz.

Aranysas szálloda. Szeleczky P. V.-Hunyad. Gombos L. Zenta. Kalmár A.-né Zenta. Harthy Gy.-né Zenta. Szekeres L.-né Debreczen. Petrovszky I. B-Csaba. Korbely M. Esztergom. Vámosy E. Munkács. Bagotay I. N.-Tapolcsán. Gerenday G. Lugos.

Széchenyi szálloda. Záhn F. Pécs. Szüts F. Szeged. Rosenfeld M. Bécs. Kapp T. Palánka. Töffer K. Palánka. Roth F. Bécs. Graf P. Bécs. Ádám S. Fiume.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz. Gr. Pálfy V. Stübing. Gr. Elz J. Vukovár. Br. Puteani G. Szigliget. Br. Vay D. Pozsony. Goszony K. Paczona. Piteairu K. Bécs. Schrader E. Bécs. Schrader P. Bécs. Glücksthal Zs. Reichenberg. Bariaktarovits P. Zimony.

Vadászkürt szálloda. Succovaty F. Bécs. Thomka V. Gyöngyös. Litscher K. Triest. Hertelendy F. Tornaj. Skublics Gy. Dörögh. Metianu T. Arad. Kovács T. Obrovácz. Cserepes F. Vinga. Szlavik K. Bécs. Planer L. Bécs. Antunovits P. Zimony.

Fehér hattyu szálloda. Guthán I. Debreczen. Kaufmann L. N.-Károly. Draskovics I. Kalocsa. Hacker L. Sopron. Flosch A. Miskolcz.

Hungária szálloda. Gr. Khuen A. Nustár. Ujfalussy M. Szatmár. Beaudais A. Bourges. Bourgeois S. Páris. Lubin E. Bourges. Szirmay P. Udna. Balogh K. Füs. Kockes D. Athén. Csernell L. Szatmár. Dr. Milko I. Szabadka. Hübel F. B.-Kamnitz. Abeles Gy. Bécs. Grünhut T. Bécs. Wessel Gy. Bécs. Bernhardt A. Hamburg. Michaelis M. Páris. Küsebier L. Drezda. Pollák K. Brünn. Fischer K. Bukarest. Schwal A. Páris. Moritz H. Werdohl. Müller J. N.-Sz.-Miklós. Löwő L. B.-Csaba.

Erzsébet szálloda. Koller Ö. Kassa. Dr. Koszorus T. M.-Telegd. Pokornyi G. Lemberg. Papp G. Páris. Weber I. Budapest. Tuschka A. Bécs. Kazinczy L. Szeged.

Holzwarth-Frohner száll. Andrényi A. Arad. Bayer Gy. N.-Sz.-Miklós. Sterger M.-né Pozsony. Sakrawa A. Pozsony. Pollak I. Bécs. Rosenfeld B. Bécs. Gassner A.-né Bécs. Pilpel J. Bécs. Reich B. Bécs. Bánffy L. Bécs. Hirsch M. Bécs. Parlaghi K. Bécs. Stakerth K. Bécs. Klein L. B.-Sz.-Kereszt.

Schmidt-Orient szálloda. Szondy D. K.-Sz.-Miklós. Horváth J. N.-Ladány. Bogdán K. Krain. Kobal J. Gurkfeld. Unghváry J.-né Sirák. Bonetti F. Nagyvárad. Schwartz M. Miskolcz. Duldner L. Pécs. Krickner J. Belgrád. Andrée V. Kronstadt. Meisner J. Bécs. Mandl H. Bécs.

Pannonia szálloda. Tollé A. Nyék. Negro A. Selyp. Berényi Gy. N.-Perkáta. Names I. T.-Sz.-Miklós. Jármy M. Magyard. Bainer O. B.-Gyarmat. Kovács I. Szénás. Nagy S. Szeged. Ferber B. T.-Terebes. Veykov T. Bács. Dimitrevits Bács. Dr. Lang I. Apatin. Bernatsky E. Jászapáti. Kohn S. J. Ladány. Sal I. B.-Gyula. Heincz T.-né Arad. Domboritsné Apatin. Zemlényi-né Arad. Lövi A.-né Dégh.

Walter Fehérló szálloda. Dr. Klaszner A. Bécs. Schmidt F. Szászrégen. Molzer K. Szászrégen. Skrobay J. Pécs. Grigoriecs P. D.-Szt-Iván. Bojavics A. Belgrád. Tafner A. Bécs. Mözler I. Antverpen. Dzojtzl A. Majland. Klausz I. Bécs. Hermann I. Léva. Hermann J. Zólyom. Schvarty A. Pozsony. Horváth J. Debreczen.

Két korona szálloda. Radineczkö M. Hartyán. Szász K. Dömsöd. Bernt B. Veszprém. Molnár J. Kecskemét. Péterfy M. Arad. Mautner S. Szentes. Strausz M. Bécs. Oldal H. Báziás. Goldberger E. Mitrovicza. Strasser S. Dabas. Cserna A. Hernád. Horváth B. Szeged. Láng L. Prága. Hermann Pozsony. Kovács F. Teplicz.

Elhaltak névsora 1886. máj. 11-én.

Csucsmányi J. 66 é. nyug. r. biztos II. hattyu u. 15. tüdőlob.
Svets Zs. 28 é. napszámos VIII. Józse u. 8. gümő.
Niedermanner Gy. 47 é. czukrász VII. dohány u. 18. tüdőbaj.
Vacsalek I. 2 é. V. akadémia u. 12. gümőkór.
Kleinberger R. 4 é. VII. Murányi u. 21. vörheny.
Schiller A. 10 é. utról kimerülés.
Löwi L. 5 é. VII. kerepesi-ut 92. vörheny.
Jut J. 2 éj VIII. gümőkór.
Domer J. 2 é. szobrász fia IX. mester u. 22. hörghurut.
Gubics Faller S. 44 é. hivatalnok neje IX. Lónyai u. 26. kimerülés.
Krajcsovits S. 20 é. hivatalnok fia X. tüdőbaj.
Pappka R. 8 é. kocsis leánya X. tüdővész.
Maguth A. 31 é. szatócs III. n.-korona u. 6. elvérzés.
Ferschl J. 49 é. szőlős III. kecske u. 22. vizkór.
Haflinger K. 26 é. fuvaros özvegye I. aggaszály.
Szinger J. 2 é. VII. hársfa u. 40 hörglob.
Sveighoffer J. 26 é. könyomdász VII. rákos u. 6. májbaj.
Fischer F. 65 é. kádár VIII. kis-homok u. 3. tüdővész.
Novák J. 26 é. napszámos utról, kimerülés.
Kopányi N. M. 44 é. kőmüves neje VII. Rombach u. 11. tüdővész.
Zsenkós A. 37 é. cseléd VI. Szondy u. 32. mérgezés.
Behalka Zs. 42 é. napszámosnő lakástalan, tüdővész.
Barvik H. 14 é. czipész inas VII. dob u. 25. szivbaj.
Stenger A. 9 é. tanuló VI. próféta u. 6. himlő.
Weichtelberg R. 7 é. VII. csömöri u. 51. himlő.
Sztrniszkó M. 25 é. napszámos VI. István-tér 8. hagymáz.
Miklós J. 36 é. napszámos VIII. kárpát u. 13. zuzódás.

NYILT-TÉR.

ADJON VASAT GYERMEKÉNEK mondá az orvos egytőle tanácsot kérő anyának, kinek leánya sápkórban és vérszegénységben szenvedett. De mily vaskészitményt adják gyermekemnek? Kérdé az anya; BRAVAIS vasat felelt az orvos, mert ezen készitményben a vas oly alakban van, mely legjobban megközeliti a vér vasiartalmának alakját s ép azért minden más vaskészitményt felülmul hatásában.
Ára egy üvegnek: 2 frt. 50 fél üvegnek: 1 frt. 50 kr.
Raktárak: Budapest: Török J. Király utcza 12.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapesten (Budán.)

Idény május 1-től szeptember 30-ig.

A gyógyhely forrásai ajánlhatók: a belek bántalmainál, alhasi és általános vérbőségnél, májbajoknál, aranyérnél, tulságos elhizásnál, köszvénynél és női bajoknál. Rendelő orvos **dr. BRUCK J.** (vigadó-tér 1. sz.)

Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.

Pontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 órától kezdve

Állomási hely: *Ferencz-Józseftér, a régi Lloyd-épület közelében.*

1510 Tulajdonos: **Mattoni Henrik.**

ARANY ÉREM.
Nemzetközi gyógyszerészeti kiállitás Bécs 1883.

Csak jeles csokoládénk huzamosb időn át való használata elégitheti ki a fogyasztót. — Raktárak a finomabb füszerkereskedésekben. 1658

Minden sportsmannak nélkülözhetlen!

a lóversenyszabályzat kivonatát és az 1886-ki lóversenynevezéseket tartalmazó

KÉPES
SPORTNAPTÁR

a vadászat, lovaglás, kocsi-sport, galamb-lövészet, ebsport, vitorlázás, evezés, athletika, torna, velocipédezés, korcsolyázás, halászat stb. kedvelői számára

az 1886-ik évre.

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ ÉS KÁLMÁN

a «Hercules» szerkesztői.

Kivonat a tartalomjegyzékből:

Kivonat a lóverseny-szabályból. — A vadak tilalma és vadászati ideje (táblázati kimutatás). — Hogy nyerte meg Warwar a Derbydijat? Irta **Balázs Sándor.** — Versenylóidomitás. Irta **Soproni.** — A csónakázás Magyarországon. Irta **Fülöp Kálmán.** — A circusok befolyása a lótenyésztésre. — Horgászat. Irta **Porzsolt Lajos.** — Versenyterek berendezése. Irta **Nagy Gyula.** — A galamblövészet védelme. Irta gróf **Esterházy Mihály.** — Az én felfordulásom. (Vitorlás kaland a Balatonon.) Irta **Mihálkovics Tivadar.** — Három angol labdajáték. (Cricket, Foot-ball, Bassebal.) Irta **Szokolay Kornél.** — Velocipédezésünk. Irta **Igali Svetozár.** — Az ember a vizben. Irta **Swanda Gusztáv.** — A tornázásról. Irta **Porzsolt Lajos.** — Agarászat és falkavadászat **Kolarits Jenőtől.** — Kétéves lovak versenye. — Vizslaversenyek. — Halászat villanyvilágitással. — A lövésben duplázás. — Csikó-nevelés. — Verseny-horgászat. — Négy angolmértföld 19 p. 39⁴/₅ mp. alatt. — A magyarországi athleta-, csónakász-, korcsolya-, sport-, velocipéd- és torna-egyletek jegyzéke. — Győztesek 1885-ben. — Lóverseny-nevezések 1886-ra. — Budapesti ügetőversenyek 1885. — Lóverseny-eredmények 1885-ben. — Galamblövészek.

Ára diszes vászonkötésben 1 frt 50 kr.

Kapható minden könyvkereskedésben és a «Pallas» irodalmi részvénytársaság kiadóhivatalában Budapest, Kecskeméti-utcza 6.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 110. Havi b. 12.

Budapest, május 13-án.

Az arany ember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képben. Irta Jókai Mór.

Személyek:

Timár Mihály	Szacsvay
Trikálisz E.	Egressy
Timea	Fái Sz.
Teréza	Jászay M.
Noémi	P. Márkus E.
Brazovics A.	Szigeti I.
Zsófia	Szathmáryné
Athália	K. Hegyesi M.
Kadisa	Kőrösmezei
Fabula János	Pintér
Krisztyán T.	Náday
Granicsár tiszt	Mészáros
1-ső csempész	Latabár
2-ik »	Faludi
Galambos	Abonyi

Kezdete 7 órakor.

Holnap, május 14-én. Bérletfolyamban: *Őszi napsugár. A végrehajtó. Egyetlen leány.*

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bérlet 6. sz.

Budapest, május 13-án.

Mierzwinsky László ur, cs. kir. és porosz kir. kamaraénekes utolsó vendégjátékául.

Tell Vilmos.

Opera 4 felv. Irta Jouy és Bis. Zenéjét szerzette Rossini. Francziából ford. Nádaskay L.

Személyek:

Gessler	Tallián
Mathild	Maleckyné
Tell Vilmos	Bignio
Hedvig	C. Saxlehner E.
Gemmy	Kordin M.
Walter	Kőszeghy
Melchthal	Ney
Arnold	Mierzwinsky
Rudolf	Dalnoki
Leuthold	Fektér
Halász	Pauli

Kezdete 7 órakor.

Holnap, május 14-én.

Az operaház sárva.

NÉP-SZINHÁZ.

Budapest, május 13-án.

A czigánybáró.

Nagy operette 3 felvonásban. Jókai után irta: Schnitzer Ignácz. Németből forditották Gerő Károly és Radó Antal. Zenéjét szerzette Strauss J.

Személyek:

Zsupán K.	Németh
Arzéna	Ligeti I.
Mirebella	M. Csatai Zs.
Ottokár	Szabó
Carneró gr.	Szilágyi
Barinkay S.	Pálmai I.
Czipra	Margó C.
Szaffi	F. Hegyi A.
Gábor diák	Gergely
Minna	Arányi B.
Pali	Ujvári
Józsi	V. Kovács
Ferkó	Erődi
Mihály	Izsó
Jancsi	Fodor
Bécs v. polg. m.	Halász
Egy hirnök	Imrei
Irma	Vasváriné
Tercsi	Berènyi G.
Aranka	Ágostoni B.
Katicza	Galambos B.

Kezdete ½8 órakor.

Holnap, május 14-én. **Blaha Luiza** asszony mint vendég.

Az utolsó kenet.

SZINHÁZI JEGYEK a m. kir. opera-, nemzeti- és népszinházhoz IV. ker. **Koronaherczeg-utcza 8. szám** alatt a (Harisch-bazárban) kaphatók és előjegyezhetők.

ERLESBEK NÉPKERTJE

VII. kerület, külső dob-utcza 10. szám alatt.

Ma csütörtök nagy katona hangverseny a cs. kir. 84. gyalogezred Stubenrauch báró zenekara **Stern J.** karmester ur személyes vezetése alatt. Holnap pénteken **nagy ozithera hangverseny** Fahrer testvérektől. Hangversenyekre és lakodalmakra a helyiségek rendelkezésére állanak, és egy teriték árát 1 frt 50 krtól feljebb számitok. Tisztelettel

Szabad bemenet. 1690 **Erlesbek A.**

VIZÁLLÁS 1886. május 12.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.80	—	apadó	M.-Sziget	0.76	—	apadó
Komárom	1.52	—	apadó	V.-Namény	2.07	—	apadó
Budapest	1.74	—	apadó	Tokaj	1.98	—	apadó
Mohács	2.70	—	apadó	Szeged	3 73	—	áradó
Vukovár	—	—	—	Szolnok	2.80	—	apadó
Ujvidék	3.77	—	apadó	**Bodrog**			
Pancsova	3.92	—	áradó	Sárospatak	0.96	—	áradó
Orsova	4.20	—	változatl.	**Szamos**			
Vág				Szatmár	1.08	—	apadó
Komárom	1.69	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.66	—	áradó
Barcs	0.96	—	apadó	Gyoma	2.65	—	áradó
Eszék	1.80	—	apadó	**Maros**			
Száva				Arad	0.40	—	apadó
Sziszek	1.28	—	apadó	**Béga**			
Mitrovicza	5.10	—	apadó	Temesvár	0.92	—	áradó

IDŐJÁRÁS május 12. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (752—754) a kontinens északkeleti, a nagy légnyomás (761—762) annak délnyugoti részében van. Az idő Közép-Európában változó felhőzetü, meleg, helyenkint esővel.

Hazánkban: Délnyugotias, részben délkeleties mérsékelt szelek mellett, a meleg többnyire még nagyobb lett, a légnyomás keveset változott. Az idő változó felhőzetü, közben napos, számos helyi esőkkel, melyek itt-ott nagy mennyiségben voltak, zivatarral Aradon, Budapesten, Temesvártt és Szolnokon, ez utóbbi helyen jégesővel.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Napos, felhős-borussal váltakozó, meleg időt várhatni, helyenkint esővel, itt-ott égiháboruval.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje (1—12)		A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	59.0	D	3	+ 13.6	⩽3	◔
Beszterce	59.5	NY	1	+ 10.0	3	◑
Besztercebánya	56.6	◎		+ 10.2	—	●
Budapest	56.9	◎		+ 13.9	⩽3	●
Csáktornya	57.0	DNY	1	+ 10.8	—	◔
Debreczen	56.4	ENY	1	+ 13.2	95	●
Eger	58.0	DNY	1	+ 11.8	2	●
Eszék	—	—		—	—	—
Fiume	59.1	K	2	+ 13.6	—	◔
Késmárk	57.6	◎		+ 8.4	—	●
Keszthely	55.0	DNY	2	+ 12.6	5	◑
Kolozsvár	57.9	K	1	+ 10.8	2	●
Magyar-Óvár	56.0	ENY	1	+ 12.8	—	≡
Mármaros-Sziget	57.8	DK	2	+ 11.8	5	◑
Nagy-Enyed	58.0	NY	1	+ 11.0	17	●
Nagy-Szeben	57.5	D	1	+ 8.1	13	●
Nagyvárad	—	D	4	+ 12.0	43	●
Orsova	58.8	DNY	2	+ 14.6	—	●
Pancsova	58.7	DNY	1	+ 15.6	—	●
Selmeczbánya	57.1	DK	1	+ 11.6	—	●
Sopron	—	NY	3	+ 13.0	13	●
Szatmár-Németi	57.8	DK	2	+ 12.0	13	●
Szeged	57.3	DNY	1	+ 14.3	—	◑
Szepsi-Szt-György	58.5	NY	1	+ 8.0	2	●
Szolnok	57.2	K	1	+ 17.0	48	◔
Temesvár	59.5	NY	2	+ 15.0	21	●
Trencsén	54.7	D	2	+ 13.2	—	●
Ungvár	56.6	DK	2	+ 13.3	—	●
Zágráb	58.4	DNY	1	+ 11.7	—	○
Bécs	57.7	DNY	1	+ 13.6	—	◑
Bregenz	59.1	D	1	+ 11.5	19	●
Lesina	59.6	K	3	+ 15.2	—	●
Pola	—	—		—	—	—
Prága	57.5	D	1	+ 9.1	1	≡

Jelek magyarázata: ◎= szélcsend, ○= tiszta, derült, ◔= ¼ felhős, ◑= ½ felhős, ◕= ¾ felhős, ●= borult, esső, ✳= hó, ▲= jégeső, ≡= köd, ∞=gőz, ⩽= zivatar, villám, (n)= csapadék mm.-ben.

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés április 16-iki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései április 12.

Faj		Irányzat	Minős. súly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. súly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza								
bánsági	ó	lanyha	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		»	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
»		»	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
»		»	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki		»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		»	76	8.10	8.20	77	8.15	8.25
»		»	78	8.25	8.35	79	8.35	8.45
»		»	80	8.45	8.50	81	—.—	—.—
pestvidéki		»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		»	76	8.—	8.10	77	8.05	8.15
»		»	78	8.15	8.25	79	8.25	8.35
»		»	80	8.35	8.40	81	—.—	—.—
fejérmegyei		»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		»	76	8.10	8.20	77	8.15	8.25
»		»	78	8.25	8.35	79	8.35	8.45
»		»	80	8.45	8.50	81	—.—	—.—
bácskai		»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		»	76	8.10	8.20	77	8.15	8.25
»		»	78	8.25	8.35	79	8.35	8.45
»		»	80	8.45	8.50	81	—.—	—.—
magyar északvidéki		»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		»	76	7.65	7.70	77	7.75	7.80
»		»	78	7.85	7.90	79	7.95	8.—
»		»	80	8.05	8.10	81	—.—	—.—

Gabona ó vagy új		Irányzat	Faj	Minőségi súly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
rozs	ó	csendes	—	70—72	6.25	6.—
árpa		csendes	takarmány	60—62	5.20	5.—
»		—	égetni való	62—64	5.90	6.—
»		—	sörfőzdei	64—66	6.90	8.—
zab		csendes	—	39—41	6.45	6.—
tengeri	új	lanyha	bánsági	75	5.40	5.—
»		lanyha	másnemü	73	5.30	5.—
köles		—	—	—	—.—	—.—
káposzta-repcze	ó	—	—	nélkül	5.30	5.—
bánsági repcze	új	—	—	—	—.—	—.—

Szokvány gabona határidőre	Irányzat		100 kg ára pénz	100 kg ára áru
buza	lanyha	tavaszra	8.04	8.—
»	»	őszre	5.39	5.—
tengeri	»	május-jun.		
zab	»	tavaszra	6.09	6.—
káp. repcze	»	őszre aug.-szept.	10⁶/₈.—	10.⁷/₈

Különféle termények	Irányzat	Faj	100 kilogramm ára Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	luczerna magyar	40.48	42.50
»	»	franczia	—.—	—.—
»	»	olasz	50.54	52.56
»	»	vörös	40.46	42.48
Repczeolaj	»	nyers azonnali szállit.	—.—	—.—
»	»	finomitott	28.—	29.—
»	»	őszi, kétszer finomitott	—.—	—.—
Lenmagolaj	»		—.—	—.—
Olajpogácsa	»	repcze	4.70	4.80
Disznózsir	»	pesti	50.—	50.50
»	»	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	változó	m. Ia. légensz. áru m. sz.	41.—	41.50
»	»	városi légensz.	42.50	43.—
»	»	füstölt	48.—	49.—
Faggyú	lanyha	olvasztott	30.—	31.—
Szilva	»	bozsniai hordóban 1885.	—.—	—.—
»	»	» zsákokban	—.—	11.60
»	»	szerbiai, hordóban	—.—	—.—
»	»	szerbiai, zsákokban	—.—	11.25
Határidő				
Szilva	lanyha	bozsniai, h. okt.—nov.	—.—	—.—
»	»	zsákokban »	13.⁷/₈	14.25
»	»	szerbiai hordó »	—.—	—.—
»	»	» zsákb. »	13.25	13.50
Szilva-iz	csendes	szlavoniai új	14.50	15.—
»	»	bánsági új	14.—	14.50
Határidő				
Szilva-iz	szilárd	szlavoniai szept.—okt.	16.50	17.—
»	»	bánsági	15.50	16.—
Dió	—	magyar min. szerint	—.—	—.—
»	—	szlavoniai	—.—	—.—
Gubacs	—	magyar Ia.	—.—	—.—
»	—	szerbiai	—.—	—.—
Borkő term.	—	bozsniai	—.—	—.—
»	—	fehér Ia.	—.—	—.—
»	—	fehér IIa.	—.—	—.—
»	—	vörös	—.—	—.—
Méz	lanyha	nyers	—.—	—.—
»	»	sárga, csurgutott	22.—	23.—
»	»	világos szinü	23.—	24.—
Viaszk	szilárd	rozsnyói	134.—	136.—
»	»	szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	kellem.	szesz	23.25	23.75
»	»	szesz-élesztő	26.25	26.75

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magyar aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	103 80	104.10
Magyar aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	95.05	95.35
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	152 50	153.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	152.75	153.25
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	100.25	100.75
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	128.—	—.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	117.25	117.75
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		118.75	119.25
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		118.50	119.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	125.—	125.50
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	105.—	105.75
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	105.—	105.75
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	105.—	105.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	105.—	105.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	105.—	105.50
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	105.—	105.50
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	98.—	99.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	99.75	100.25
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)	5%	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4²/₁₀%	85 10	85.40
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4²/₁₀%	85 10	85.40

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
	Egyes. államad. ez. kam. jan.—jul.		4²/₁₀%	85.30	85.60
	Egyes. államad. ez. kam. apr.—okt.		4²/₁₀%	85.30	85.60
	Osztrák aranyjáradék adómentes		4%	114 60	115.10
	Osztrák papirjáradék adómentes		5%	101.50	102.—
	Osztr. államad., kisors. 1854. 250 frt p.p.		4%	129.50	130.50
	Osztr. államad., kisors. 1860. 500 frt o.é.		5%	138.25	139.25
	Osztr. államad., kisors 1860. 100 frt o.é.		5%	140.—	141.—
	Osztr. államad., kisors. 1864. 100 frt o.é.			170.50	171.50
	Osztr. államad., kisors. 1864. 50 frt o.é.			170.50	171.50
	A temes-bégavölgyi vizszab. társulat		5%	100 50	101.50
	Pest város kölcsöne 1870-ből adómts		6%	106.—	106.50
	Pest város kölcsöne 1871-ből adómts.		6%	109.75	110.—
	Budapest főváros 1880-iki kölcs. adóm		5%	101.50	102.—
	Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank		3%	31 50	32.—
	Bécs város nyeremény-kölcs. 1874-ből			123.50	124.—
	RÉSZVÉNYEK. a) Bankok.				
6.—	Angol-osztrák bank	120		—.—	—.—
7.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100		92.—	92.50
	Horvát leszámitoló bank	200		—.—	—.—
19.—	Magyar általános hitelbank	200		288.—	288.50
30 frc.	Magyar jelzálog-hitelbank	200		—.—	—.—
15 frc.	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100		122.—	123.—
6.—	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100		89.75	90.—
	Magyar országos bank r. társ.	200		—.—	—.—
13.50	Osztrák hitelintézet	160		282.—	282 20
38.70	Osztrák-magyar bank	600		877.—	882.—
9.—	I. Magyar iparbank	150		148.—	149.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500		595.—	595.50
	Sziszeki hitelbank	100		—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank	100		—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.				
12.—	Bécsi biztositó társaság	200		203.—	204.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200		201.—	203.—
166.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000		3000.—	3010.—
4.—	Foncière pesti biztositó intézet	100		70.—	71.—
12.—	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.		195.—	198.—
55.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300		800.—	810.—
	c) Gőzmalmok.				
40.—	Concordia gőzmalom	500		518.—	520.—
90.—	Első budapesti	500		1175.—	1180.—
20.—	Erzsébet-malom	200		250.—	252.—
40.—	Hengermalom	500		610.—	615.—
25.—	Lujza-malom	160		297.—	300.—
30.—	Molnárok és sütők	200		405.—	410.—
—.—	Pannonia	1000		—.—	895.—
—.—	Viktória	300		303.—	305.—
	d) Közlekedési vállalatok.				
	«Ádria» m. tengeri haj. r.-t.	200			
	Alföld-fiumei	200		—.—	—.—
	Arad-csanádi vasut	200		192.50	193.—
	Arad-körösvölgyi vasut	100		—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	100		—.—	—.—
	Báttaszék-dombovári	200		—.—	—.—
	Budapest-pécsi vasut r. t.	200		185.—	186.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	200		186.—	187.—
	Déli vasut	100		—.—	—.—
	Északkeleti vasut	200		—.—	—.—
	Erdélyi vasut	200		177.50	178.50
	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200		190.50	191.—
	Kassa-oderbergi vasut	200		—.—	—.—
	Magyar-gácsországi vasut	200		158.50	154.50
	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200		180.—	181.—
	Mármarosi sóvasut r.-t. el. r.	100		173.50	174.—
	Osztrák-magyar államvasut	200		93.50	94.—
	Pécs-barcsi vasut	200		229.—	229.50
	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500		—.—	—.—
	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	100		—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200		—.—	—.—
	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500		253.50	254.50

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	465.—	468.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		265.—	270.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	60	79.—	81.—
28.—	Országos központi	300	460.—	476.—
380.—	Pesti első hazai	1000	6650.—	6700.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	450.—	455.—
4.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	—.—	80.—
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105		
6.—	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	138.—	140.—
	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	76.—	77.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	—.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	215.—	217.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	529.—	532.—
16.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	200	965.—	975.—
65.—	Fiumei I. m. riszhánt. és riszkemény. gy. r.-t.		205.—	206.—
25.—	Ganz és társ., vasönt. és gépgy. szelv. nélk.		—.—	—.—
20.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	768.—	770.—
32.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	370.—	372.—
15.—	Kereskedelmi testület épülete	210	250.—	255.—
9.—	Kőszén- s téglagyár (Drascho)	200	650.—	—.—
	Salgótarjáni kőszénbánya	100	243.—	245.—
15.—	Gőztéglagyár, kőbányai	100	144.—	145.—
7.—	Tégla és mészégető, ujlaki	160	278.—	280.—
	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	200	174.—	175.—
—.—	Rimamurány salgótarjáni vasmű	100	78.—	80.—
50.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	100	83.50	84.—
20.—	Serfőzde első magyar	200	164.—	166.—
—.—	Sertéshizlaló	350	895.—	900.—
9.—	Spodium és csontlisztgyár	200	300.—	305.—
—.—	Szálloda részvény-társaság	200	—.—	—.—
	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	80	108.—	110.—
	Török bir. dohány-egyedárus	100	—.—	—.—
		250 frk	66.50	67.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	100.—	101.—
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	102.25	102.75
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	99.75	100.25
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	128.—	128.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.50	101.90
	Magyar jelzálogbank	5%	101.—	101.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	101 25	101 75
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	100.75	101.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101.75	102.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	4%	98.85	99.15
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.50	103.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	101.—	101.50
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100.—	101.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	101.—	101.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	—.—
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	102.—	102 50
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	103.—	103.50
	Magy. jelzálogbank nyeremény-jegy		14.—	16.—
	Osztr. földh. int. dij kölcsön kötv.	3%	99.50	100.—
	Pesti I. hazai takp. e. kib. kötv.	5%	101 50	102.—

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alföld-fiumei v. u. (v.-eszéki v.)	200	5%	102.25	102.75
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut		5%	100.75	101.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	101.50	102.50
Déli vasut 400/200 márka		4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300	5%	100 50	101.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000	5%	129.—	—.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200	6%	186.50	—.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vaspálya	200	5%	101 50	102.50
Magyar-gácsországi vasp. II. kib.	200	5%	101.—	—.—
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	101.50	102.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000	5%	100.50	101.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	128.—	129.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	100.75	101.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	103.—	104.—
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200	5%	102.75	—.—
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200	5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal) arany		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany		5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib.	400/2000	4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr.		3%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	100	5%	191.75	192.50
Budapesti lánczhid	100	6%	108.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	105.—	—.—
			99.50	100.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			175.50	176.50
Budavárosi sorsjegy			47.50	48.50
Keglevich sorsjegy			23.—	24.—
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet			8 90	9.25
Osztrák vörös kereszt egylet			18.75	14.25
Oszt. földhitel intéz. kötv. nyerem. jegy			—.—	—.—
Pálffy sorsjegy			41.50	42.50
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.92	5.95
Császári királyi arany (körmöczi)			5.83	5.86
Osztrák-magyar forintos arany			10.03	10.05
20 frankos arany			10.03	10.05
20 márka			12.38	12.40
Török arany lira			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			61.95	62.05
Váltók árfolyama (látra)		bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		3%	61.95	62.10
Amsterdam 100 hollandi forintért		2½%	104.80	105.10
Brüsszel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	50 25	50.35
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3½%	50.15	50.25
Zürich 100 frankért		3½%	50.15	50.25
London 10 font sterlingért		2%	126 60	126.95
Szentpétervár 100 rubelért		5%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital.		5%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok	
Magyar 4% aranyjáradék	—.—
» 5% papirjáradék	—.—
» általános hitelbank	288.—
» pénzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	282.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—
Jelzálog nyerem	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott «száll:tásra»	Határidők	Utolsó árkelet pénz	áru	Előfordult kötés legmag.	legalacs.
4% magyar aranyjáradék	május 15.	103.75	103.80	—.—	—.—
5% » papirjáradék	» »	95.05	95.10	—.—	—.—
Magyar hitelbank	» »	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák »	junius 4.	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	—	—.—	—.—		
Déli vasut-részvény	—	—.—			
Leszámitoló-részvény	—				
Jelzálog-hitelbank részvény II. k.					

MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK.

ÖTTEVÉNY

kitérő

megnyitása

az összes forgalom számára.

A budapest-brucki vonal mentén fekvő — és eddig csak a személy- és podgyász-forgalomra berendezett «**Öttevény**» kitérő **f. évi május hó 12-én** az összes forgalom számára megnyittatott.

A **személyszállitó** vonatoknak Öttevény kitérőről való indulási ideje változatlan maradt.

Budapest, 1886. május hó.

Az igazgatóság.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR LLOYD GŐZHAJÓZÁSA TRIESTBEN.

Kivonat a menettervből

érvényes május hó 15—30-ig.

Menetek Fiuméből.

Levante, minden második szerdán (19.) 4 ó. d. u., Görögországba Smyrnáig. Közbeeső kikötők mint Triestből kedden; minden második csütörtökön (27.) 3 óra d. u. Thessaliába Konstantinápolyig; közbeeső kikötők mint Triestből (26.)

Dalmátorsz. vasárnap 1 órakor éjjel. Metkovichon Zara és Spalaton át; szerdán 10 órakor délelőtt Cattaróig közbeeső kikötőkkel; pénteken minden másodikon (21.) 10 órakor délelőtt Anconába Zárán át.

Novatorsz. minden csütörtök 10 óra, d. e. Záráig közbeeső kikötőkkel.

Istria, minden kedden és pénteken 2 óra d. u. Triestig Pólán át.

Menetek Triestből.

Kelet-India és China *Suezi-csatornán át* Hongkongba Brindisin át Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Colombo, Penang és Singapore. továbbá Colombon át Madras- és Calcuttába május 22. 4 órakor délután.

Egyptom, pénteken délben Alexandriába Corfun át (összeköttetés Port-Said és Syriával.

Levante, kedden délután 4 órakor Görögországba Smyrnáig; 18. Fiumén át és 25. Anconán át aztán Brindisi, Corfu, Syra, Piräus és Chios; szerdán, minden másodikon, (26.) 6 órakor d. u., Thessáliába Konstantinápolyig; érintve Fiumét, Corfut, Patrest, Catacolot, Calamatat, Piräust, Volot, Salonichit; szerdán, minden másodikon, (19.) Salonichi és Smyrnába Corfun és Piräuson át; szombaton délután 2 órakor Konstantinápolyba érintve Corfut és Piränst; továbbá Piräuson át Syriába, Candia sziget és Smyrnába, aztán Konstantinápolyon át a fekete tenger kikötőibe; minden második szombaton (22.) Syriába Smyrnán át és (15 és 29.) Thessáliába Piräuson át.

Dalmácziába minden hétfőn, szerdán és szombaton (minden szombaton Spalatón át Metkowichba); minden vasárnapon délután 4 órakor közvetlen Metkovichba.

Istria, Kedden és pénteken reggel 7 órakor Fiuméba Pólán át stb.

Közelebbi felvilágositást ad az üzleti igazgatóság Triestben és a vezér-ügynökség Budapesten, nádor-utcza 7. sz.

A MOLY ELLEN.

ANDEL moly elleni óvszere a legbiztosabb védelmet nyujtja arra, hogy a téli ruhákba, szőrmékbe, butorokba, stb. a rendkivül kártékony, moly be ne fészkelje magát; a leghatásosabb és legcsalhatatlanabb különlegességekből van ugy összeállitva, **miszerint annak biztos hatására teljesen számolhatni.**

Ára üvegenként 25, 35, 50 és 70 kr.

ANDEL J.
tengertuli
ROVARPORA.

Nem tévesztendő össze a közönséges féregporral. — A tengertuli por direkt készitett specialitás s biztos hatásu. Alkalmazása uj szerkezetü s olcsó

féreg-porzó fecskendő 1429

által történik. — Az emlitett por, mondhatni, természetfeletti erővel bir, kiirtja a **poloskát, bolhát, svábbogarat, muszka férget, molyt, legyet és hangyaférget,** egyátalán az egész férgek létét csodálatos gyorsan, biztosan és pedig olykép, hogy a férgekből semminemü maradékot sem hagy vissza. — Ára üvegenként **20, 40, 60, 80 kr. és 1 frt.** Egy darab féregporzó gép ára **48 kr.**

Budapesten TÖRÖK J. gyógyszerésznél, király-utcza 12.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható — az osztr. tartományok számára **Szelinski György** cs. kir. egyetemi könyvárusnál, Bécsben, Stefansplatz 6.

1783

A
KISÉRLETI TERMÉSZETTAN KÉZIKÖNYVE.

A KÖZÉPISKOLÁK FELSŐBB OSZTÁLYAI SZÁMÁRA.

IRTA

RÁTH ARNOLD

GYMN. TANÁR.

268 ábrával. *Ára füzve 2 frt.*

Előfizetési felhivás

az

ORSZÁG-VILÁG

czimü képes hetilapra.

*Az **Ország-Világ** megjelen minden szombaton gazdag tartalommal. Közöl eredeti és forditott **regényeket, beszélyeket, költeményeket,** továbbá **ismeretterjesztő közleményeket a társadalmi élet, tudomány, képzőművészet, műipar** stb. köréből. Ezenkivül **gazdag és változatos rovatokat ád,** melyek a hét legérdekesebb eseményeit foglalják magukban. **Evenkint több száz eredeti képet közöl.***

Előfizetési árak:

Egész évre	10 frt — kr.
Fél évre	5 frt — kr.
Negyed évre	2 frt 50 kr.

Az Egyetértéssel együtt:

Egész évre	28 frt — kr.
Fél évre	14 frt — kr.
Negyed évre	7 frt — kr.
Egy hóra	2 frt 50 kr.

Egy szám ára 20 kr., egy füzet (2 szám) 40 kr. — Kapható a kiadóhivatalban és a legtöbb hirlapárusoknál.

*Előfizethetni postautalványnyal a **kiadóhivatalnál** és minden bel- és külföldi könyvkereskedés, postahivatal és hirlapközvetitő intézet utján.*

***Mutatványszámokkal** kivánatra ingyen és bérmentve szolgál a*

ORSZÁG-VILÁG kiadóhivatala
Budapest, kecskeméti-utcza 6.

MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK.

37609. szám.

Hirdetmény.

A sunja-ujradiskai vasutvonal épitési munkáira legközelebb rövid határidejü pályázat fog kiiratni. Hogy vállalkozók a kiirás és az ajánlatok benyujtása közti rövid idő alatt ajánlataikat megtehessék, felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy a kiépitendő vasutvonalat és az épitkezésre mérvadó körülményeket és viszonyokat a helyszinén már előzetesen tanulmányozzák.

Mi pályázni szándékozókkal azon hozzáadással közöltetik, hogy az Ujgradiskán és Jasse-novatzon tartózkodó m. kir. államvasuti közegek a vonal fekvésére és a próba-gödrökre vonatkozó felvilágositások megadására már utasitva vannak.

Budapesten, 1886. május 12-én.

Az igazgatóság.

Most jelent meg

a PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában, kecskeméti-utcza 6. sz. és ugyanott valamint minden hazai könyvkereskedésben kapható:

A MAGYAR GAZDA HITELE

az orsz. m. gazd. egyesület által

2000 forint dijjal jutalmazott pályamunka.

IRTA

Dr. SCHMIDT JÓZSEF.

Ára 1 frt 60 kr.

A gazdasági hitel kérdése hazánkban immár oly égetővé vált, hogy mindama közegek, melyek hivatvák intézőleg közrehatni közgazdasági ügyeinkben, nemcsak hogy teljes figyelmüket forditották e kérdés felé, hanem egész erővel iparkodnak annak megoldásában cselekvőleg munkálkodni, s minden törekvést, mely erre czéloz, hathatósan istápolni.

Ez inditotta az **orsz. gazd. egyesületet** is arra, hogy nagyösszegü pályadijat tüzzön ki oly munkára, mely a kis és közép birtokos osztály személyes és jelzálog, ugy a bérlő osztály hitelviszonyait, valamint azon módokat ismertesse, melyekkel e viszonyokon javitani lehetne.

A pályadijat a fenti munka nyerte el, mint olyan, mely tartózkodva meddő rekriminácziótól, arra fekteti inkább a fősulyt, hogy éles világitásba helyezze a jelen viszonyokat; a gazda-osztály igényeit; kinek, mikor és miért van szüksége hitelre; hol keresi, hol és hogyan kapja azt; milyen a hitelforrások helyzete, anyagi képessége, minő üzletkörük stb., stb.

Ezek alapján áttér ama módok és eszközök fejtegetésére, a melyekkel viszonyainkon segiteni lehet és kell. Kimeritően ismerteti a hitelszövetkezeteket és alapos javaslatokat tesz ilyenek szervezése iránt. Tárgyalja a személyes és jelzálogi hitelt, és végre foglalkozik a váltóval és annak befolyásával, melyet gazdaközönségünk anyagi helyzetére gyakorol.

Egyszóval a munka megérdemli, hogy mindazok, kik közgazdasági viszonyainkkal közelebbről foglalkoznak, elolvassák; de olvassa minden gondolkodó gazda is, mert csak ugy termi meg üdvös gyümölcseit, ha az abban letett eszmék és javaslatok országszerte válnak közismeretűekké.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szam közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Mindent kaphatsz, amit kivánsz, «M.» levele a póstán poste-restante. Kassa. 5996

Rezsőm. Miért marad el tudositásod? Nem gondolod, mily sok bánatot okozol vele? nincsen egy percz, mely nyugtot ad. Várom mindjárt tudósitásod, csokol: 5993 Vilmád.

Eladás.

Nyakkendők

12 darab egész selyemből, tetszés szerint minden szinben és alakban választva 2 frt 40 kr. 6 drb ugyanaz 1 frt 32 kr. füzölt, valódi halcsont 2 frt. Vidéki megrendeléseket kérem Schwarz A. nyakkendő- és füző gyárához VI., Nagymező-utcza 14, intézni. Képes árjegyzékek bérmentve megküldetnek. 1681

Butorvásárlóknak!

Van szerencsénk a t. cz. közönség szives tudomására hozni, hogy **Beck** és **Blau** czég alatt **Andrássy-ut 28.** gazdagon felszerelt **butor-üzletet** nyitottunk. Abban a helyzetben, hogy t. vevőinknek ugy **legjobb,** mint a **legszilárdabb butorokat nagyon olcsó** árakon adhatunk, gyakori látogatást kérünk. 1819

Mltgs. gr. Wenckheim Károly ur mágori uradalmában, **tiszta magyar fajta** mező-hegyesi bikától származott tenyésztésre alkalmas **24** drb 3 éves **üsző** van **eladó.** Puszta-Mágor, u. p. Szeghalom. 1778 Az urad. intézőség.

Eladó telek. Az Andrássy-ut közelében egy 280 négyszögöl területü nyaraló-telek szabadkézből eladó. Bőv. a kiadóhivatalban. 5969

Eladás. A Budapest IV. ker. zöldfa-u. 34. és 36. számu telkeken levő **épületek** és azok anyagai, épitkezés következtében eladók. Értekezhetni zöldfa-utcza 31. sz. alatt földszint 1. ajtó. 5985

Egy élénk városban egy csinosan berendezett, jó forgalmu **hentes üzlet** mely a kolbász gyártás ék mészáros üzlet folytatására különösen alkalmas, kedvező feltételek mellett **eladó.** Czim a kiadóhivatalban. 5981

A butorvásárlók érdekében bátor vagyok a t. cz. közönség figyelmét az általam ujonnan berendezett **első budapesti asztalosmesterek** butorcsarnokára, valamint **gazdagon felszerelt raktáramra kárpitozott ülő-butorokban (saját gyártmány)** felhivni. Mindenkinek meg van adva az alkalom szükségletét **közvetlenül az asztalostól,** kivánatra **egyenesen a különböző műhelyekből eredeti előállitási árakon** megszerezni ott, hol nehány száz háló-, étkező-, iró-, uri- és előszobára való butor (magyar styl) mindig készletben van.

ROSENFELD ADOLF, kárpitos és diszitő és a budapesti elsörendü asztalosmesterek minta butortelepének képviselője. Budapest, akadémia-utcza 1. sz. István főherczeg-szálloda. 1699

Elegáns uri- és gyermek-öltönyök,

legjobb, legdivatosabb szövetekből, jól elkészitve, csodás olcsón

csakis a 20 év óta legjobb hirnévnek örvendő

Pressburger Vilmos czégnél

Budapest, király-utcza 26.

Felöltők	10 frttól	20	frtig,
öltönyök	12	« 24	«
Sacco	6	« 15	«
nadrág	4	« 10	«
fiu öltönyök	8	« 15	«
fiu felöltők	6	« 10	«
gyermeköltönyök	3	« 8	«

Megrendelések mérték után finoman kiállitva.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 1242

Posztó- és gyapjuáruk nagy választékban gyári árak mellett.

Egy 9 hónapos dogge (him) szépen jelezve, lakviszonyok miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5994

Alkalmazást keres

Egy intelligens vaskereskedő-segéd, ki 8 évi praxissal bir, a magyar és német nyelvben, valamint a könyvvitelben is jártas, és jelenleg egy helybeli nagy kereskedésben alkalmazva van, ezen állását változtatni óhajtja. Bőv. a kiadóhivatalban. 7112

Egy intelligens fiatal ember, kinek irodalmi müveltsége van s kitünően fogalmaz, tornatanári oklevele van és a sport minden ágában jártas, valamely titkári vagy nevelői alkalmazást keres. Elfogad ezenkivül bármely irodai munkát. Feltételei szerények. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 6109

Egy fiatal ember, ki a magyar és német nyelvben jártas, állást keres, mint irodai, vagy boltiszolga. Czim a kiadóhivatalhoz kérendő. 7119

Fiatal árva leány, alkalmazást keres, mint bonne szerény igények mellett. Az illető a háztartásban is készségesen segédkeznék. Szives ajánlatok «Árva» czim alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 7118

Gépész, erőteljes, középkoru egészséges ember, ki több éven át mint gépszerelő és nagyobb telepeken, gazdaságoknál, mint jeles és kitünő gépész müködött, jó bizonyitványokkal rendelkezik, jeles oklevelekkel, mindennemü gépjavitásokban jártas alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 5978

Egy müvelt középkoru tiszttartó özvegye, óhajt alkalmazást, mint házvezetőnő. Szives ajánlatok «házvezetőnő» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5987

Egy középkoru nő, nagyobb házhoz, esetleg magán álló ur mellé, házvezetőnőnek ajánlja magát. Közelebbi tudósitás Angyal-utcza 9. sz. 6. számu ajtó. 5990

Ajánlat. Egy intelligens, legszebb korban levő szerény nő, ajánlkozik helyben lakó 40—45 éves nemeslelkü urhoz háztartónőnek, igen szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 5959

Gépész, kitünő bizonyitványokkal, alkalmazást keres, gőzmalom, gőzfürész-gyár vagy uradalomban. Czim a kiadóhiv. 5897

Ajánlja magát egy kereskedelmi iskolát végzett intelligens keresztény fiatal ember, ki 2 év óta egy helybeli előkelő kereskedelmi háznál mint könyvvezető müködik s a magyar, valamint a német levelezésben is jártas. Bővebbet a kiadó-hivatalban. 5920

Szeszgyárba, malomba, vagy más vállalathoz ajánlkozik **munkafelügyelőnek** egy fiatal ember, ki öt éven át nagyobb gőzmalomban müködött és legjobb bizonyitványokkal bir. Czime a kiadóhivatalban. 1315

Technikus, jó kézirással, mellék foglalkozást találhat szerény feltételek mellett. Bőv. a kiad. 5995

Vétel.

Használt tüzmentes pénzszekrények minden nagyságban, legdrágábban vétetnek. Izabella-utcza 35. sz. I. emelet. 1767

Megvételre vagy **bérletre** keresek egy **műmalmot,** állandó vizerővel, melynek hetenkint legkevesebb 200 métermázsát kell feldolgozni, s élénk városban lenni, hol jó gabonahetivásár van, s a hol az előállitott lisztet is el lehet adni. A malomnak nem szabad 3 kilometernél távolabb lenni a várostól. Hajlandó volnék felszereletlen malmot több évi haszonbér fejében felszerelni is. Ajánlatok «**M. B. 3469.**» jel alatt **Haasenstein és Voglerhez Budapesten** intézendők. 1803

Alkalmazást nyer

Szerényi Kázmér ur gyógyszertárában Ujpesten, egy 6—7 gimnáziális osztályt végzett jó családból való fiatal ember **gyakornokul** felvétetik. 1798

Házvezetőnő kerestetik, ki a háztartás minden ágát alaposan érti, s társalgási müveltséggel is bir, kézimunkákban is jártas; és ezeket bizonyitványokkal igazolni képes; az állomás azonnal elfoglalható. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5984

Disz- és konyha-kertész kerestetik, ki teljes képességgel bir. Bőv. a kiad. 6100

Ügyvédjelölt, ki a német nyelvben jártas, alkalmazást nyerhet V. ker. sasutcza 7. sz. ügyvédi irodában. 5991

Lakás és bérlet.

Borsodmegyében egy 900 és 580 holdas, Hevesmegyében egy 300 holdas **birtok,** október hó 1-től több évekre bérbeadó. Bőv. a kiad. 5911

Olcsó lakás. A belvárosban egy szép lakás, az első emeleten, 3 utczai, 1 udvari szobával, konyha, kamrával stb., azonnal kiadandó. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 6089

Egy földszintes 3—4 szobából álló lakás, augusztus negyedre kerestetik több évre. Ajánlatok «Lakás 7113» szám a. e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Olcsó hónapos szoba, az Octogon közelében, csinosan butorozva, elkülönitett bejárattal, fiatal embernek azonnal kiadatik. Czim a kiadóhivatalban. 7114

Lipótmezőn nyárilakás, 2 szoba, előszoba, konyha stb. verendával, esetleg 3 vagy 4 szoba stb. verendával. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 5986

12—15 forint havi bérért keresek az Andrássy-uton vagy annak környékén, egy teljesen külön bejáratu (a lépcsőházból) butorozott szobát Junius 1-től. Szives ajánlatok «külön bejáratu szoba» alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 7118

Azonnal vagy augusztus 1-re kiadó egy 5 udvari szoba, konyha stb. álló **lakás** a III. emeleten. Augusztus 1-re kiadó az I. emeleten egy szép utczai szoba külön bejárattal. Közelebbit V. ker. bálvány-utcza 26. sz. a háztulajdonosnál. 5992

Különféle.

Száraz takarmányra (széna, sarju, lóher) biztos és solid vevőt keresek most és több évekre. A szállitás vasuton, préselt bálokban, történnék. — Esetleg elvállalok m. e. 600 darab juhot nyári és téli tartásra. — Czimem a kiadóhivatalban megtudható. 1459

Szaponária (Juhmosópor), legjobb minőségben, jutányos áron, valamint **állat-gyógyszerek. Dr. Wagner Jenő** Budapest, soroksári-u. 96. 1802

A központi-tejcsarnok ivó-termét Andrássy-ut 14. sz. a tisztelt közönség kiváló figyelmébe ajánljuk; itt mindenkor a legjobb izü tej, kávé, tejszin, tea, asztali- és tea-vaj, tejfel és turó kapható. 5974

Telegdi-sóstó. Debreczeni sziksós-fürdő, meglepőleg gyorsan meggyógyitja: máj, [illegible], csúzos bajokat, kibüles[illegible] származó tagmerevedést, bénaságot, sebeket stb. 5933

Hirdetmény. Vagyonbukott Roth Salamon csődtömegéhez tartozó Érsekujvárott leltározott bőráruk még meg levő, s körülbelül 2000 frtra becsült része a csődválasztmány határozata értelmében együttesen és egyszerre ajánlati verseny utján eladandók lévén, mindazok, kik ezen árukra ajánlatot kivánnak tenni, felhivatnak, miszerint boritékba zárt és lepecsételt ajánlataikat, bánatpénzül szolgáló 200 frt készpénz vagy óvadékképes értékpapir mellékletével, 1886. évi május 24. napjáig alulirott tömeggondnoknál adják be, a beérkezett ajánlatok a hirdetményi idő lejártával felbontatnak, azok elfogadása azonban a csődválasztmányra nem kötelező. Az árukról felvett leltár és az áruk tömeggondnoknál, illetve ennek közbenjötte mellett a raktárban megtekinthetők. Az áruk az ajánlat elfogadása után 3 nap alatt elszállitandók. Érsekujvárott, 1886. május hó 11. **Lange Gyula,** tömeggondnok. 1807

Értesités butor-vásárlóknak. Az 1. budapesti butor-bazár (IV. Deák Ferencz-utcza 7. sz.), összes butor-raktárának megvétele által azon kellemes helyzetben vagyok, mindennemü butor darabokat ugy egyenként, valamint nagyobb tömegben mélyen a készitési áron alul elárusithatni. 1640 *LŐW IGN.*

Oktatás.

Kitünő nevelőnő, ki több éven át müködött a német- és franczia nyelvben, valamint kézimunkában tanit, **kezdőknek zongora játékban** alapos oktatást ad, megfelelő foglalkozást keres **szerény feltételek** mellett. Czim «**Menuier Mária**» e lap kiadóhivatalában. 5918

Egy tapasztalt okl. északnémet nevelőnő, kitünően zongorázik, (zenedében kiképeztetett), a franczia nyelvet párisban megtanulta; egy német **nevelőnő,** a franczia és angol nyelvet tökéletesen birja, kitünően zongorázik; továbbá egy okleveles északnémet **gyermekkertésznő,** ugymint egy **franczia bonne**-superieur, és egy német és magyar **bonne** azonnal állást keresnek szerény feltételek mellett és laknak — **Grossé Dorottya** okl. északnémet tanitónőnél, Budapesten, Andrássy-ut 86. I. em. 1813

LEGUJABB találmány. Legjobbnak elismert és többször kitüntetett **czipők** leszállitott áron **Schwarcz Józsefnél** Budapesten, Károly-körut, Károlykaszárnya a „Rosner kávéház" mellett a „párisi czipőhöz" alapittatott 1866. Uraknak 3.50—4.50-ig, nőknek 2.50—3.50-ig. Az áruk tartósságáért kezesség vállaltatik. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csak augusztus hó 1-ig.

Átköltözés miatt valamennyi

bútorok

melyek állanak mindennemü **asztalos-, kárpitos és diszbútorokból, elegáns dusgazdag,** valamint **legegyszerübb kiállitásban a költözködési költségek megtakaritása végett** csakis **augusztus hó 1-ig**

minden áron eladatnak.

Gizellatér 3. szám, I. emelet, a Deák Ferencz-utcza sarkán.

Igen t. vevőimet és a nagyérdemü közönséget ezennel bátorkodom meghivni, hogy fenti állitásomról meggyőződjék és egyuttal eme igen kedvező alkalmat szilárd butorok olcsó megvételére mennél számosabban használja fel.

1768 Kiváló tisztelettel *Sárkány Ig.*

Csak augusztus hó 1-ig.

MOSON. **KÜHNE E.** BUDAPEST.

amerikai lógereblyét — Hollingsworth után 1808

95 frt 95 frt

rendkivüli leszállitott olcsó árért 95 frt, továbbá **vasállványu lógereblyét,** mindennemü **mivelőeszközöket, lókapákat, töltögetőket,** ugymint az **egyedül valódi «HUNGARIA-DRILL»-t szállitja**

Gyár: Mosonban. **KÜHNE E.** alakult 1856. Főraktár: Budapest, Váczi-körut 21.

A meghütés a betegségek forrása!

Az áthülés és az ebből származó köhögés, rekedtség, elnyálkásodás valamint minden tüdőbajok ellen meglepő sikerrel küzdenek a **STRAUSZ A.-féle** amerik. **gyógyfükivonatu mellpasztillák,** melyek használatuk folytán oly rendkivüli eredményeket mutatnak fel, miszerint a közegészség érdekében felette kivánatos lenne, ha ezen óv- és segélyszer oly tág körben terjedne el, mint Amerikában, az Egyesült-Államokban, hol alig található ember, ki gyógyfükivonatu mellpasztillákkal ellátva nem volna: ha egészséges, mint óvszert, ha beteges mint hathatós segélyszert mindenkor lehet nála találni. Budapesten: Strausz A. szétküldési vezérraktárában VI., Váczi-körut és Andrássy-ut sarkán a «Foncière» palotában és Török József gyógytárában VI., Király-utcza 12. sz., valamint minden fővárosi és vidéki gyógytárban. — 1 doboz ára 20 kr. — 6 doboz ára 1 frt. Naponta postai szétküldés. 96

1408/1886. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kunmegye törvényhatósága az 1886. évi április hó 27-én kelt 9732. eln. számu végzésével a **n.-kátai, tápió-szelei, tápió-györgyei, abonyi, kis-kőrösi, vadkerti, keszeli, szt.-istván-bajai, kun-szt.-miklósi, szabadszállási, fülöpszállási és halasi** vasuti állomásokhoz vezető vasuti utvonaloknak a Holzspach és fiai tulajdonában levő **maglódi bányában** termelendő 6582 kbmtr rostálatlan, és 1051 kbmtr rostált kavicsanyagnak a m. államvasutak vonalain leendő szállitását, elfuvarozását, hasábokba rakását és elteritését **31561 frt 78 kr** összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett összes munkálatok foganatositásának biztositása czéljából az **1886. évi május hó 24.** napjának 10 órájára a Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-megye székházában (gránátos-utcza) tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó, s a részletes feltételekben előirt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitüzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett székházban levő alispáni hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel későbbe érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó müszaki müveletek és részletes feltételek a pest-pilis-solt-kis-kunmegyei m. kir. államépitészeti hivatalnál, (váczi-körut 72. sz. a. II. emelet) a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők. 1805

Kelt Budapesten, 1886. május hó 7-én.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-megyei m. k. államépitészeti-hivatal.

Uj gőzfürdő-megnyitás

a Rudasfürdőben.

Fényes keleties berendezés, kényelmes és czélszerü beosztás a fürdőhelyiségekben.

Május hó 15-én szombaton megnyittatik.

1814 A fürdő-igazgatóság.

Haas Fülöp és fiai

BUDAPESTEN,

ajánlják dús tartalmu készletüket **butorszövetekben, asztal-, ágyteritők** és **flanelltakarókban,** mindenféle **szőnyegeket,** úgy a legolcsóbbakat mint a legfinomabb valódi **perzsiai** és **smyrnai szőnyegeket. Makart-, stoor-, csipke-** és különféle **szövetfüggönyök.**

Nagy raktár papir-kárpitokban

a legolcsóbbaktól a legfinomabb kivitelig. 1662

Óvakodjunk utánzatoktól. Minden más hasonló kinézésü, vagy nevü készitmény, csak az eredeti szer külső alakjának utánzása, annak hatása nélkül.

TAMAR INDIEN GRILLON

Üditő, hashajtó gyümölcspastillák

SZÉKREKEDÉS

aranyér, vértolulás, máj- és gyomorbaj ellen.

Kellemes izü. — Nem tartalmaz drasticus alkatrészeket mint Aloë, Podophyllin stb. leginkább alkalmas mindennapi használatra.

Nélkülözhetlen nőknél, a lebetegedés előtt és után, gyermekeknél, aggastyánoknál; egyáltalában mindazoknál, kik a sok ülés következményeiben szenvednek.

Minden doboz ezen aláirást viseli: E. GRILLON 27 Rue Rambuteau.

1 doboz ára 1 frt 50 kr.

Minden gyógyszertárban kapható.

405 Magyarországi főraktár Bpesten Török József gyógysz. király-utcza 12.

Reichel és Heiszler

vörösréz-, fémárú-gyár és fémöntődéje

Budapest, IX., soroksári-utcza 38/40. szám.

ajánlják magukat berendezések átvételére

teljes szesz- és élesztő-gyáraknak,

teljes gazd. szeszfőző-gyárak kukoricza és burgonyának

teljes répa-szeszfőző-gyáraknak maczeráczió vagy diffuzióval,

a milyeneket már **több helyen a legjobb eredménynyel** berendeztek.

Elvállaljuk továbbá *czukorgyárak, szeszfinomitók, serfőzdék, vegy- és festőgyárak, szappan- és gyertyagyárak, gőz- és vizfütések* berendezését, valamint minden e szakba vágó munkát a legolcsóbb árak mellett.

Rézcsövekből, sárgaréz-felszerelésekből és vaspermekből mindig nagy raktárt tartunk. 1741

MOKRY ISTVÁN-féle szabadalmazott **kézi kapáló-eke**

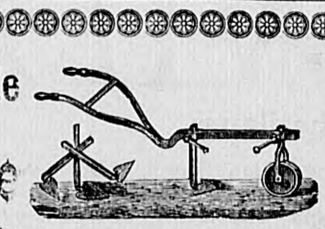

Mindennemü sorba vetett gazdasági termény[illegible] **és czukor-répának** megkapálására és feltöltögetésére. Czélszerüen felhasználható az **erdei vetőkertek, faiskolák** és a **konyhakertek** tisztántartására, ugyszinte mint **útnyeső-kapa a disz-kertészetnél.** Az ekét **egy ember kezeli,** a ki 20 cmt. sortávlatnál **10 órai munkaidő alatt 1600 □ ölet** minden megerőltetés nélkül megkapálhat.

Minden eke **négy külön méretü aczélkapával szereltetik fel.**

Ára loco Budapest **16 frt,** loco Temesvár **15 frt,**

Megrendelhető: 1478

FEHÉR MIKLÓS-nál Budapesten, vagy **MOKRY ISTVÁN-nál Temesvárott.**

RADAIN FÜRDŐ savanyúviz-forrás

Déli vasut-állomás Regede. A Radaini savanyúviz a legjobb asztali viz. Tudakozódások és megrendelések a Radaini fürdő-igazgatósághoz intézendők. Leirások és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

legtartalmasabb szikeny-s lavany-savanyúviz. Garod kisérletei bebizonyitották, hogy a szénsavas lavany a legjobb és legbiztosabb gyógyszer köszvényben szenvedők számára.

Gazdag szénsav-szikeny- és lavany-tartalma által a Radaini savanyúviz különleges gyógyszerként hat: köszvénynél, epe-, hólyag- és vesekövéknél, arany-érnél, görvélynél, golyvánál, sárgaságnál, gyomorbajoknál és egyáltalában hurut- és idekbajokban. Olcsó fürdők, [illegible]ások, vendéglő.

Főraktárak Budapesten: Edeskuty L. és Mattoni & Wille uraknál. Kapható minden nevezetesebb gyógyszertárban és füszerkereskedésben.

FRÖHLICH ANTAL

BUDAPEST

Károly-körut, Károly-kaszárnya 28. sz.

Jótállás mellett ajánlja a legjobb készitményü

uri-, női- és gyermeklábbelieket

a legolcsóbb árakon. 1338

Továbbá nagyszerüen berendezett raktárát

uri- és fiu-csizmákból.

Eladás nagyban és kicsinyben. Jobb és olcsóbb mint bárhol. Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek utánvét mellett. Nem tetsző azonnal kicseréltetik.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

64-szer lett 40 évi fennállása alatt kitüntetve.	Az egész világon 27,000 elárusitó hely.
A legtöbb csász., királyi, herczegi, fejedelmi udvari orvosoktól ajánlva.	Naponta uj felgyógyulások a legtöbb hirlapokban. 40 év óta 1 millión felül gyógyeredmény.

Az életben

ismét élet van.

Hermann Vilmos felgyógyult tanitónak Kis-Martonban saját nyilatkozata.

Ritkanemü (kivonatos) gyógyjelentés

Hoff János urnak

Berlin és Bécsben.

A maláta készitmények egyedüli gyártója és feltalálója Europa legtöbb fejedelmeinek cs. k. udvari szállitója, cs. k. tanácsos stb.

Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8.

Kis Marton, Sopron megye, 1886. Február 22.

Tisztelt uram! A legbensőbb hálaérzet inditott engem, hogy Önnek irjak.

Soká szenvedtem egy átszenvedett tüdőgyuladás következményein. Minden felhasznált szer eredménytelen maradt. Nem tudtam már ételt emészteni. Már az ön étrendi Hoff Jánosféle maláta kivonati egészségi sörének 12 palaczkkali felhasználása és Hoff János-féle maláta egészségi csokoládéja élvezete után mind ezen bajok megszüntek, az étvágy visszatért; minden a rendes uton van és elöbbi egészségem visszatért. Kitünő gyógyszere testemet husosabbá tette és ideg-erőssé. Az életben ismét élet van.

Herrmann Vilmos, tanitó.

Sohasem ittam jobb csokoládét, mint az erősitő Hoff Jánosféle maláta csokoládét. VOLKONSKI herczegnő, Róma.

Én is érzem csokoládéjának erősitő hatását, koncentrált malátakivonatát és malátasörét. SCHONACH-CAROLOTH hgnő.

Az első valódi gyógyhatásu testerősitő Hoff-féle malátakivonati csokoládé (vérszegényeknek, sápkórosoknak és álmatlanságnál) 64-szer lett 40 évi üzleti fennállása alatt kitüntetve. A franczia, angol és más csokoládéknak nincsen azon eredménye az egészség megtartására és visszanyerésére, mint a Hoff János-féle maláta egészségi csokoládénak; a Hoff János-féle maláta egészségi csokoládénak tehát nem kellene hiányoznia egy háztartásban sem.

2 forinton alul nem küldetik semmi.

Árak: A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palaczkja 60 kr, 11 palaczk 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. Budapesten ill üveg vételénél a házhoz leend szállitva, ½ kiló Malátacsokoládé I. 2 frt 40 kr, II. ½ kiló 1 frt 60 kr, ¼ kiló 90 kr., III. ½ kiló 1 frt, ¼ 60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény.) — Malátaczukorkák: 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üvegcse 1.12, kisebb 70 kr. — Gyermektápmalátaliszt 1 frt. — Egy malátafürdő 80 és 50 kr. Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők.

1747 **Hoff János**

flókja Magyarország részére: Budapesten Zsibárus-utcza 7. sz. (a főpóstával szemben). Kapható Török József gyógyszertárában király-utcza 12. sz.

Hirdetések felvétetnek **a kiadóhivatalban** Budapesten, IV., kecskeméti-utcza 6.

Vérszegények, sápkórosok stb.

részére nem létezik jobb vasas gyógyszer, mint 1704

Dr. Wagner dialyzált vaselege görvélyes gyermekek és gyenge nők részére;

Dr. Wagner ferrum catalyticuma, mint azt az orvosi tapasztalatok eléggé bizonyitják.

Tessék a gyárjegyre ügyelni. Leirás ingyen. *Gyógyszertár a nádorhoz,* Budapest, váczi körut 17.

A FRANKLIN-TÁRSULAT 1784

kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható — az osztrák tartományok számára **Szelinski György** császár. kir. egyetemi könyvárusnál Bécsben, I., Stephansplatz Nr. 6.

AZ IPARTÖRVÉNY MAGYARÁZATA.

A földmüvelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium hivatalos adatainak felhasználásával

IRTA

BALLAGI BÉLA.

Magában foglalja az 1884. XVII. törvényczikk végrehajtása iránt kibocsájtott összes miniszteri rendeleteket, s elvi jelentőségü határozatokat.

Ára füzve 2 frt 50 kr.

SZABÓ JÓSZEF és TÁRSAI

BUDAPESTI ASZTALOS TÁRSASÁG

Fürdő-utcza 5., Józseftér 1-ső szám.

A hazai asztalos-társaság mesterei ajánlják nagy raktárukat kész asztalos- és kárpitos-butorokkal, a legegyszerübbektől a legfinomabbig, igen olcsó árakon, jótállással a minőség szilárdságáért.

Képes árjegyzékeket ingyen és bérmentesen küldünk. Vidéki megrendelések 10% felfizetés ellenében teljesittetnek. Nagyobbszerü berendezések kiválasztása czéljából 1 frt 50 kr. betét mellett szivesen szolgálunk diszes butor-albummal. 1568

A PALLAS kiadóhivatalában Budapest kecskeméti-utcza 6.) kapható:

KERESKEDELMI FÖLDRAJZ.

Kereskedelmi tanodák és felsőbb iparskolák számára engedélyezett tankönyv.

Irta Dr. TOLDY LÁSZLÓ.

Ára az I. és II. kötetnek 3 frt 20 kr.

10 frt.

Verseny-butor-jótállás.

Legszolidabb és legolcsóbb bevásárlási forrás. Butor kivitelezés minden világrészbe nagyban és kicsinyben **Dimovics Tivadar** által **Bécs, I., Wipplingerstrasse 27. sz.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve 807

Épen most jelent meg.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában s ugyanott, (kecskeméti-utcza 6. sz.) valamint minden könyvkereskedésben kapható:

Nemzetgazdasági irók tára.

Kiadja a m. tud. akadémia nemzetgazdasági és statisztikai bizottsága.

I. kötet:

HUME DÁVID

Közgazdasági tanulmányai.

Forditotta: **KŐRÖSI JÓZSEF.** Előszóval ellátta: **KAUTZ GYULA.**

Ára füzve 1 frt 80 kr.

A kiváló hely, melyet a nemzetgazdaság korunkban a tudományok közt elfoglal; ama nagy fontosság, melylyel annak tanai a nemzetek egész életére nézve birnak, mint szükségesbé teszik annak mélyreható tanulmányozását.

E meggyőződésben határozta el a m. tud. akadémia nemzetgazdasági és statisztikai bizottsága a nemzetgazdasági irók tára czimü vállalat kiadását, mely tiszta és szabatos forditásban óhajtja átadni a nemzetgazdaságtan iránt érdeklődő köröknek a nemzetgazdasági classikusokat azon sorrendben a mint azok a mult század közepétől fogva időrendi egymásutánban következnek:

I. kötet: Hume Dávid tanulmányait II-dik kötet Quesnay és Turgot egyes értekezései, forditotta Fenyvessy Adolf, III. kötet Smith Ádám: A nemzeti jólét természetéről és okairól ford. Heltay Ferencz. VI. Malthus Róbert a népesedés ford. György Endre. V. Ricardo Dávid: A közgazdaság alapelvei ford. Láng Lajos. VI. Sismondi Jean: A politikai gazdaságtan uj elvei.

A fenti intézet készséggel vállalkozott e könyvtár kiadására annál is inkább, mert nem szenved kétséget, hogy irodalmunk ez által diszére váló gyarapodásában részesül.

Közönségünk érdeklődésétől fog függni, hogy a vállalat mint tágabb körből egyesithesse magában a legjelesebb nemzetgazdasági iróknak minél több kiváló érdekü munkáját. A gyüjtemény minden egyes kötete külön lesz kapható bármely könyvkereskedésben vagy a fentemlitett kiadónál, hol előjegyzések a további kötetekre már most is elfogadtatnak.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.